

KÖRÖSLADÁNY

Völgyzugoly Műhely Kft.

Integrált Településfejlesztési Stratégia

Körösladány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 141/2019. (IX. 19.) Kt. sz. határozata

2019. október

KÖRÖSLADÁNY

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

*Körösladány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 140/2019. (IX.19.)
Kt. sz. határozata*

MEGBÍZÓ

Körösladány Város Önkormányzata
Körösladány, Dózsa György út 2., 5516
Tel.: 66/474012

TERVEZŐ - PROJEKTVEZETŐ

Kristály Tervező, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.

8600 Siófok, Fő utca 15.
Tel.: 84/510-088

TERVEZŐ

Völgyzugoly Műhely Kft.

1024 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 13-15.
Tel.: 1/439-0491, 20/9138-575, 70/944-3015

2019. október

VZM 1316/16

kldany_its_jovahagyott_191016.docx

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ	5
ELŐZMÉNYEK, A MEGBÍZÁS ISMERTETÉSE	5
A KÉSZÜLŐ TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOK	5
A TERVEZÉSI FOLYAMAT - AZ EGYEZTETÉS ÉS ELFOGADÁS RENDJE	6
AZ ITS HELYE A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSBEN	7
AZ ITS SZEREPE A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI MUNKÁBAN	7
AZ ITS FELÉPÍTÉSE	8
AZ ITS HASZNÁLATÁNAK ELŐNYE	9
CSELEKVÉSI STRATÉGIA	9
I. RÉSZ - JÖVŐKÉP ÉS STRATÉGIA	11
1. JÖVŐKÉP ÉS STRATÉGIA	11
1.1. JÖVŐKÉP	11
1.2. HORIZONTÁLIS CÉLOK	12
1.3. CÉLSTRUKTÚRA	13
1.4. FEJLESZTÉSI STRATÉGIA	17
1.5. TELEPÜLÉSRÉSZ SZINTŰ STRATÉGIAI CÉLOK MEGFOGALMAZÁSA	31
1.5.1. Kompakt településközpont városrész stratégiai céljai	32
1.5.2. Központi lakóterület városrész stratégiai céljai	32
1.5.3. Újladány városrész stratégiai céljai	33
1.5.4. Külterület városrész stratégiai céljai	33
1.6. A CÉLRENDSZER SZINERGIA VIZSGÁLATA	34
2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	35
2.1. A TEMATIKUS CÉLOK ÉS A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK VISZONYA	35
2.2. AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE, A KIJELÖLÉS ÉS A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSÁVAL	36
2.3. A TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK ÉS VÁROSRESZEK KAPCSOLATA	36
2.4. AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK	38
2.4.1. Központi akcióterület (AT1)	38
2.4.2. HENKEL melletti gazdaságfejlesztési akcióterület (AT2)	40
2.5. AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK PRIORIZÁLÁSA	42
2.6. AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIÁHOZ	43
2.6.1. Pontszerű beavatkozások az akcióterületeken kívül a településrészekben	44
2.6.2. Beruházási jellegű hálózatos projektcsoomagok	45
2.6.3. Nem beruházási jellegű hálózatos projektcsoomagok (soft projektek)	46
3. FENNTARTHATÓSÁGI SZEMPONTOK	47
3.1. A FENNTARTHATÓ KÖRNYEZETI FEJLŐDÉS PROGRAMJA	47
3.2. SZEGREGÁCIÓS TERV	48
3.2.1. Szegregált, vagy szegregációval veszélyeztetett területek helyzetértékelése	48
3.2.2. Anti-szegregációs Program (ASZP)	52
4. STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	54
4.1. A STRATÉGIA FŐBB KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	54
4.1.1. Illeszkedés, összhang a településfejlesztési koncepcióval, településrendezési eszközökkel	54
4.1.2. Önkormányzati ágazati vagy tematikus stratégiával való összhang	56
4.1.3. Magasabb rendű tervekkel való összhang	57
4.2. A STRATÉGIA FŐBB BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	60
5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	61
II. RÉSZ - INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI	63
6. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK	63
6.1. KISZÁMÍTHATÓ ÉS TRANSPARENT SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET	63

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

6.2.	SZABÁLYOZÁSI TEVÉKENYSÉGEK, TERVALKU	63
6.3.	HELYI ADÓKEDVEZMÉNYEK	64
6.4.	HATÉKONY ÉS KÖVETKEZETES TELEPÜLÉSMARKETING TEVÉKENYSÉG, POZITÍV ARCULAT ÉS IDENTITÁS ERŐSÍTÉS.....	65
6.5.	FUNKCIÓVESZTETT, KIÜRESEDETT, HASZNÁLATON KÍVÜLI ÉPÜLETEK HASZNOSÍTÁSA	65
7.	AZ INTEGRÁLT STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS SZERVEZETI ELVÁRÁSOK	65
7.1.	ÖNKORMÁNYZATI HIVATALON BELÜLI SZERVEZET	65
7.2.	ÖNÁLLÓ SZERVEZET KIALAKÍTÁSA	66
7.2.1.	Stratégiai menedzsment	66
7.2.2.	Operatív menedzsment.....	67
8.	TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI	69
9.	INGATLANGAZDÁLKODÁSI KONCEPCIÓ ELKÉSZÍTÉSE	70
9.1.	STRATÉGIAI INGATLANGAZDÁLKODÁS	70
9.1.1.	Az önkormányzati vagyongazdálkodás jogszabályi keretei és elvei:	70
9.1.2.	Ingatlangazdálkodási (stratégia) főbb céljai.....	71
9.2.	AKCIÓTERÜLETI INGATLANGAZDÁLKODÁS	72
10.	PARTNERSÉG	77
10.1.	TÁRSADALMI RÉSZVÉTEL, INTÉZMÉNYESÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS.....	77
10.1.1.	Társadalmi részvétel az ITS készítése során	77
10.1.2.	Társadalmi részvétel a településfejlesztés során	77
10.2.	PARTNEREK BEAZONOSÍTÁSA, KAPCSOLATÉPÍTÉS	78
11.	AZ ITS EREDMÉNYEINEK NYOMON KÖVETÉSE ÉS AZ ITS RENDSZERES FELÜLVIZSGÁLATA, AKTUALIZÁLÁSA	79
11.1.	MOITORING RENDSZER	79
11.2.	INDIKÁTOR RENDSZER.....	80

BEVEZETŐ

ELŐZMÉNYEK, A MEGBÍZÁS ISMERTETÉSE

Körösladány jelenlegi településrendezési eszközei 2007-ben léptek hatályba. A hatályos településrendezési eszközök jóváhagyása óta az építésügyi és településrendezési jogszabályi környezetben jelentős változások léptek életbe, többek között módosították az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvényt (Étv), az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendeletet (OTÉK), továbbá hatályba lépett a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (Eljr.) és a 2016. évi LXXVI. törvény a településképvédelméről (Tktv).

Fenti előzményeket követően a város önkormányzatának képviselő-testülete a településfejlesztési koncepció (TFK) és a településrendezési eszközök (TRE) felülvizsgálatáról, valamint az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) elkészítése mellett döntött.

A KÉSZÜLŐ TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOK

A **településfejlesztési koncepció (TFK)** a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum. A koncepció a település jövőbeni alakítását, fejlesztését tartalmazza. A településfejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. Megalapozza és meghatározza a település fenntartható fejlődését: az életszínvonal növekedését, az életminőség javulását, a közösség gyarapodását a település hagyományait, a rendelkezésre álló kulturális, térbeli, táji adottságait felhasználva és nem kihasználva. A dokumentum a döntési mechanizmus működtetéséhez szolgál útmutatóul, segítséget nyújt a település egyes érdekcsoportjainak, valamint a különböző szakágak közötti érdekek koordinálásához. A készülő TFK feladata a mai kor szellemének megfelelő, hosszú távú fejlesztési irányokat adni Körösladány számára. A TFK tervezete 2016 telén készült el.

A településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében **integrált településfejlesztési stratégiát (ITS)** kell készíteni az Étv. értelmében. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

A településfejlesztés során is kiemelkedő feladat a fenntarthatóság alapelveinek figyelembe vétele. A fenntartható fejlődés olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket. A fenntartható fejlődés három alappilléren nyugszik: a szociális, a gazdasági és a környezeti pillérek, és mindhármát együttesen, kölcsönhatásaik figyelembevételével mérlegelni kell a különböző fejlesztési stratégiák, programok kidolgozása során, illetve a konkrét intézkedésekben, cselekvésekben. A fenntartható fejlődésnek általános stratégiai célként kell bevonulni a településfejlesztési dokumentumokba, s a cselekvési programokba.

Az ITS a települési önkormányzatok által elkészítendő, fejlesztési szemléletű, középtávot (6-8 év) átfogó dokumentum. Célja a területi alapú, területi szemléletű tervezés megszilárdítása, a területrészeire vonatkozó célok kitűzése, és azok középtávon való érvényesítése. Egy ilyen stratégia elkészítése önmagában is hasznos, ugyanakkor megléte feltétele egyes településfejlesztési közösségi támogatások igénybevételeének is. A települési területek olyan integrált, akcióterületi alapú megújítása a cél, amely érdemben hozzájárul ahhoz, hogy a település gazdasági és társadalmi aktivitása élénküljön, a település vonzereje erősödjék mind a lakosság, mind a betelepülő vállalkozások illetve intézmények, szervezetek számára.

A TFK és az ITS együtt a város településfejlesztési dokumentumai, amelyek elkészült tervezetét a képviselő testület előzetesen elfogadta, államigazgatási és partnerségi egyeztetése azonban csak a településrendezési eszközökkel együtt történt.

A készülő tervek az Eljr.-ben foglaltaknak megfelelően készülnek. A településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia, illetve az ezekhez készülő helyzetelemző és helyzetértékelő

munkarészek tartalmi elemeire vonatkozóan az Eljr. rendelkezik. A településfejlesztési koncepcióhoz, az integrált településfejlesztési stratégiához és a később készülő településrendezési eszközökhöz közös megalapozó vizsgálat készült. A megalapozó vizsgálat 2016. júliusban készült el.

A településfejlesztési koncepció és az ITS kidolgozását a település vezetésével készített interjúk előzték meg, amelynek során a Körösladányban zajló társadalmi-gazdasági folyamatokról, Körösladány jövőjéről, adottságairól és a városban rejlő lehetőségekről volt szó. Mindezek alapján került kidolgozásra jelen véleményezési anyag.

A TERVEZÉSI FOLYAMAT - AZ EGYEZTETÉS ÉS ELFOGADÁS RENDJE

Körösladány Város önkormányzata a tervezés előtt döntött a partnerségi egyeztetés szabályairól, amelynek során meghatározta:

- az egyeztetésben résztvevők (a partnerek) tájékoztatásának módját és eszközeit,
- a javaslatok, vélemények dokumentálásának, nyilvántartásának módját,
- az el nem fogadott javaslatok, vélemények indokolásának módját, a dokumentálásuk, nyilvántartásuk rendjét,
- az elfogadott koncepció, stratégia és településrendezési eszközök nyilvánosságát biztosító intézkedéseket.

A településfejlesztési koncepciót, az integrált településfejlesztési stratégiát és a településrendezési eszközöket a polgármester egyezteti:

- a partnerségi egyeztetés szerinti partnerekkel,
- az államigazgatási szervekkel,
- az érintett területi és települési önkormányzatokkal.

A polgármester a készítendő koncepcióról (és településrendezési eszközökről) előzetes tájékoztatót küldött a meghatározott államigazgatási szerveknek, az érintett területi, települési önkormányzatnak. Az előzetes tájékoztatót ismertette a partnerségi egyeztetés szabályai szerint az eljárásban érintett résztvevőkkel, adatszolgáltatási kérelmet küldött a Központi Statisztikai Hivatalnak (KSH).

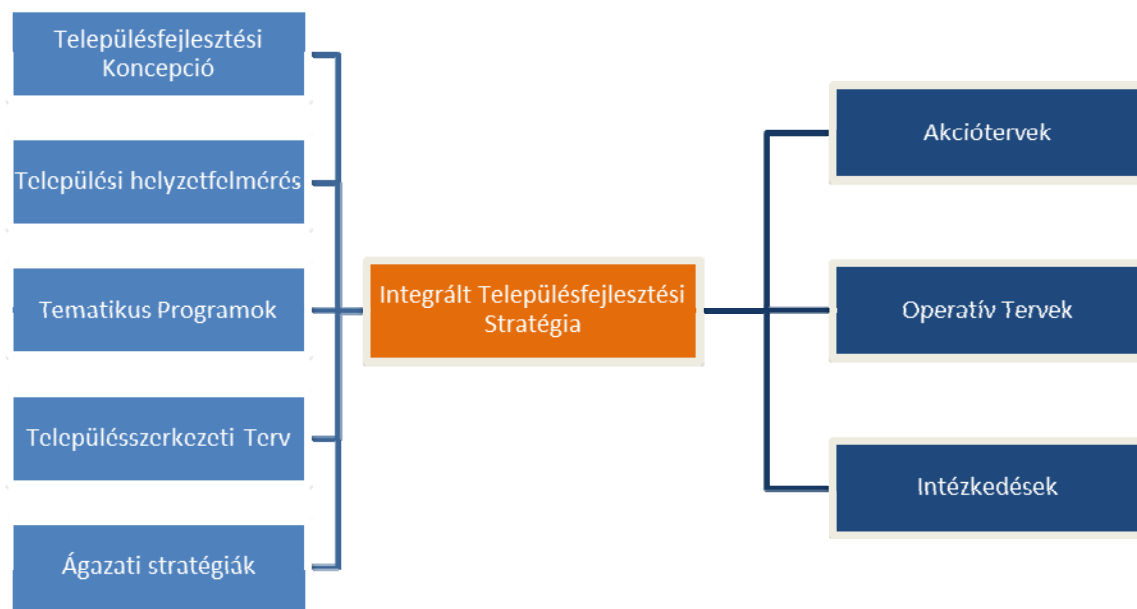
A **megalapozó vizsgálat** elkészült. Jelen ITS tervezetének teljes kidolgozása előtt az önkormányzat **döntött a koncepció kiválasztott fejlesztési irányáról**, és arról, hogy a megalapozó vizsgálat megfelel a tervezés alapjának. A vélemények alapján véglegesített koncepciót és stratégiát az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadta el. **Jelen dokumentáció az integrált településfejlesztési stratégia jóváhagyott, véglegesített anyaga.**

Az elfogadott koncepciót és stratégiát az önkormányzat honlapján teszi majd közzé. A koncepció és a stratégia elfogadásáról és honlapon való közzétételéről a polgármester 5 napon belül értesítést küld az egyeztetésben részt vetteknek és az állami főépítési hatáskörében eljáró megyei kormányhivatalnak.

AZ ITS HELYE A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSBEN

Az ITS, műfaját tekintve egy olyan fejlesztési dokumentum, ami a településen született, hosszútávú, stratégiai dokumentumokat összefoglalja, és olyan értelmezési keretbe helyezi a fejlesztési elképzeléseket, amikből levezethetővé válnak az operatív döntéseket is tartalmazó települési tervek. Ebből a szempontból alapvetően egy döntéstámogató dokumentumként lehet az ITS-re tekinteni.

Az ITS tehát részben összefoglaló dokumentuma az Önkormányzat meglévő fejlesztési dokumentumainak, részben rendszerbe szervezi az Önkormányzat fejlesztési elképzeléseit és mindezeket túl konkrét fejlesztési beavatkozásokra is javaslatot tesz.

AZ ITS SZEREPE A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI MUNKÁBAN

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia középtávú, stratégiai szemléletű, de megvalósítás orientált tervezési dokumentum, amely meghatározza a település középtávú településfejlesztési tevékenységeit. Az ITS célját tekintve a településfejlesztési elképzelések origójaként lehet meghatározni, egy olyan igazodási pontnak, ami középtávon meghatározza, hogy milyen célokat szeretne elérni a település, és ehhez milyen úton kíván eljutni. A településfejlesztési munkák során szem előtt kell tartani a fenntarthatóságot, és nem szabad engedni, hogy az esetlegesen, csak ötletszintjén felmerülő fejlesztési elképzelések feléljék, elaprózzák a helyi erőforrásokat. Az ITS-nek kell lennie, annak a dokumentumnak, ami minden településfejlesztésben érintett szereplő számára kiindulópontot jelent, ami szervezi a helyi fejlesztéseket, vezeti a döntési folyamatokat. Természetesen az ITS, akkor tudja betölteni teljesen pozícióját, ha nem marad el 4-6 évenkénti felülvizsgálata, a településfejlesztési irányok újbóli áttekintése.

ITS felhasználása DÖNTÉSHOZÓK esetében	ITS felhasználása HELYI KÖZÖSSÉG esetében	ITS felhasználása TELEPÜLÉSI KÖRNYEZET esetében	ITS felhasználása BEFEKTETŐK esetében
Döntéstámogatás: Az ITS döntéstámogatói funkcióval rendelkezik, amennyiben az ITS-ben szereplő fejlesztési irányok végrehajtását kell operatív eszközökkel végrehajtani.	Transzparencia: Az ITS az a dokumentum, amibe a helyi közösség szereplői bármikor beletekinthetnek és átfogóképet kaphatnak, hogy a település milyen középtávú fejlesztési elképzelésekkel rendelkezik.	Összehangolt fejlesztések: Az ITS lehetőséget teremt arra is, hogy a környező települések fejlesztései releváns esetekben összhangba kerüljenek egymással.	Tervezhetőség: Az ITS minden lehetséges befektető számára áttekintést ad, hogy milyen adottságokkal rendelkezik a település, milyen településfejlesztési eszközökkel kívánják támogatni a befektetőket.

AZ ITS FELÉPÍTÉSE

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megalkotása alapvetően vertikális szemlélet alapján történik, tehát felülről lefelé történt a fejlesztések definiálása. Ez a logika arra épít, hogy az ITS-ben megfogalmazott intézkedések, akkor tudnak megfelelően megvalósulni, ha egy koherensen átgondolt településfejlesztési munkába illeszkednek. Ennek megfelelően előzetesen elkészül a település helyzetfelmérése (társadalom, gazdaság, közszolgáltatások, infrastruktúra, környezet), ami után tisztázni lehet, hogy a település közössége milyen jövőképpel rendelkezik, azokhoz milyen általános és konkrét célok köthetők és csak ezután lehetséges azoknak a fejlesztési eszközöket beazonosítása, fejlesztési akcióterületek kijelölése, amik végeredményben elvezetnek a fejlesztések megvalósításához.

Az ITS vertikális felépítése mellett, már tervezési szakaszban figyelemmel kell lenni arra, hogy a megfogalmazott fejlesztési céloknak milyen az egymáshoz való viszonya, milyen összefüggések vannak, a szinergiahatások kihasználásra milyen lehetőségek kínálkoznak. Mindez azt jelenti, hogy az ITS vertikális felépítése mellett, a településfejlesztési célok horizontális áttekintésére is szükség van.

Az ITS tartalmazza a településfejlesztési elképzelések, intézkedések megvalósíthatósági feltételeit, úgy mint kockázatelemzés, a fejlesztések szervezeti feltételeinek megteremtése, disszemináció és participáció, településközi koordináció, az ITS eredményeinek nyomkövetése.

Megalapozó vizsgálat

- Társadalmi, gazdasági helyzetfelmérés
- SWOT analízis

Jövőkép alkotás

- A település jövőjével kapcsolatos víziók strukturálása
- Annak definiálása, hová szeretne a település hosszútávon eljutni

Horizontális célok megfogalmazása

- Olyan célok, amiknek az érvényesülését minden egyéb cél esetében szükséges vizsgálni
- Az itt megfogalmazott célok egyben a stratégia szemléleti keretét is meghatározzák

Átfogó és tematikus célok megfogalmazása

- A településfejlesztési folyamat során elérni kívánt szándékok összefoglalása
- Ágazati és tematikus célok

Településfejlesztési intézkedések meghatározása

- Középtávú fejlesztések meghatározása
- Akcióterületek kijelölése

AZ ITS HASZNÁLATÁNAK ELŐNYE

Az ITS a településfejlesztés hatékony eszköze, azáltal hogy egységes fejlesztéspolitikai keretbe helyezi a település fejlesztési elképzeléseit. Az ITS-nek a település középtávú döntéseit megalapozó, koherens anyagnak kell lennie, ami egyaránt tartalmaz politikai, szakmai és szemléletbeli meghatározásokat.

Integrált szemléletű:

- A dokumentum integrált jellege abból adódik, hogy az Önkormányzat szakpolitikai (gazdaságfejlesztés, társadalom és szociálpolitika, környezetfejlesztés) elképzeléseit összefogja, illetve vizsgálja és épít e területek szinergiájára.

Rendszerszintű gondolkodást tesz lehetővé:

- Olyan stratégiai dokumentum, aminek feladata a jövő kihívásaira való felkészülés. Tartalmazza a település célrendszerét, a fejlesztések feltételeit és azt a cselekvési stratégiát, ami megalapozza a konkrét fejlesztési beavatkozásokat. A dokumentum 7-8 évre rögzíti a település által megvalósítandó jelentősebb fejlesztési programokat

Operatív döntéseket megalapozó stratégiai dokumentum:

- Olyan stratégiai dokumentum, aminek feladata a jövő kihívásaira való felkészülés. Tartalmazza a település célrendszerét, a fejlesztések feltételeit és azt a cselekvési stratégiát, ami megalapozza a konkrét fejlesztési beavatkozásokat. A dokumentum 7-8 évre rögzíti a település által megvalósítandó jelentősebb fejlesztési programokat

CSELEKVÉSI STRATÉGIA

Az ITS elkészítésének egyik legfontosabb haszna, hogy lehetőséget teremt arra, hogy a település végiggondolhassa, milyen fejlesztési lehetőségek kínálóznak számára. A lehetséges fejlesztési lehetőségek között priorizálni szükséges, amihez segítséget jelent, ha az önkormányzat megállapítja azt a cselekvési stratégiát, ami mentén a későbbiekben megvalósíthatja a konkrét fejlesztéseket. Egy település számára többféle alternatív cselekvési stratégia áll rendelkezésre. Ezek közül azt érdemes választani, ami leginkább figyelembe veszi a helyzetfelmérés során megállapított települési adottságokat, amelyik leginkább megfelel a helyi közösség érdekeinek, amelyik reálisan megvalósítható, illetve amelyik leginkább támaszkodik a helyi erőforrásokra. Körösladány esetében három eltérő cselekvési stratégia merült fel, amik megkülönböztethetők egymástól gazdasági, fejlesztési, illetve térségi szerepkörhöz kapcsolódó tartalmuk szerint. A különböző cselekvési stratégiák eltérő önkormányzati szerepfelfogásokat is megjelenítenek.

Óvatosan alkalmazkodó cselekvési stratégia:

•fejlesztési értelmezés:

Az Önkormányzat elsősorban az aktuálisan felmerülő problémákra igyekszik fejlesztéseivel reagálni. Az Önkormányzat alapvetően azokra a feladatokra koncentrál, amik közvetlenül hozzátartoznak a feladatellátáshoz.

•gazdasági értelmezés

Az Önkormányzatot óvatos gazdasági tervezés jellemzi. A hangsúly a jelenlegi önkormányzati feladatok minőségének megőrzésén van.

•térségi értelmezés

A település folyamatosan résztvesz a térségi egyeztetéseken. Az Önkormányzat keresi a lehetőségeket, hogy a térségi településeken megfogalmazott együttműködési célokhoz hogyan tud alkalmazkodni.

Perspektivikusan tervező cselekvési stratégia:

- **fejlesztési értelmezés**

A település jól ismeri saját adottságait, erőforrásait és ennek megfelelően jelöli ki, hogy milyen célokat szeretne elérni a következő 7-8 évben. A fejlesztéseket perspektivikus és kiszámítható szemlélet jellemzi. A településfejlesztési intézkedések során alapvetően az ITS-ben szereplő intézkedéseket igyekszik végrehajtani az Önkormányzat.

- **gazdasági értelmezés**

A fejlesztéseket minden esetben pontos haszon és kockázat elemzés kell hogy megelőzze. Csak olyan fejlesztések megvalósulása indulhat el, amik gazdasági alapjai, illetve a fenntarthatóság feltételei biztosítottak.

- **térségi értelmezés**

A térségi együttműködések alapja a térségi szereplők hosszútávú érdekei. A felek között rendszeres konzultáció zajlik, annak érdekében, hogy folyamatosan egyeztetve legyenek az együttműködések feltételei.

Aktívan beavatkozó cselekvési stratégia:

- **fejlesztési értelmezés:**

Proaktív településfejlesztési szemlélet kialakítása a cél. A fejlesztések során a település lehetőségei kerülnek előtérbe.

- **gazdasági értelmezés**

Az Önkormányzat bízik a kedvező gazdasági környezetben. Az Önkormányzat igyekszik minden eszközt megragadni annak érdekében, hogy fejlesztések gazdasági háttere biztosítva legyen.

- **térségi értelmezés**

A település keresi annak lehetőségét, hogy a térségi együttműködésben hogyan tud vezető szerepet betölteni.

Adott cselekvési stratégiák adaptálhatósága a Körösladányhoz

	Rugalmas	Kiszámítható	Proaktív szemlélet	Helyi erőforrások kihasználása	Helyi közösség szerepvállalása	Fenntarthatóság
Óvatosan alkalmazkodó cselekvési stratégia:	*	**	*	**	**	***
<u>Perspektivikusan tervező cselekvési stratégia:</u>	*	***	**	***	***	***
Aktívan beavatkozó cselekvési stratégia:	***	*	***	*	*	*

***- nagymértékben; ** - közepes mértékben; * - kismértékben

Az Önkormányzat a Perspektivikusan tervező cselekvési stratégia alkalmazását gondolja a legcélravezetőbbnek. Ez a stratégia párosítható leginkább a település adottságaihoz, a helyi erőforrások hasznosíthatóságához, a település makrogazdasági környezetéhez. A település jelenlegi gazdasági potenciája lehetővé teszi, hogy olyan stratégiát valósítson meg, ami bővülő pályán tartja a települést, azonban csak a kiszámíthatóság és a fenntarthatóság elve mentén.

I. RÉSZ - JÖVŐKÉP ÉS STRATÉGIA

1. JÖVŐKÉP ÉS STRATÉGIA

1.1. JÖVŐKÉP

A jövőkép kialakítása során a város hosszútávú céljainak rendszerbe foglalása történik. A jövőképkészítés egyben irányválasztás is, mely magán hordozza a város értékrendjét, megmutatja a közösség aktivitását és dinamikáját, és segítségével könnyebb koncentrálni a helyi erőforrásokat a város fejlődésének és folyamatos megújulásának érdekében.

A településtervezés során a jövőképkészítés fázisa az, amikor a város közössége megfogalmazhatja, milyen településen szeretne élni 15-20 év múlva, hogyan látja a város ideális jövőjét. A hosszú távú célok kitűzése azért is különösen fontos, mert az a település tud igazán sikeres lenni, amelyik tudja évtizedes távlatban is hová akar eljutni, és rövidebb távú céljait is annak megfelelően tudja megválasztani és megvalósítani. A jövőképben meghatározott közös célok kijelölésével lehetővé válik, hogy a település fejlesztési tervei, elképzelései egy irányba mutassanak, egymás hatását erősítve, kiegészítve segítsék a város kiegyensúlyozott, dinamikus fejlődését. A jövőkép megalkotása során tisztában kell lenni azzal, hogy a város milyen belső és külső erőforrásokkal, adottságokkal rendelkezik, ezekre építve milyen lehetőségek állnak nyitva a város számára. A helyi erőforrások, adottságok kihasználásával a város stabil jövőképet alakíthat. A közösen meghatározott jövőkép kitűzése, az elérni kívánt célok egységes rendszerbe foglalása kijelöli a város kívánt fejlődési irányát. Körösladány jövőképe három központi gondolat köré épül fel.

- **Jól élhető város jövőképe**

Az országos tendenciákhoz hasonlóan Körösladányban is jellemző folyamat a társadalom elöregedése, a népességfogyás és a fiatalok elvándorlása. A lakosság megtartása és életfeltételeinek javítása így kiemelt fontosságú. A városra jellemző nyugodt kisvárosi légkör, a városi funkciókat tömörítő épített környezet és az azt körülvevő értékes természeti környezet kiegyensúlyozott viszonya a város egyik legnagyobb értéke. Körösladány mindezt megőrizve elsősorban a minőségi élettér kialakítására törekszik, ahol a lakosok kedvező életkörülmények között jól élhető városban érezhetik otthon magukat.

- **Több lábon álló gazdaság jövőképe**

Körösladány gazdasági erejét a nagy múlttal rendelkező mezőgazdaság mellett egyre inkább a szolgáltató szektor és az ipari jelenlét határozza meg. A város természeti környezete és épített értékei egyaránt turisztikai vonzerőt jelentenek, melynek kiaknázásával a település egyedi értékei is hozzájárulhatnak a város gazdasági növekedéséhez. A gazdasági szektorok harmonikus fejlesztésével és a gazdasági aktivitás növekedését elősegítő intézkedésekkel, valamint új gazdasági szereplők és ágazatok bevonásával egy több lábon álló, stabil gazdaság kell hogy megalapozza a város jövőjét.

- **Társadalmi együttműködésre vonatkozó jövőkép**

A számos működő civil szervezet arról árulkodik, hogy Körösladány lakossága aktív és a közösségi megmozdulásokra fogékony, mely kiemelkedő potenciál. A település jövőjének alapja a települési identitás erősítése, a minden korosztályt elérő társadalmi aktivitás fenntartása és a közösen együttműködő közösség megerősítése. Az aktív civil részvétel, az együttműködő lakosság, és a közös értékek megőrzése egyaránt hozzájárul ahhoz, hogy Körösladány valóban olyan várossá váljon, ahol az élet minden szakaszában és az év minden szakában jó otthon lenni.

1.2. HORIZONTÁLIS CÉLOK

Körösladány négy olyan fejlesztési szempontot emel ki, amelyek érvényesülését az ITS tervezési és megvalósítási szakaszaiban egyaránt vizsgálja. Ezek olyan szempontok, amik általánosságban elősegítik a stratégiában megfogalmazott tartalmak hatékony működését.

Fenntarthatóság:

- A településfejlesztés során kiemelkedő feladat a fenntarthatóság alapelveinek a figyelembe vétele. A fenntartható településfejlesztés feltételezi a társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesítését, illetve ezek összhangját. A fenntarthatósági stratégia kidolgozása során a jelen szükségleteit kell alapul venni, de annak figyelembe vételével, hogy a jövő generációjának lehetőségei ne szűküljenek be egyik dimenzió terén sem. A fenntartható fejlődés, mint általános stratégiai cél, kell hogy megjelenjen a településfejlesztési dokumentumokban, s a cselekvési programokban. Az Önkormányzat azt gondolja, hogy a fejlesztések során a fenntarthatóság érvényesítése már rövid távon is pozitív változásokat indíthat el, hosszútávon pedig komoly társadalmi, környezeti, gazdasági előnyökkel járhat.

Esélyegyenlőség:

- A fejlesztések során minden esetben szükséges vizsgálni, hogy az esélyegyenlőség elve teljesüljön. Alapelv, hogy a tervezett fejlesztések semmilyen társadalmi csoport számára ne járjanak hátrányos következménnyel. Ennek érdekében szükséges előre feltérképezni, hogy a fejlesztések önmagukban, illetve azok összejátszása milyen következményekkel járhat esélyegyenlőségi szempontból. Cél az is, hogy a jelenleg hátrányos helyzetűnek számító személyek, csoportok körülményei javuljanak, élet lehetőségeik bővüljenek.

Partnerségi kapcsolat kialakítása:

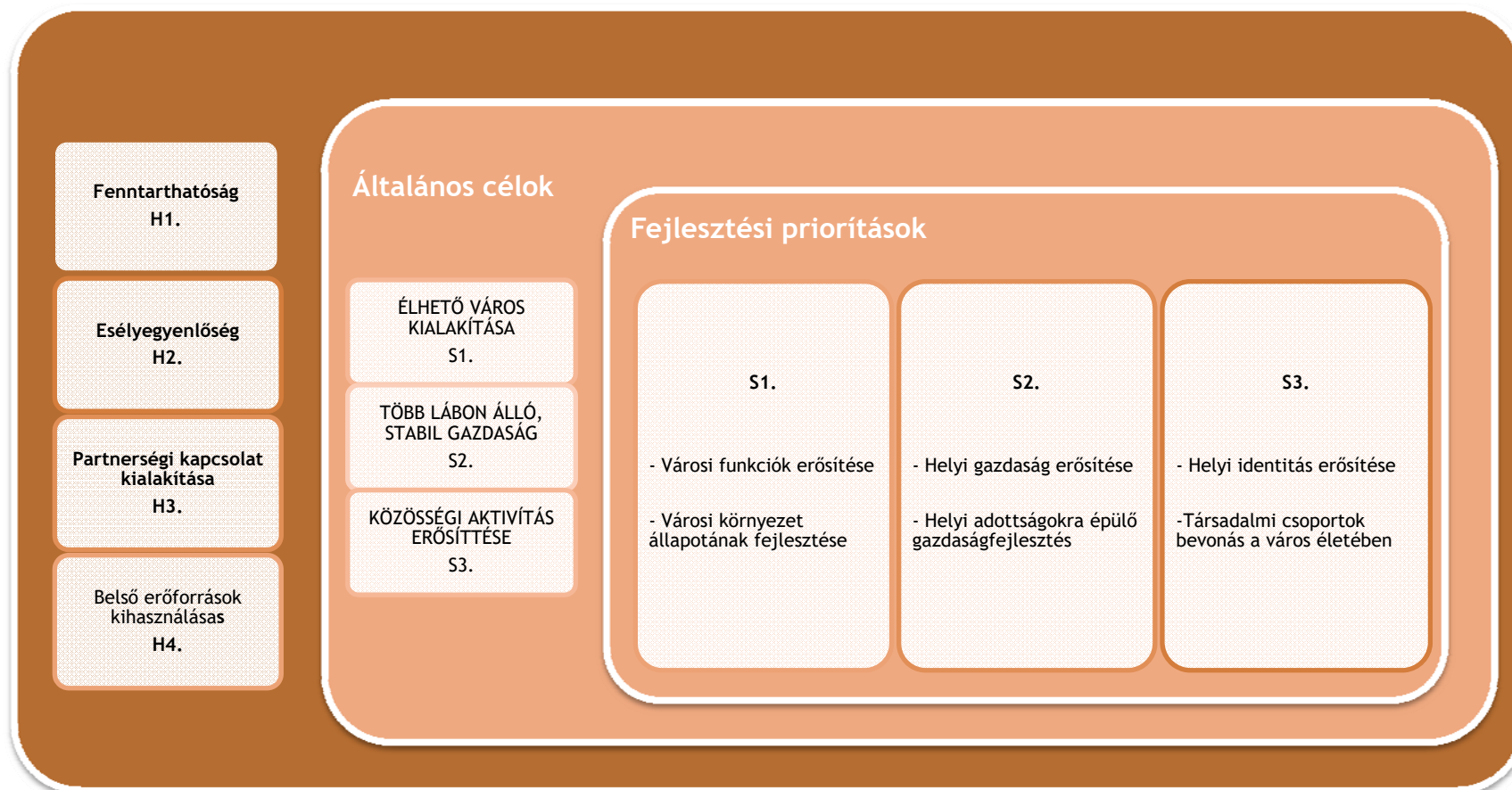
- A településfejlesztési dokumentumokban leírt tartalmak, fejlesztési elképzelések akkor tudnak igazán működni, ha léteznek azok a kommunikációs csatornák, amiken keresztül kapcsolat teremthető a fejlesztések szereplői között. A partneri kapcsolatok a következő következő szereplők esetében különösen fontos: Önkormányzat és lakosság között, önkormányzat és helyi munkaadók között, illetve Önkormányzat és civil szervezetek között.

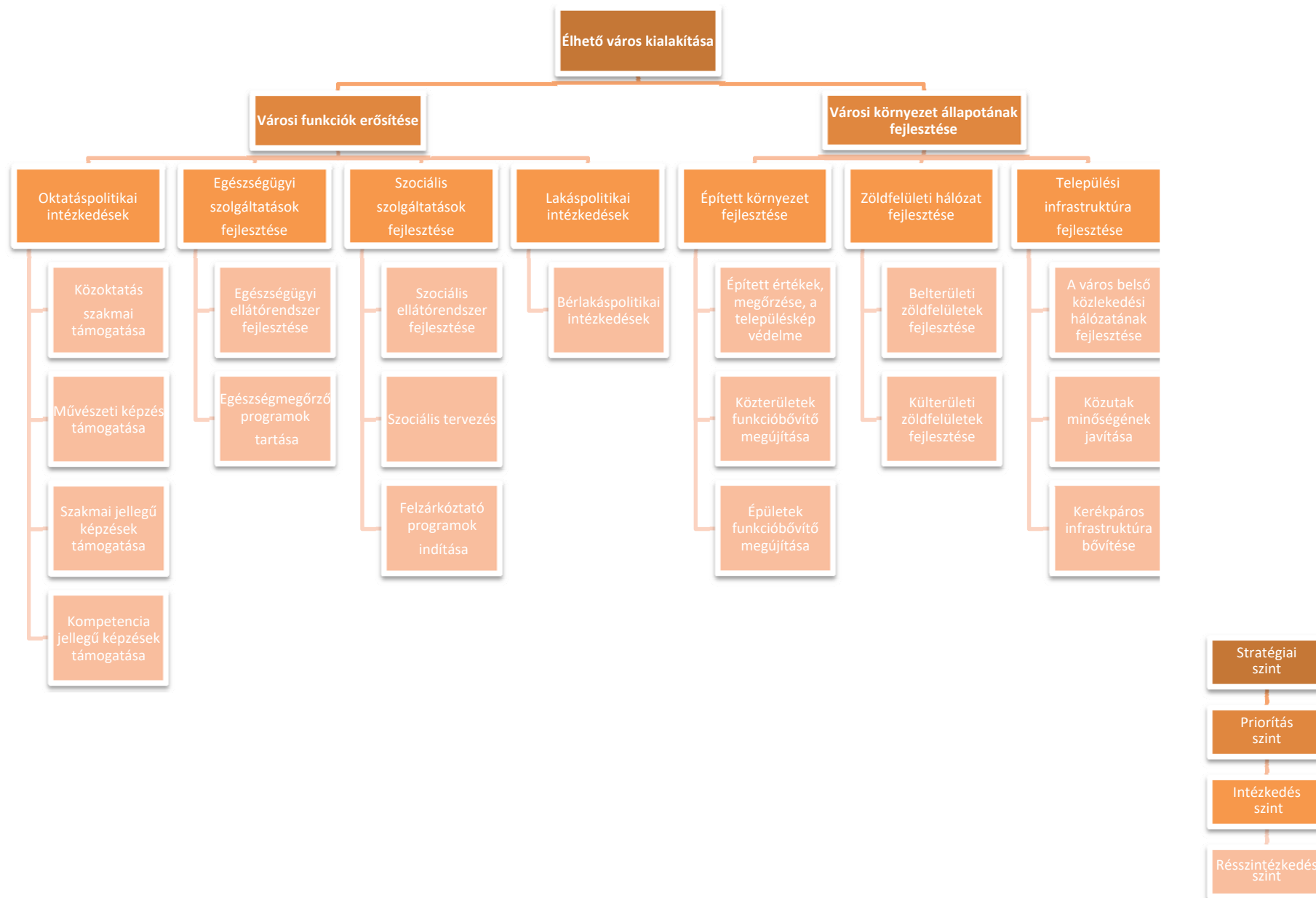
Belső erőforrások kihasználása:

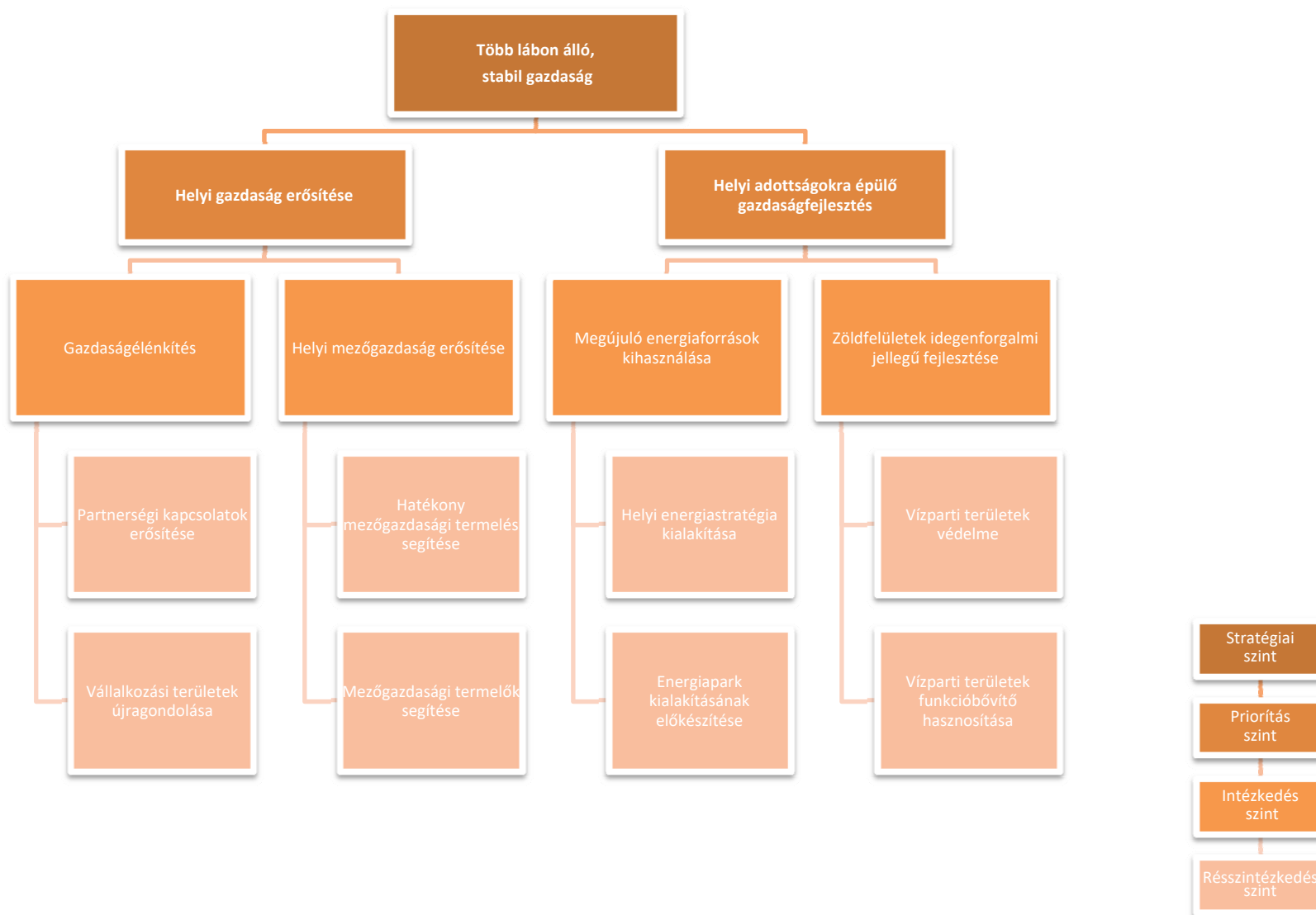
- A településfejlesztés során kiemelt szempont, hogy a településfejlesztési célok mindegyike elsősorban a belső erőforrásokra alapozva kerüljön meghatározásra és megvalósításra. A fejlesztéseknek elsősorban a helyben meglévő adottságok kihasználásán, azok szerepének erősítésén kell alapulnia. A helyi adottságokra és erőforrásokra alapozva a város fejlődése olyan irányt vehet, amely a környező településekkel szemben bizonyos szempontokból egyedi, előnyös helyzetbe hozza a várost. A meglévő helyi adottságok megfelelő kihasználásával a város fejlődése működőképes és megalapozott irányt vehet, mely az esetleges külső erőforrások igénybevételével fokozott hatásokkal képes megvalósulni.

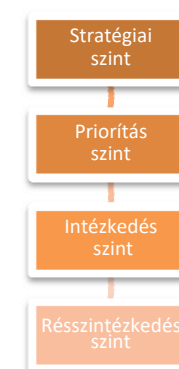
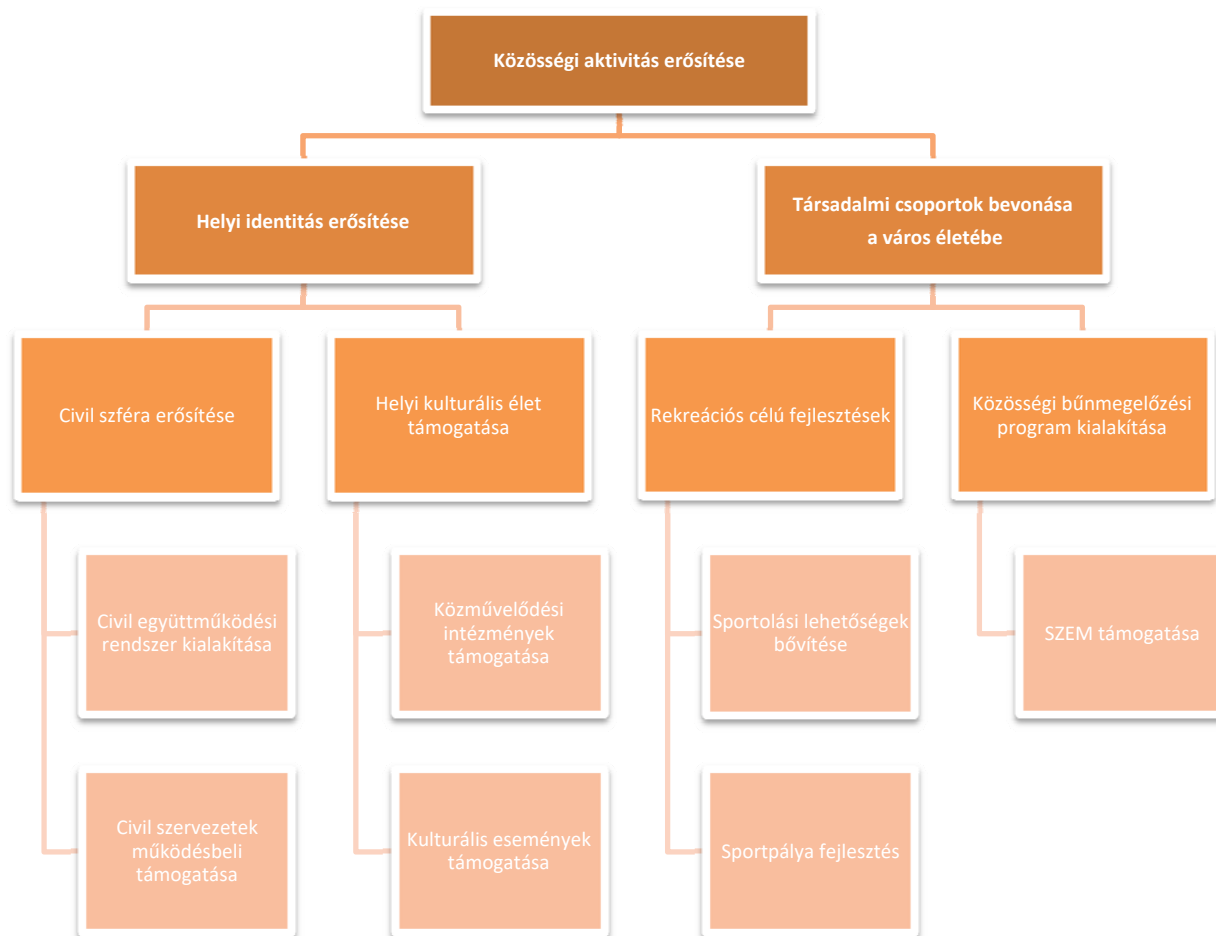
1.3. CÉLSTRUKTÚRA

A település célstruktúrájánál kialakítása során elsődlegesen azt vettük figyelembe, hogy milyen módon érhetők el a hosszútávú jövőképpen vázolt elképzelések. A fejlesztési célok esetében létrejött tematizálás esetében az volt az elsődleges rendezési elv, hogy melyek azok a célok, amik a leginkább összefüggnek egymással. Az első táblában áttekintést kaphatunk Körösladány fejlesztési céljairól, a következő ábrákon pedig részletesen bemutatásra kerülnek az egyes fejlesztési prioritásokhoz tartozó fejlesztési intézkedések.

1.4. FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Az integrált településfejlesztési stratégia akkor tölti be jól a szerepét, ha

- annak segítségével a település ki tudja használni meglévő erőforrásainak lehetőségeit;
- a célok és azok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek (projektek) döntő részben meg is valósulnak a 2016-2024-es időtávban;
- a községben a fejlesztések térben és időben egymással összehangoltan valósulnak meg;
- az ITS a településfejlesztés különböző szereplői közötti kommunikáció eszközévé válik;
- a világos célrendszer ismeretében a község mellett a magánszféra fejlesztéseit is képes ösztönözni.

S1. ÉLHETŐ VÁROS KIALAKÍTÁSA

Körösladány számára fontos szempont, hogy a jövőben a város mind szolgáltatásaiban, mind természeti és épített környezetét tekintve, ugyanakkor infrastrukturális téren is jól fejlett, a felmerülő igényeket kielégítő, így élhető város legyen, ezáltal Körösladány lakossága minden tevékenységéhez megfelelő teret és lehetőségeket kapjon, lehetőleg helyben.

S1. P1. VÁROSI FUNKCIÓK ERŐSÍTÉSE

A közszolgáltatások nélkülözhetetlen elemei a városi szolgáltatásoknak. Nem csak arról van szó, hogy ezen funkciók el legyenek látva, hanem hogy milyen minőségben tudnak szolgáltatást nyújtani, hogyan tudják követni a felmerülő lakossági igényeket. Az Önkormányzat elkötelezett abban, hogy a lakosság minél színvonalasabb szolgáltatásokat tudjon igénybe venni.

Városi funkciók erősítése		
S1.P1.I1.	Oktatáspolitikai intézkedések	
	S1.P1.I1.1.	Közoktatás szakmai támogatása
	S1.P1.I1.2.	Művészeti képzés támogatása
	S1.P1.I1.3.	Szakmai jellegű képzések támogatása
	S1.P1.I1.4.	Kompetencia jellegű képzések támogatása
S1.P1.I2.	Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése	
	S1.P1.I2.1.	Egészségügyi ellátórendszer fejlesztése
	S1.P1.I2.2.	Egészségmegőrző programok tartása
S1.P1.I3.	Szociális szolgáltatások fejlesztése	
	S1.P1.I3.1.	Szociális ellátórendszer fejlesztése
	S1.P1.I3.2.	Szociális tervezés
	S1.P1.I3.3.	Felzárkóztató programok indítása
S1.P1.I4.	Lakáspolitikai intézkedések	
	S1.P1.I4.1.	Bérlakáspolitikai intézkedések

S1.P1.I1. Oktatáspolitikai intézkedések

→ S1.P1.I1.1. Közoktatás szakmai támogatása

Az Önkormányzat kiemelten foglalkozik a helyi oktatási rendszer és képzési szolgáltatások fejlesztésével, mivel így közvetlenül hozzájárulhat a település humán teljesítményének javításához. Az oktatási, képzési tevékenységek támogatásával nem csak a tudásátadás csatornáját tudja segíteni, hanem egyúttal olyan értékteremtés is történik, ami hosszútávon tudja a település életét befolyásolni.

A Tüköry Lajos Általános Iskola esetében nem lehet más a cél, mint az oktatási és nevelési munka színvonalának megtartása, emelése. Az iskola a Klebersberg Intézményfenntartó Központ által fenntartott intézmény, ami azt is jelenti, hogy jelenleg az Önkormányzatnak nincsen jogi kötelezettsége az iskola irányában. Mindettől függetlenül az Önkormányzat elhivatott abban, hogy a továbbiakban is támogassa a Tüköry Lajos Általános Iskolában történő szakmai munkát. A

helyi közösség iránt felelősséget érző Önkormányzat nem teheti meg, hogy a település fiataljait oktató intézménynek ne igyekezzon lehetőségeihez mérten minden segítséget megadni. A támogatás első lépése azoknak a formális csatornáknak a kiépítése, amin keresztül az iskolának lehetősége van az oktatás-nevelési tevékenységhez kapcsolódó igényeit kommunikálni a település döntéshozói irányába. Az intézményi igények ismeretében tud az Önkormányzat az iskolában folyó szakmai munka támogatásáról döntést hozni.

→ S1.P1.I1.2. Művészeti képzés támogatása

A helyi általános iskola falai között művészeti képzés is történik. Az Önkormányzat, ahogy eddig is, úgy a továbbiakban is támogatni kívánja a művészeti iskolában folyó szakmai munkát. A támogatáshoz szükséges keretek kialakítása az igények felmérését követően történhet meg. A cél, hogy stabil keretek között tudjon működni a művészeti képzés.

→ S1.P1.I1.3. Szakmai jellegű képzések támogatása

Az oktatáson túl a foglalkoztatás a másik kulcskérdés, ami meghatározza, hogy a körösladányi fiatalok a jövőjüket a településen képzeljék el. Az önkormányzat ennek érdekében támogatni igyekszik minden olyan képzést, ami hozzájárulhat a helyi fiatalok munkalehetőségeinek a szélesítésében. Az Önkormányzat elsősorban két oldalról igyekszik támogatni a képzési lehetőségek bővítését. Egyrészt szükséges a helyi és környéki nagyobb vállalkozások munkaerőigényeinek felmérése, és ennek függvényében lehet a helyi lakosok (át/tovább)képzésével kapcsolatos programokat indítani. Másrészt a helyi és környéki foglalkoztatókkal egy olyan partneri megállapodás megkötése a cél, aminek keretében a szakképzést szerző, vagy felsőoktatásban tanulók, a helyi vállalatoknál végezhetnek szakmai gyakorlatot, így az adott vállalkozás számára szükséges tudást közvetlenül elsajátíthatják.

→ S1.P1.I1.4. Kompetencia jellegű képzések támogatása

A szakképzettség megszerzésén túl hasonlóan fontos a kompetenciafejlesztést támogató képzési igények felmérése, illetve ilyen jellegű képzések támogatása. Itt elsősorban nyelvi- és informatika képzésekről van szó.

Az S1.P1.I1. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb: - Tüköry Lajos Általános Iskola - Dr. Asztalos Miklós Művelődési Ház		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb: - Tüköry Lajos Általános Iskola - Dr. Asztalos Miklós Művelődési Ház
	X				• teljes város	X		X	
Tervezhető projektelemek	• Helyi közoktatás fejlesztési stratégia kidolgozása • Oktatás fejlesztéshez szükséges szakmai és eszközigények felmérése • Iskolák technikai felszerelésének a fejlesztése • Tanárok szakmai továbbképzésének támogatása • Képzési igények felmérése • Nyelvi és informatikai képzései indítása								

S1.P1.I2. Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése

→ S1.P1.I2.1. Egészségügyi ellátórendszer fejlesztése

Körösladány Egészségügyi Központjában jelenleg három felnőtt és egy háziorvos rendel. Ugyanitt található a védőnői szolgálat, egy fogorvosi rendelő, illetve heti két alkalommal lehetőség van vérévételre, illetve a labor eredmények átvételére. Az Önkormányzat keresi annak lehetőségét, hogyan lehet bővíteni a településen elérhető egészségügyi ellátások körét. Az egészségügyi központ jelenleg nem alkalmas további egészségügyi szolgáltatások befogadására.

Az Önkormányzat középtávú terveiben szerepel egy új épület kialakítása, ami alkalmas új egészségügyi szolgáltatások befogadására. Ilyen lehet a gyógytorna, vagy különböző szakrendelések időszakos befogadása.

Az egészségügyi ellátás minőségének fenntartásához elengedhetetlen az ellátást biztosító szakemberek helybentartása. Első lépésként szükséges megismerni, hogy a jelenleg ellátást biztosító szakembereknek milyen igényei vannak, középtávon milyen üresedés várható, és hogyan biztosítható a helyben elérhető egészségügyi ellátások folyamatos biztosítása.

→ S1.P1.I2.2. Egészségmegőrző programok tartása

Az intézményesített egészségügyi ellátások túl, az egészségtudatos szemlélet terjesztése is fontos célként jelenik meg az Önkormányzat előtt. Az Önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatni kívánja azokat az eseményeket, programokat, amik az egészséges életmóddal, prevencióval foglalkoznak. Ezen a területen két kiemelt célcsoportot külön is érdemes megemlíteni. Az egyik az iskoláskorúak, akik esetében érdemes célzott prevenciós programokat megvalósítani. A másik kiemelt célcsoport az idős korosztály, akik számára érdemes élethelyzetükhöz kötődő egészségügyi programokat tartani.

Az egészségügyi fejlesztések hatékonysága érdekében az Önkormányzat törekszik a témával foglalkozó civil szervezetekkel együttműködni.

Az S1.P1.I2. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb: - Egészségügyi intézmények		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb: - Egészségügyi intézmények
	X	X			teljes város	X	X		
Tervezhető projektelemek	- Helyi Esélyegyenlőségi Stratégia aktualizálása - Városi egészségnap megszervezése								

S1. P1. I3. Szociális szolgáltatások fejlesztése

→ S1.P1.I3.1. Szociális ellátórendszer fejlesztése

A közösségi kohézió egyik legfontosabb eleme, hogy azon lakosok, akik szociális helyzetük, valamilyen élethelyzetük, vagy életkoruk miatt támogatásra szorulnak, megkaphassák azt a segítséget, amivel helyzetük javulhat. Ennek a segítségnek intézményi feltételeit a Körösladányi Egyesített Szociális Intézmény nyújtja. A településen elérhető tartós bentlakást nyújtó idős otthona, nappali ellátást nyújtó idős klubja, házi segítségnyújtás, étkeztetés, jelzőrendszeres szolgáltatás, illetve a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat által nyújtott széleskörű tevékenységek. Általánosságban elmondható, hogy a település szociális intézményeiben magas színvonalú szakmai tevékenység folyik, azonban számos területen van szükség a szakmai munka támogatására.

→ S1.P1.I3.2. Szociális tervezés

A helyi szociális ellátás fejlesztése csak tervezett formában valósulhat meg. Szükség van azokra az információkra, amik a település jelenlegi helyzetéről tájékoztatnak, illetve hogy ezek alapján milyen kihívásokra szükséges felkészülni. Az Önkormányzat tervezi egy szociális térkép elkészítését, ami a későbbiekben hatékonyabbá teheti a szociális ellátórendszert, illetve célzott fejlesztéseket tud megalapozni. A szociális térkép egy több dimenziós vizsgálat, ami a helyi lakosság állapotának felmérésére szolgál vagyoni-, egészségügyi-, oktatási-, lakásügyi- és munkaerő-piaci helyzet, valamint életviteli szokások figyelembevételével. A felmérés után pontos képet kapunk a település lakosságának szociális helyzetéről, problémáiról, elvárásairól.

A szociális térkép a lakossági felmérés mellett a település szociális ellátó rendszerét is szemügyre veszi, s vizsgálja, hogy az egyes társadalmi problémákhoz és szükségletekhez, mennyiben illeszkedik a helyi szociális ellátórendszer, milyen annak hatékonysága, megfelelő kapacitással rendelkezik-e.

A szociális tervezés esetében két célcsoportra külön is szükséges fókuszálni. A fejlesztések fókuszában egyrészt a településen élő idős embereknek kell lennie. Szükséges felkészülni, hogy egyre több idős ember fog megjelenni a szociális ellátásban. A fejlesztések másik célcsoportja a fiatalok, akikkel kapcsolatban nagyon különböző élethelyzetekre kell tudni a helyi szociális ellátórendszernek felkészülnie.

→ S1.P1.I3.3. Felzárkóztató programok indítása

A szociális ellátórendszer fejlesztése mellett szükséges olyan programok tervezése és megvalósítása, amik célzottan képesek a hátrányos szociális helyzetű célcsoportokat segíteni. Olyan komplex programok kidolgozására van szüksége, amik a helyi keretek között, hosszú távú megoldásokat tudnak hozni. Nem elég csak az akkut élethelyzetek kezelése, hanem a szükséges a célcsoportot érdekelté tenni a változásba illetve a megfelelő tudásátadó csatornák kialakítása a célcsoportok irányába. Felzárkóztató programok esetében kiemelt célcsoportként jelennek meg a településen élő hátrányos helyzetű fiatalok. Az Önkormányzat tervei között szerepel az elmúlt években működő, de jelenleg passzív állapotban lévő Háló program újraindítása. Ennek legnagyobb előnye az volt, hogy a különböző segítő szervezetek, intézmények együttműködésén alapult. A Háló program fókuszában az elkövetkezőkben is az együttműködés fog állni, de nagyobb hangsúlyt kell fektetni a program fenntarthatóságára.

Az S1.P1.I3. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb: - Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb: - Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
	X	X			teljes város	X	X		
Tervezhető projektelemek	• Szociális térkép készítése • Szociális szolgáltatástervezés • Háló program újraindítása • Anti-szegregációs program megvalósítása								

S1. P1. I4. Lakáspolitikai intézkedések

→ S1.P1.I4.1. Bér lakáspolitikai intézkedések

A helyi lakáspolitikai esetében alapvetően két iránya van az Önkormányzati elképzeléseknek. A lehetőségekhez képest támogatni kívánja az Önkormányzat azokat a fiatal családokat, akik a településen képzelték el jövőjüket. Számukra az Önkormányzat letelepedést segítő támogatást tud nyújtani.

Az önkormányzati tulajdonban lévő lakások esetében fontos cél, hogy a településre érkező, közszolgáltatásban résztvevő szakemberek (pl.: pedagógus, orvos) számára lehetőség legyen bér lakás kiutalására, ezzel is segítve, hogy ne alakuljon ki szakemberhiány a településen.

Az S1.P1.I4. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:
	X				település lakóterületei	X			
Tervezhető projektelemek	• Bérlakás gazdálkodás aktualizálása								

S1. P2. VÁROSI KÖRNYEZET ÁLLAPOTÁNAK FEJLESZTÉSE

A települési környezet azt az épített és természeti teret jelenti, amiben a lakosság a mindennapjait éli. Egyáltalán nem mindegy, hogy ez a lakókörnyezet milyen minőségi állapotban van, milyen kisugárással rendelkezik. A lakókörnyezet fejlesztése, megújítása hozzájárul a helyi lakosság pozitív érzetéhez. Az Önkormányzat számára fontos szempont a harmonikus, rendezett településkép kialakítása, ami egyaránt vonatkozik az épített és a természeti környezetre.

Városi környezet állapotának fejlesztése		
S1.P2.I1.	<i>Épített környezet fejlesztése</i>	
	S1.P2.I1.1.	<i>Épített értékek megőrzése, a településkép védelme</i>
	S1.P2.I1.2.	<i>Közterületek funkcióbővítő megújítása</i>
	S1.P2.I1.3.	<i>Épületek funkcióbővítő megújítása</i>
S1.P2.I2.	<i>Zöldfelületi hálózat fejlesztése</i>	
	S1.P2.I2.1.	<i>Belterületi zöldfelületek fejlesztése</i>
	S1.P2.I2.2.	<i>Külterületi zöldfelületek fejlesztése</i>
S1.P2.I3.	<i>Települési infrastruktúra fejlesztése</i>	
	S1.P2.I3.1.	<i>Közműfejlesztés</i>
	S1.P2.I3.2.	<i>Közutak minőségének javítása</i>
	S1.P2.I3.3.	<i>Kerékpáros infrastruktúra bővítése</i>

S1. P2. I1. Épített környezet fejlesztése

→ S1.P2.I1.1. Épített értékek megőrzése, a településkép védelme

A település épített értékeinek védelme fontos helyet foglal el az Önkormányzat középtávú terveiben. Körösladány városközponti felépítésében két fő pólus figyelhető meg. Elkülönül egy „hagyományos, közigazgatási ill. egy kulturális központ”. A „hagyományos központi terület” a városházával, református templommal, piacterülettel és egyéb szolgáltatásokkal a Petőfi tértől délnyugati irányban található. A város „kulturális és oktatási központja” pedig a Wenckheim Béla utca mellett helyezkedik el. Az említett területeken több védendő épített érték található, összességében pedig egységes városképet nyújt a települési központ. Mind az épített értékek megőrzése, mind pedig a településkép védelme fontos a város élhető, értékes környezeti állapotának fenntartása érdekében. Körösladány több műemléki védelem alatt álló épülete mellett számos építészeti értékkel bíró épülettel rendelkezik, melyek színesítik a város kulturális értéktárát. Az épített értékek védelme és fennmaradása érdekében a városnak helyi településképi rendeletet kellene alkotnia, melyben hangsúlyt kap a településileg értékes épületek megőrzése. A településképi szabályozás mind az építetők, mind az önkormányzat számára hatékony segítséget tud nyújtani abban, hogy a település karaktere meg tudjon maradni. A településképi szabályozás irányt mutat a meglévő értékes

településképhez való illeszkedésben, megfelelő tájékoztatást nyújtanak a jó építészeti hagyományok folytatásához.

→ S1.P2.I1.2. Közterületek funkcióbővítő megújítása

Az elmúlt években a településen több olyan fejlesztés történt, ami azt célozta, hogy a városias funkciók minél inkább megjelenjenek a településen, a helyi lakosok komfortérzete növekedjen. Ezt az irányt a jövőben is követni kívánja az Önkormányzat. A közterületi fejlesztések fókuszában továbbra is a városközpont lesz. A cél egy olyan kompakt, többfunkciós településközpont létrehozása, ami egyszerre tud minden generáció számára szolgáltatásokat nyújtani, ahol egyszerre tud megjelenni a kereskedelmi, szórakoztató és rekreációs szolgáltatások. Természetesen megfelelően előkészített tervezés nélkül semmilyen fejlesztés nem tudja hatásait optimálisan éreztetni. A tervezési munka fontos eleme, hogy a különböző fejlesztési munkák egymáshoz kapcsolódása, szinergiát a lehető legjobban használja ki a település. Az Önkormányzat elképzeléseiben egy középtávra szóló, megfelelően ütemezett funkcióbővítéssel járó fejlesztési folyamat szerepel. A sportközpont építéséhez szükséges tervek már megszülettek, tervbe van véve a kereskedelmi funkciók megerősítése a településközpontban, s születtek tervek arra nézve is, hogy a piac hogyan tudna ezen a területen megújulni.

→ S1.P2.I1.3. Épületek funkcióbővítő megújítása

A településterületén több olyan épület is található, amik közfunkciók ellátására alkalmas, de jelenleg üresen állnak. Az önkormányzati gazdálkodás fontos részét képezi az is, hogy a rendelkezésére álló, de kihasználatlan épületvagyon esetében milyen középtávú elképzelések valósulhatnak meg. Ilyen épület a volt óvoda épülete, illetve a nemrég megvásárolt magtár épülete. Utóbbi esetben a megvásárláskor fontos szempont volt a kulturális értékmegőrzés is.

Az S1.P2.I1. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:
	X		X		település belterülete	X	X	X	
Tervezhető projektek	- Településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet készítése - értékvédelem rendszerének kidolgozásával - Helyi arculati szabályozás kialakítása - értékkataszter - Tervek készítése								

S1. P2. I2. Zöldfelületi hálózat fejlesztése

→ S1.P2.I2.1. Belterületi zöldfelületek fejlesztése

A település vonzóbbá tételéhez, a lakosság komfortérzetének növeléséhez elengedhetetlen a településen lévő zöldfelületek mennyiségi, minőségi helyreállítása, növelése és fejlesztése. Ehhez szükséges a zöldfelületek felmérése, zöldfelület-fejlesztési terv készítése, és ezen tervek megvalósítása. A lakókörnyezet minőségéhez nagyban hozzájárul a közterületi zöldfelületek állapota, az alkalmazott növényfajok. Egy minőségi zöldfelületi rendszer ismérvei a folyamatosan gondozottság, a növényállomány tekintetében az egységesség, és az adott tájegység területén honos fajok alkalmazása. A település közösségének erősítése, a lakókörnyezet minőségi fejlesztése érdekében a jövőben hangsúlyt kell fektetni a település területén lévő közösségi célú zöldfelületek, játszótérek számának növelésére, közösségi találkozóhelyek kialakítására.

→ S1.P2.I2.2. Külterületi zöldfelületek fejlesztése

A település körös-parti elhelyezkedése olyan adottsága, ami egyszerre adja a település karakterét, de egyúttal komoly felelősséget is jelent. A Sebes-Körös, illetve holtágai és ártere természeti értékekben gazdagok, és nem csak a helyben élők számára jelentenek értéket. Ezeken a területeken is szükséges a zöldfelületek megóvása, adott esetben fejlesztési beruházások megindítása, de csak abban az esetben, ha a fejlesztések semmilyen veszélyt nem jelentenek a környezetre.

Az S1.P2.I2. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:
	X	X			teljes város	X	X		
Tervezhető projektelemek	Zöldfelületi-akcióterv kidolgozása								

S1. P2. I3. Települési infrastruktúra fejlesztése

→ S1.P2.I3.1. Közműfejlesztés

Az Önkormányzat feladata, hogy fenntarthatóan biztosítani tudja a közműhálózat zavartalan működését - közreműködve a szolgáltató szervezetekkel. A kommunális és közmű infrastruktúra biztosítására és fejlesztésére minden települési szereplőnek (lakossági, gazdasági) szüksége van. Minden érintett szereplőnek az az érdeke, hogy korszerű, jól működő és környezetbarát kommunális és közmű infrastruktúra legyen. Körösladány alapvetően kedvező kommunális és közmű infrastruktúra hálózattal rendelkezik. A cél ennek a hálózatnak a minőségi fenntartása.

→ S1.P2.I3.2. Közutak minőségének javítása

A településen alapvetően minden autót pormentes borítású, de meglehetősen egyenlőtlen az állapotuk. A közúthálózat felmérését követően szükséges az útfelújításhoz, karbantartáshoz ütemezést készíteni, annak érdekében, hogy a helyi közúthálózat általános minősége középtávon javuljon.

→ S1.P2.I3.3. Kerékpáros infrastruktúra bővítése

A kerékpáros fejlesztéseknek két fő iránya van. Egyrészt a városon belüli biztonságos kerékpáros közlekedés és kiegészítő infrastrukturális elemek kialakítása területén vannak még fejlesztési lehetőségek. Másrészt szükséges a településközi kerékpáros infrastruktúra javítása. Utóbbi esetben a turisztikai cél is megjelenik. Az elmúlt években megtörtént Szeghalom irányába a kerékpárút kiépítés. Az elkövetkező időszakban Köröstarcsa irányába tervez az Önkormányzat kerékpárút fejlesztéseket.

Az S1.P2.I3. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb: - közmű szolgáltatók - közútkezelő		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb: - közmű szolgáltatók - közútkezelő
	X				teljes város és környezete	X			
Tervezhető projektelemek	• Útfelújítási program • Közmű infrastruktúra fenntartási program • Kerékpárút fejlesztése								

S2 TÖBB LÁBON ÁLLÓ, STABIL GAZDASÁG

A város jövőbeli tervei akkor valósulhatnak meg, ha Körösladány gazdasági teljesítőképessége növekedni tud. Az önkormányzat célja, a meglévő gazdasági tevékenység megerősítése mellett új szereplők bevonásával, a gazdasági szektorok kiegyensúlyozott fejlesztése a város gazdasági teljesítőképességének növelése érdekében.

S2. P1. HELYI GAZDASÁG ERŐSÍTÉSE

Körösladány gazdaságának meghatározó ágazata az ipar, illetve hagyományosan a mezőgazdasági szektor. A városban a 47. sz. főút mentén épültek ki ipari gazdasági területek és a külterületen számos mezőgazdasági telephely is van.

A meglévő vállalkozások jelentős foglalkoztatóként vannak jelen a településen, illetve jelentős adóbevételt is jelentenek a város számára. A meglévő nagyvállalkozások helyben tartása önkormányzati intézkedésekkel, illetve egyéb forrású támogatásokkal biztosítható.

Helyi gazdaság erősítése		
S2.P1.I1.	Gazdaságélénkítés	
	S2.P1.I1.1.	Partnerségi kapcsolatok erősítése
	S2.P1.I1.2.	Vállalkozási területek újragondolása
S1.P1.I2.	Helyi mezőgazdaság erősítése	
	S2.P1.I2.1.	Hatékony mezőgazdasági termelés segítése
	S2.P1.I2.2.	Mezőgazdasági termelők segítése

S2. P1. I1. Gazdaságélénkítés

→ S2.P1.I1.1. Partnerségi kapcsolatok erősítése

Az önkormányzat célja, hogy partneri viszony alakuljon ki a helyi gazdaság szereplőivel és együttes erővel tudják a város gazdasági lehetőségeit bővíteni. Az Önkormányzat a gazdasági partnerségi kapcsolatok kialakításában kezdeményezőként és katalizátorként is szerepet kíván vállalni. Fontos, hogy a gazdasági szereplők felé kifejezésre kerüljenek az Önkormányzat településfejlesztési céljai, továbbá az Önkormányzat és a gazdasági szereplők között állandó legyen a kommunikáció. Az Önkormányzatnak céljai között szerepel olyan állandó vállalkozói fórumok tartása, ahol lehetőség van az együttgondolkodásra. A helyi vállalkozók képviselői elmondhatják, hogy miben számítanak az önkormányzat segítségére, támogatására, illetve az önkormányzat is kommunikálni tudja, hogy milyen kapcsolódási pontok lehetségesek a településfejlesztési elképzelések és a helyi vállalkozói tevékenységek között. Az Önkormányzat a fejlesztési kezdeményezések terén számít a gazdasági szereplők aktív részvételére.

→ S2.P1.I1.2. Vállalkozási területek újragondolása

A település területén jelenleg elszórtan, eltérő infrastrukturális adottságokkal, több vállalkozási terület is ki van jelölve. Az elkövetkező időszakban szükséges annak átgondolása, hogy reálisan mely területen képzelhető el közép- és hosszútávon vállalkozási tevékenység megtelepedése. Azon területek esetében ahol ez nem reális, érdemes megtenni a területek átsorolását. Más szempontból szükséges a már településen megtelepedett vállalkozások között felmérést végezni, hogy közép- és hosszútávon milyen fejlesztési elképzeléseik vannak és ehhez milyen területi igények kapcsolódnak.

Az S2.P1.I1. Intézkedésre vonatkozó információk								
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők		
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások
	X		X		egész város	X		X
Tervezhető projektek	- Vállalkozói fórumok szervezése - Ipari területek újragondolása - ipari park fejlesztések							

S2. P1. I2. Helyi mezőgazdaság erősítése

→ S2.P1.I2.1. Hatékony mezőgazdasági termelés segítése

A térség mezőgazdaságára sok esetben jellemző a nem megfelelő módon művelt gazdaságok jelenléte. A kevésbé hatékony módszerekkel végzett termelés alacsony jövedelemtermelő képességet von maga után. Az racionalizált gazdálkodás lényege, hogy figyelembe veszi az agár- és vidékfejlesztési, környezeti és természetvédelmi alapelveket, alapvetően az erőforrások fenntartható használatára épül. Része a vetésforgó, vetésszerkezet, talajművelés, tápanyag-gazdálkodás, fajtahasználat, növényvédelem.

A mezőgazdaság felélénkítése, gazdasági szerepkörének növelése a gazdálkodók támogatásával, a pályázati lehetőségek kihasználásával valósulhat meg. A helyi mezőgazdasági termelési struktúra újragondolása szükséges, fel kell deríteni, mely ágazatok, termesztési technológiák képesek a helyi adottságok mellett gazdaságosan üzemelni. Fontos továbbá, hogy a mezőgazdaság térnyerése csak olyan technológiák alkalmazásával történhessen, melyek a természetet nem károsítják, a termőtalajt nem degradálják. A technológiai fejlődés, a szaktudás kulcskérdésnek megoldási lehetősége a helyi tudásbázis létrehozása, a mezőgazdasági vállalkozások tapasztalatainak megosztásával, a gyakorlati agrár-képzésbe való bekapcsolódással lehet.

Körösladány területén található termőföldek minősége miatt a hagyományos mezőgazdasági kultúrák kisebb terméshozamot eredményeznek, így gyakran nem is rentábilisak. A termőföldek energetikai növényvel való hasznosítása az extenzív művelési technológia miatt a silányabb minőségű termőföldeken is gazdaságos lehet. Az energianövények helyi felhasználásával (biomassza erőmű, bioetanol üzem) a település energiaigénye részben fedezhető lenne.

→ S2.P1.I2.2. Mezőgazdasági termelők segítése

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a piacszerzés esetében előnyben vannak azok a mezőgazdálkodási szereplők, akik valamilyen partneri együttműködést tudnak kialakítani egymással. Ezeknek az együttműködésnek több formája, illetve tartalmi eleme lehet. Az önkormányzat alapvetően minden olyan beszerzési, termelési, termesztési, feldolgozási, értékesítési hálózatot létrehozást és működést támogatja, ami hatékonyan segíteni tudja a helyi gazdák piaci érvényesülését.

Az S2.P1.I2. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb: - agrár oktatási intézmények
	X		X		külterület városrész	X		X	
Tervezhető projektelemek	• Mezőgazdasági koncepció kidolgozása								

S2. P2. HELYI ADOTTSÁGOKRA ÉPÜLŐ GAZDASÁGFEJLESZTÉS

Körösladány potenciálisan több olyan adottsággal rendelkezik, amik alapot adhatnak a település gazdaságának diverzifikációjához. Ilyen lehetőség a megújuló energiák hasznosítása, vagy éppen a települést körülvevő természeti környezet adta lehetőségek megragadása.

Helyi adottságokra épülő gazdaságfejlesztés		
S2.P2.I1.	Megújuló energiaforrások kihasználása	
	S2.P2.I1.1.	Helyi energiastratégia kialakítása
	S2.P2.I1.2.	Energiapark kialakításának előkészítése
S1.P2.I2.	Zöldfelületek idegenforgalmi jellegű fejlesztése	
	S2.P2.I2.1.	Vízparti területek védelme
	S2.P2.I2.2.	Vízparti területek funkcióbővítő hasznosítása

S2. P2. I2. Megújuló energiaforrások kihasználása

→ S2.P2.I1.1. Helyi energiastratégia kialakítása

Az Önkormányzat középtávú elképzeléseiben az szerepel, hogy lépéseket tesz a megújuló energiatermelés irányába. A település a megújuló energiaforrások területén jelentős potenciállal rendelkezik. A tényleges beruházási munkákat komoly előkészítő szakasznak kell megelőznie, s szükséges elkészíteni Körösladány megújuló-energiastratégiáját. Ebben az anyagban szükséges végigvenni, hogy a település adottságai potenciálisa milyen típusú energiatermelést tesznek lehetővé, és hogy ezek felhasználása mennyiben jelentenek valós alternatívát.

A születendő dokumentumnak nem kizárólag beruházási, fejlesztési fókuszúnak kell lennie. Az Önkormányzat elképzelései szerint érdemes szélesebb kontextusban is foglalkozni a megújuló energiák hasznosításával. Ennek keretében a lakossági szemléletformálás is fontos elemét kell, hogy képezze a születendő dokumentumnak.

→ S2.P2.I1.2. Energiapark kialakításának előkészítése

A döntéseket megalapozó helyzetfelmérést követően indulhat meg a fejlesztési feltételek tisztázása, a konkrét előkészítő munkák megkezdése. A gyengébb termőképességű mezőgazdasági területek másodlagos hasznosításának alternatívája lehet megújuló energiatermelő, hasznosító beruházások létesítése (pl. napelem-mező).

Az S2.P2.I1. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:
	X		X		teljes város	X		X	
Tervezhető projektelemek	• Megújuló energiatermelés potenciáinak felmérése • Helyi energiasztratégia elfogadása • Energiaparkok kialakítása • Lakossági szemléletformálás								

S2. P2. I2. Zöldfelületek idegenforgalmi jellegű fejlesztése

→ S2.P2.I2.1. Vízparti területek védelme

A Sebes-Körös holtágai az elmúlt évtizedek alatt jelentős állapotromlásokon mentek keresztül, az egykor élő vízű, halban gazdag holtágak élő víz híján mára az eutrofizáció hatására feltöltődtek, eliszaposodtak. A holtágak - újra élővé tételével - a halgazdálkodás, halszaporítás kiváló helyszínéül szolgálnának, sőt a külterületeken kiépített csatornarendszerek hasznosításával a mezőgazdasági területek öntözését is szolgálhatnák a kikötött, zsiliprendszerrel élővízzel táplált holtágak. A Körösladány területén található kubikgödrök szintén hasznosíthatóak volnának a halgazdálkodásban.

→ S2.P2.I2.2. Vízparti területek funkcióbővítő hasznosítása

Körösladány jelentős természeti és táji értékekkel rendelkezik. Minden olyan fejlesztési elképzelésnek, ami ezekhez a területekhez kapcsolódik, két szempontnak kell megfelelnie. Egyrészt csak olyan fejlesztések valósulhatnak meg, amelyek esetében nem merül fel a természeti értékek károsítása, így az esetleges fejlesztéseknél kiemelt szerepet kap a természeti értékek védelme. Azt is számba kell venni, hogy adott fejlesztési elképzelések, hogyan kapcsolódnak a helyi lakosság igényeihez, hiszen csak azon fejlesztések járnak sikerrel, amik esetében a helyi támogatottság biztosítható. A leírt feltételek tisztázása után kezdődhet meg adott beruházások gazdaságosságának tisztázása. A Sebes-Körös, illetve holtágai és ártere idegenforgalmi potenciált is hordoznak magukban. Az adottságokra építve a város komplex turisztikai célpont lehet, mely az ártéri élővilág és a vízi sportok kedvelőinek egyaránt vonzó lehet. A helyben meglévő természeti adottságok, a víz, a vadban gazdag erdő, az ártéri élővilág, a kerékpáros túrákra kiemelten alkalmas sík terep olyan adottságok, melyek taktikus kihasználásával bővíthet Körösladány gazdasági portfóliója. A Sebes-Körös élővilága már önmagában is idegenforgalmi vonzerőt jelent, megfelelően bemutatva kiváló ökoturisztikai célponttá válhat. Térségi összefogásban a vízpartok mentén a vízi-, és kerékpáros turizmust kiszolgáló infrastruktúra (strand, kishajó kikötő) kiépítésével akár egységes turisztikai desztináció részévé válhat a város.

Az S2.P2.I2. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:
	X	X	X		teljes város	X	X	X	
Tervezhető projektelemek	- Egyeztetések az érintett szervekkel - Hasznosítás lehetőségeinek felmérése - Kishajó kiköté létesítése - strand fejlesztése								

S3. KÖZÖSSÉGI AKTIVITÁS ERŐSÍTÉSE

Körösladány akkor lehet igazán jól működő város, ha lakossága minél inkább részt tud venni a település életében. A civil aktivitás, a helyben élők tevékeny részvétele a város életében olyan hajtóerő, mely a fejlődés kulcsfontosságú eleme, így a különböző társadalmi csoportok aktivitásának felélesztése és erősítése kiemelt célként fogalmazódik meg.

S3. P1. HELYI IDENTITÁS ERŐSÍTÉSE

Egy település népessége nem csupán egymás mellett élő és tevékenykedő emberek összessége, hanem közösségi kapcsolatok hálózata is. A kapcsolatteremtés sok esetben spontán módon is megtörténik, de az Önkormányzatnak is van feladata abban, hogy helyet és lehetőséget teremtsen a helyi közösségi élet megszervezéséhez. Az a közösség, ahol élő és aktív kapcsolatok léteznek, nagyobb felelősségvállalással rendelkezik, elkötelezettebbek a település fejlődése irányába. Az Önkormányzat célja, hogy kialakuljon az a körösladányi identitás, ami hozzájárul, hogy a helyi lakosság ne csak lakóhelyeként tekintsen Körösladányra, hanem otthonaként. Az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatni kívánja a közösségfejlesztést és a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló programokat, illetve azokat a helyi, aktív közösségeket, akik erőforrásokat fordítanak közösségi programok szervezésére.

Helyi identitás erősítése		
S3.P1.I1.	Civil szféra erősítése	
	S3. P1. I1. 1.	Civil együttműködési rendszer kialakítása
	S3. P1. I1. 1.	Civil szervezetek működésbeli támogatása
S3.P1.I2.	Helyi kulturális élet támogatása	
	S3. P1. I2. 1.	Közművelődési intézmények támogatása
	S3. P1. I2. 1.	Kulturális események támogatása

S3. P1. I1. Civil szféra erősítése

→ S3. P1. I1. 1. Civil együttműködési rendszer kialakítása

A város életében fontos, hogy kialakuljon egy erős civil bázis. Ennek megteremtése, illetve segítése érdekében növelni kell a civil szervezetek támogatásszerzési és pályázati esélyeit. Ezen szervezetek támogatása segíti az Önkormányzatot fejlesztési stratégiájának megvalósításában, illetve hozzájárul az önkormányzati feladatellátás javításához. Az Önkormányzat támogatni kívánja a civil kezdeményezéseket: pl. civil napok, ünnepekhez és világnapokhoz kapcsolódó tematikus programok megvalósítása. A civil szféra és az Önkormányzat együttműködéséhez a hivatalos háttérrel a helyi Civil Konceptió kell hogy adja.

→ S3. P1. 11. 2. Civil szervezetek működésbeli támogatása

Körösladányban számos civil szervezet működik, melyeket az önkormányzat évről évre támogat. A különböző szervezetek a lakosság különböző korcsoportjait, más-más tevékenységi területet képviselnek, így a város lakosságának számot tevő részét megmozgatják. Ahhoz, hogy az itt élők magukénak érezzék a település gondjait és értékeit, a civil aktivitás támogatása továbbra is célszerű. A támogatási rendszer kibővítése, kiegészítése esetleges nem anyagi jellegű támogatásokkal is megvalósítható.

Az S3.P1.I1. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:
	X	X			teljes város	X	X		
Tervezhető projektelemek	• Civil Konceptió megalkotása • Civil fórumok tartása								

S3. P1. 12. Helyi kulturális élet támogatása

→ S3. P1. 12.1. Közművelődési intézmények támogatása

A helyi kulturális élet központja az Dr. Asztalos Miklós Művelődési Ház, ami igyekszik a helyi közösségi kezdeményezések befogadó tere lenni. Ennek keretében helyet biztosít a körösladányi civil szervezetek programjainak, önkormányzati és iskolai rendezvényeknek, vásároknak, alkalmanként tanfolyamoknak. Az önkormányzati elképzelések szerint a jövőben a kulturális, közösségi programok befogadás mellett nagyobb hangsúlyt kell fektetni a saját programkínálat bővítésére, művelődésszervezési feladatvégzésre. A cél, hogy a Művelődési Ház minél nagyobb szerepet tudjon vállalni a helyi közösségi élet szervezésében, minél több korosztályt tudjon megszólítani.

→ S3. P1. 12.2. Kulturális események támogatása

Körösladányban jelenleg egyetlen közösségi ház kínál kulturális programokat a lakosság számára. A település rendszeresen szervez különböző közösségi eseményeket, s ezek a lakosság számottevő részét meg is mozgatják, azonban továbbra is szükség mutatkozik a szabadidő eltöltési lehetőségek bővítésére. A város fiatalsága a környező városokat keresi fel, ha szórakozási lehetőségeket keres. Szükség van minden korosztály, de elsősorban a fiatalabbak számára olyan kulturált szórakozási lehetőségeket biztosító rendezvények, szakkörök, klubok szervezésére, melyek lehetővé teszik, hogy a helyi fiatalok kulturált módon tölthessék el szabadidejüket, közös programokat szervezhessenek, helyi ifjúsági közösséget építhessenek. Szükség van továbbá olyan közösségi terekre, amelyek teret adhatnak a közösségek, baráti társaságok találkozására.

Az S3.P1.I2. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb: - Dr. Asztalos Miklós Művelődési Ház		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb: - Dr. Asztalos Miklós Művelődési Ház
	X	X	X		teljes város	X	X	X	
Tervezhető projektelemek	• Művelődési ház programkínálatának szélesítése • Művelődési ház funkcióbővítése								

S3. P2. TÁRSADALMI CSOPORTOK BEVONÁSA A VÁROS ÉLETÉBE

Az Önkormányzat a meglévő erőforrásaival igyekszik háttérrel biztosítani a közösségi élet színtereinek, illetve segíteni azokat a kezdeményezéseket, amik a helyi közösség kohézióját erősítik.

Társadalmi csoportok bevonása a város életébe		
S3.P2.I1.	Rekreációs célú fejlesztések	
	S3. P2. I1. 1.	Sportolási lehetőségek bővítése
	S3. P2. I1. 1.	Sportpálya fejlesztés
S3.P2.I2.	Helyi kulturális élet támogatása	
	S3. P1. I2. 1.	SZEM támogatása

S3. P2. I1. Rekreációs célú fejlesztések

→ S3. P2. I1.1. Sportolási lehetőségek bővítése

A helyi lakosok számára elérhető szabadidő eltöltési lehetőségeket bővíteni szükséges. A helyben élők véleményének becsatornázásával kell pontosan megtervezni, hogy pontosan milyen területeken szükségesek fejlesztések.

Az önkormányzat a rendelkezésre álló eszközeivel szeretné elérni, hogy a mozgás, a sport a helyi lakosság szabadidő eltöltésének szerves részévé váljon. Ennek vannak infrastrukturális, finanszírozási és szemléletbeli feltételei. A mozgásban gazdag, egészséges életmód elterjesztésével minden korcsoportot meg lehet szólítani, de különösen fontos a fiatalok és az idősök igényeinek kielégítése. Ez érinti az iskolai sportfejlesztési feladatokat, a sportegyesületi támogatásokat, közterületi sportlehetőségek bővítését.

→ S3. P2. I1.2. Sportpálya fejlesztés

A település közeljövőben történő fejlesztései közül a legmeghatározóbb és hatásait hosszútávon kifejítő fejlesztés a városi Sportközpont megépítése. A tervek alapján többfunkciós épületkomplexum kerülne építésre, ami magába foglalja a tornacsarnok és a tanuszoda építését. A Sportközpont többféle sportág befogadására lenne alkalmas, de rendezvényteremként is funkcionálna, illetve felmerült annak a lehetősége is, hogy szállás funkció is kapcsolódna az épülethez. Az építés során fontos szempont, hogy az épület szerves részévé tudjon válni annak a városközpontnak, ahol ma a település oktatási, művelődési központja található meghatározó épület karakterekkel. A másik fontos szempont, hogy a tervezett épület messzemenően figyelembe vegye a folyóparti adottságokat és ne okozzon semmilyen környezeti kárt.

Az S3.P2.I1. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb:
	X		X		teljes város	X		X	
Tervezhető projektek	• Többfunkciós sportközpont létrehozása								

S3. P2. I2. Községi bűnmegelőzési program kialakítása

→ S3. P2. I2.1. SZEM támogatása

A helyi bűnmegelőzési feladatok kiegészítésének és támogatásának fontos elemei a közösségi alapon szerveződő kezdeményezések. Az Önkormányzat annak gyakorlatát kívánja kialakítani, hogy a helyi lakosok miképpen tudják segíteni a rendőrség és a polgárőrség munkáját, miképpen erősödhet közöttük az együttműködés. A szomszédsági alapon szerveződő közösségi bűnmegelőzési részvétel arra a szemléletre épül, hogy a polgárokat közvetlenül érintő problémákra saját maguk eszközeivel is képesek megoldásokkal szolgálni.

Az S3.P2.I2. Intézkedésre vonatkozó információk									
	Tervezésben, előkészítésben szerepet vállalók				Az intézkedés területi hatóköre	Megvalósításban együttműködő szereplők			
	Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb: - Polgárőrség - Rendőrkapitányság		Önkormányzat	Civil szervezetek	Vállalkozások	Egyéb: - Polgárőrség - Rendőrkapitányság
	X	X			teljes város	X	X		
Tervezhető projektelemek	Szomszédsági bűnmegelőzési program kidolgozása								

1.5. TELEPÜLÉSRÉSZ SZINTŰ STRATÉGIAI CÉLOK MEGFOGALMAZÁSA

Körösladány középtávú fejlesztési, elképzelései az elkövetkező 7-8 évre lettek megfogalmazva. Olyan összetett településfejlesztési beavatkozásokról van szó, amelyek jelentősen átalakítják a célterület jelenlegi állapotát, de hatásuk kisugárzik és az egész településre, illetve a vonzáskörzet, kistérség számára jelentenek pozitív fejlődést. A beavatkozások egy része pályázatokból, illetve az aktívalódó magánforrásokból válhat valóra.

A helyzetértékelés részletesen tartalmazza a városrészek elemzését, és fejlesztési kihívásait, ebben a fejezetben csak a stratégia szempontjából kiemelten fontos elemek szerepelnek. Ahogyan a vizsgálati munkarészekben bemutatásra került, a városban összesen négy városrész került lehatárolásra:

1. Kompakt településközpont
2. Központi lakóterület
3. Újladány
4. Külterület

Az alábbiakban bemutatjuk, hogy az egyes városrészekre milyen fejlesztési célok kerültek meghatározásra:

1.5.1. Kompakt településközpont városrész stratégiai céljai

- **Átfogó fejlesztési cél**

Körösladány központja rendkívül kompakt, funkcionális városközpont, területén koncentrálnak a város szinte minden intézménye és jelentős kereskedelmi egysége. Ennek köszönhetően településképi és településszerkezeti szempontból rendkívül összetett, így a fejlesztési célok széles tárháza jelenik meg. A városrészben a meglévő funkciók fejlesztése mellett, nagy hangsúlyt kell helyezni azokra a fejlesztésekre, melyek a közösséget szolgálják, a szolgáltatások minőségének emelkedéséhez hozzájárul.

- **Fejlesztési célok a területen:**

- T.1.1. Településközpontban megerősített szolgáltatások
 - o Sportcsarnok és tanuszoda létesítése
 - o Strand és kishajó kikötő kialakítása
 - o Szolgáltatások fejlesztése
 - piac létesítése
 - kereskedelmi és szolgáltató egységek fejlesztése
 - közsféra szolgáltatásainak fejlesztése
- T.1.2. Településképi fejlesztése
 - o Wenckheim kultusz ápolása
 - o Gyalogos és kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
 - o Energetikai korszerűsítés
 - energiatakarékos közvilágítás
 - légkabelek cseréje földkábelre
 - o Közterületek, zöldfelületek rendezése
 - o Helyi értékek védelme
 - értékközpontú felújítás
 - kihasználtság biztosítása

- **A fejlesztési célok hatásainak elemzése**

A fejlesztési célok (a funkcióbővítő fejlesztések, a szolgáltatások bővítése, a lakókörnyezet állapotának javítása) a településrész adottságaihoz, az eddig lezajlott fejlesztési folyamatokhoz jól illeszkednek. A fejlesztések életminőség-javító hatása az egész városban jelentős.

A fejlesztési célok a településrész adottságaihoz illeszkednek, hozzájárulnak a lakókörnyezet fejlesztéséhez, a meglévő közösségi rendeltetések megerősítéséhez. A fejlesztéseknek a város teljes lakossága és a településre érkezők a célcsoportja.

1.5.2. Központi lakóterület városrész stratégiai céljai

- **Átfogó fejlesztési cél**

Körösladány központi lakóterületei nagyrészt a folyó jobb partján, a városközpontot körülvevén helyezkednek el. A városmagtól távolodva fokozottabban jellemző a lakóépületek haszonkerti hasznosítása, illetve a nagyobb telkeken szinte kivétel nélkül mezőgazdasági termelés is folyik. A településrész ellátottsága nem emelkedik ki, azonban a kompakt településközpont városrész közelsége miatt mégsem nevezhetjük funkcióhiányos területnek. A fentiek alapján a városrész elsődleges feladata a lakókörnyezet minőségi fejlesztése.

- **Fejlesztési célok a területen:**

- T.2.1. Lakókörnyezet minőségi fejlesztése
 - o Közterületek, zöldfelületek rendezése
 - szabadterei játszóterek kialakítása különböző korosztályok számára
 - útsorfák telepítése
 - közösségi terek kialakítása
 - o Lakóterületek átgondolt kialakítása
 - o Kereskedelmi és szolgáltató egységek fejlesztése
 - o Energetikai korszerűsítés (energiatakarékos közvilágítás)

- o Kapcsolódó infrastruktúra megújítása, fejlesztése
 - utak portalanítása
 - járdák kiépítése
 - összefüggő kerékpározásra alkalmas hálózat kialakítása
- o Belterületi gazdasági és gazdálkodási területek között a konfliktusok elkerülése: gazdasági területek és lakóterületek fizikai elválasztása, környezeti terhelés csökkentése

- **A fejlesztési célok hatásainak elemzése**

A fejlesztési célok a településrész adottságaihoz illeszkednek, hozzájárulnak a lakókörnyezet fejlesztéséhez. A fejlesztéseknek elsősorban a településrészen élő lakosság a célcsoportja. A fejlesztések összhangban vannak a településszerkezeti tervvel.

1.5.3. Újladány városrész stratégiai céljai

- **Átfogó fejlesztési cél**

Újladány településrész elhelyezkedéséből fakadóan kis mértékben elmarad ellátottság területén Körösladány többi lakóterületétől, hiszen intézmény már nem működik a városrészben, s csekély számú kereskedelmi egység található a területen. E városrészt veszélyezteti a jövőben leginkább - beavatkozások nélkül -, hogy szegregációs folyamatok megindulnak, s az ingatlanok értéke és komfortossága alacsony. A városrészben olyan fejlesztések és beavatkozások szükségesek, melyek a városrész élhetőségét jelentősen javítják.

- **Fejlesztési célok a területen:**

- T.3.1. Lakókörnyezet fejlesztése
 - o Szegregációs folyamatok megállítása
 - o Községi területek, települési szolgáltatások bővítése
 - o Kereskedelmi és szolgáltató egységek fejlesztése, üzletek elérésének a javítása
 - o Rossz minőségű lakásállomány korszerűsítése a lakók bevonásával
 - o Infrastruktúra fejlesztések
 - o Utak, járdák fejlesztése
 - o Közmű infrastruktúra fejlesztése, rákötések arányának növelése
- T.3.2. Önkormányzati ingatlanok hasznosítása
 - o Községi tér kialakítása
 - o Megújuló energiaforrások hasznosítása - naperőműpark létesítése
- T.3.3. Anti-szegregációs program (Lásd: 3.2.2. fejezet)

- **A fejlesztési célok hatásainak elemzése**

A fejlesztési célok a városrész adottságaihoz illeszkednek, a jelenlegi hiányosságok, eddig elmaradt fejlesztések megvalósulásának előkészítését jelentik. A fejlesztéseknek elsősorban a településrészen élő lakosság a célcsoportja.

1.5.4. Külterület városrész stratégiai céljai

- **Átfogó fejlesztési cél**

A településen mindig is meghatározó volt az agrárium, ami köszönhető a mezőgazdasági területek túlsúlyának a külterületi területfelhasználásban. A külterületen továbbra is a mezőgazdasági jelleg dominanciájára számítunk, s erősíteni kell a mezőgazdasági termékek helyben történő feldolgozását. Törekedni kell arra, hogy külterületen a termeléshez, gazdasági tevékenységhez szükséges méretű beépítésre szánt, gazdasági területek kerüljenek kijelölésre. A mezőgazdaság fejlesztésével párhuzamosan a helyi tudásbázis megerősítése szükséges.

A városrész és egyben Körösladány karakterét jelentősen meghatározzák a jelen lévő természeti területek, a vízrajzi adottságokhoz illeszkedő területfelhasználások. A városrész fejlesztései során támaszkodni kell a meglévő értékekre, s további értéknövelő fejlesztéseket kell megvalósítani, ami hozzájárul a természeti értékek megőrzéséhez, revitalizációjához, s hozzájárul a tájhasználat sokszínűbbé tételéhez.

• **Fejlesztési célok a területen:**

- T.4.1. Gazdasági területek fejlesztése
 - o Racionális méretű gazdasági területek (iparterületek, mezőgazdasági üzemi területek) kijelölése és kialakítása
 - o Ipari park kialakítása
 - o Gazdasági fejlesztéseket nem akadályozó, átmeneti hasznosítások kidolgozása
 - o Gazdasági területek és a lakott területek fizikai elválasztása
 - o Helyi agrár-tudásközpont létrehozása
- T.4.2. Fenntartható külterületi területfelhasználás biztosítása
 - o Megújuló energiaforrások hasznosítása (naperőmű, vízerőmű, biomassa)
 - o Természetközeli élőhelyek kialakítása és fenntartása
 - o Infratraktúra fejlesztése (kerékpár és vízi)
 - o Vizes környezetre épülő fejlesztések
 - o halgazdaságok kialakítása
 - o egykori lefűződések és holtágak természetvédelmi célú revitalizációja
 - o rekreációs és turisztikai fejlesztések megalósítása

• **A fejlesztési célok hatásainak elemzése**

A fejlesztési célok a városrész adottságaihoz illeszkednek, a jelenlegi adottságok megőrzéséhez hozzájárul, s a megkezdett folyamatokat segíti. Hatásuk egyértelműen pozitív, mivel a gazdasági környezetet fellendítik, valamint a természetes környezetet megőrzik, a meglévő tájhasználatot megerősítik.

1.6. A CÉLRENDSZER SZINERGIA VIZSGÁLATA

Az egyes intézkedések hatása nem csupán önmagában érdekes, hiszen nem függetleníthetők el egymástól, hatással vannak egymásra. A szinergiavizsgálat azt mutatja be, hogy az egyes intézkedések hogyan kapcsolódnak egymáshoz és együttesen milyen fejlesztési teret hoznak létre.

Célrendszer szinergia vizsgálata															
	S1. P1.	S1. P1. I2.	S1. P1. I3.	S1. P1. I4.	S1. P2. I1.	S1. P2. I2.	S1. P2. I3.	S2. P1. I	S2. P1. I	S2. P2. I1.	S2. P2. I2.	S3. P1. I1.	S3. P1. I2.	S3. P2. I1.	S3. P2. I2.
S1. P1. I1. Oktatáspolitikai intézkedések															
S1. P1. I2. Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése															
S1. P1. I3. Szociális szolgáltatások fejlesztése		X													
S1. P1. I4. Lakáspolitikai intézkedések			X												
S1. P2. I1. Épített környezet fejlesztése		X		X											
S1. P2. I2. Zöldfelületi hálózat fejlesztése					X										
S1. P2. I3. Települési infrastruktúra fejlesztése				X	X	X									
S2. P1. I1. Gazdaságélénkítés	X			X	X		X								
S2. P1. I2. Helyi mezőgazdaság erősítése						X	X	X							
S2. P2. I1. Megújuló energiaforrások kihasználása					X	X	X	X	X						
S2. P2. I2. Zöldfelületek idegenforgalmi jellegű fejlesztése		X			X	X	X								
S3. P1. I1. Civil szféra erősítése	X	X	X		X	X					X				
S3. P1. I2. Helyi kulturális élet támogatása	X							X				X			
S3. P2. I1. Rekreációs célú fejlesztések		X	X		X	X	X				X				
S3. P2. I2. Községi bűnmegelőzési program kialakítása			X									X			

2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

2.1. A TEMATIKUS CÉLOK ÉS A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK VISZONYA

- **Lehetséges kulcsprojekt(ek)**

A kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) Középtávú Települési Cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemzően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének. A kulcsprojekt nem feltétlenül integrált projekt, célszerű azonban, ha a kulcsprojekthez további projektek kapcsolódnak.

Ezek jellemzően akcióterületeken helyezkednek el, azonban lehetnek akcióterületen kívüli - pontszerű - projektek is.

- **Akcióterületi projektek (térben koncentrált és egymással összehangolt projektek):**

Jelen jogszabályi környezet már nem írja elő pályázati feltételként, hogy a beavatkozás csak kijelölt akcióterületen történhet, de hasznos lenne minél előbb elgondolkodni, hogy a településen melyek a területileg lehatárolható, komplex beavatkozást igénylő (potenciális akcióterületek).

Az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen végbemenő fejlesztések

- egymással szinergikus hatást fejtenek ki, az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását illetve hatásának kiteljesedését
- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- ahol az önkormányzat a fejlesztéseket alapvetően befolyásoló pozícióban van,
- volumenük, így várható hatásuk is legyen akkora, hogy érzékelhető változást idézzenek elő az akcióterületen, illetve a településrészen vagy a városban (településfejlesztés gócpontjai).

További kritérium az akcióterületek kijelöléséhez: akcióterületeknek nincs közös, egymással területileg átfedésben lévő része.

Lásd: 2.4. és 2.5. fejezet

- **Akcióterületen kívüli - pontszerű - projektek:**

Nem minden - a város területén megvalósuló - projekt tekinthető akcióterületi projektnak, mert vagy időben, vagy térben nem koncentráltak, vagy a beavatkozás jellege nem komplex. Térben nem koncentrált projekt például egy olyan program megvalósítása, amely a város különböző pontjain jelent pontszerű beavatkozásokat. Időben nem koncentrált az a projekt, amelynek megvalósítása csak hosszabb idő alatt lehetséges. Végül nem komplex jellegű az a projekt, amely egyetlen, pontszerű beavatkozást jelent. Jellemző akcióterületen kívüli projektek:

- önálló épületek, építmények felújítása, korszerűsítése, energetikai fejlesztése,
- közterület- és környezetrendezés a város egy-egy pontján,
- új, önálló létesítmény elhelyezése a városszövetben,
- hosszabb idő alatt (nem akciószerűen) megvalósítható fejlesztések (meglévő lakóterületek átépülése, ipari területek funkcióváltása, stb.)

Lásd: 2.6.1. fejezet

- **Lehetséges hálózatos projektek**

Egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek. A hálózatos projekt:

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll,
- a település egészére vagy annak jelentős részére kiterjed,
- projektelemei egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van. (pl. közlekedési hálózat fejlesztés részeként belső tehermentesítő utak építése; kerékpárút hálózat részeként kerékpárutak építése és kijelölése; az energiafelhasználás csökkentéséhez kapcsolódó, közintézmények energetikai célú beruházásait tartalmazó projektek; tehetséggondozási projektek összessége a település közoktatási intézményeiben).

Lásd: 2.6.2. fejezet

- **Nem beruházási jellegű hálózatos projektsomagok (soft projektek)**

A településszövet fizikai átalakítása közvetett módon hat a községi életre, amelynek a települési szövet az anyagi hordozója. A települési élet minőségének közvetlen javítását a „soft” típusú beavatkozások szolgálják.

- Képzési, foglalkoztatási, közösségi programok költségei
- Közbiztonsági programok költségei (pl. térfigyelő kamerák működtetése)

Lásd: 2.6.3. fejezet

2.2. AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE, A KIJELÖLÉS ÉS A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSÁVAL

Körösladány szolgáltatások és funkcióellátottság tekintetében kedvező pozíciót mondhat magáénak, összességében azt lehet mondani, hogy a város urbanizáltsági foka kielégítő. A városban számos szolgáltatás elérhető, illetve számos szolgáltatás fejlesztésre került az elmúlt időszakban.

Az akcióterületi fejlesztéstől nem csupán azt várjuk, hogy a településképi, funkcióbővítő beavatkozások megtörténjenek, hanem azt is, hogy az itt elért eredmények befolyással legyenek a település egészére, esetenként hatásuk akár a járás, kistérség egy részére is kiterjedjen. Ez részben azt is jelenti, hogy a pontszerű fejlesztések szétsugároznak és a rehabilitált terület környezetében eddig meg nem valósult, piaci alapú fejlesztések indulnak meg, amelyek eredményei összeérnek az önkormányzat által irányított településfejlesztésekkel. Tágabb értelemben pedig az egész települési környezetre, a lakosság életminőségére nézve pozitív változásokat várunk.

Az akcióterületek a városfejlesztés gócpontjai, kiemelt fejlesztési célterületei, ahol több, egymással összefüggő beavatkozás, projekt valósul meg. Az akcióterületi fejlesztések várhatóan nem csak a városban, hanem a vonzáskörzetében is éreztetik hatásukat.

A településen kijelölt akcióterületek:

- **Központi akcióterület (AT1)** Nagy Márton út - Sebes Körös - Árpád utca - Damjanich utca - Batthyány utca - Jókai utca által határolt terület, ami lefedi a Kompakt településközpont városrészt, illetve az azzal határos Központi lakóterület egy része. Kiterjedése 83,0 ha. Az akcióterület a város központi területe.
- **HENKEL melletti gazdaságfejlesztési terület akcióterület (AT2)** belterülethatár - Vásár tér - Simai út - vasút - belterülethatár - 0102/3 hrsz-ú út - 47. sz. főút - 0155 hrsz-ú út - 0183/1 hrsz-ú út - 0177/3 hrsz-ú árok - 1808 hrsz-ú út által határolt terület, kiterjedése 151,0 ha. A területen elsődlegesen cél az ott működő, illetve a településre letelepedni szándékozó vállalkozások részére telephely biztosítása, mely nem zavarja a területhez közel elhelyezkedő lakóterületeket.

Az útmutatóban meghatározott lehatárolási szempontrendszer nem indokolja további akcióterületek kijelölését, illetve ezt a település mérete és szerkezete sem követeli meg. Emellett több az Önkormányzatnak a kijelölt akcióterületeken kívül nincsen lehetősége a fejlesztéseket alapvetően befolyásoló pozícióban fellepni.

2.3. A TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK ÉS VÁROSRESZEK KAPCSOLATA

Kompakt településközpont városrész		
Akcióterületi projektek	AT1	Az akcióterületen megvalósítandó fejlesztéseket lásd a 2.4.1. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása című fejezetben
Pontszerű beavatkozások	P11	Fecskeházak építése

Központi lakóterület városrész

Akcióterületi projektek	AT1	Az akcióterületen megvalósítandó fejlesztéseket lásd a 2.4.1. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása című fejezetben
	AT2	Az akcióterületen megvalósított fejlesztéseket lásd a 2.4.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása című fejezetben
Pontszerű beavatkozások	P21	Közpark fejlesztése

Újladány városrész

Pontszerű beavatkozások	P31	Napelempark létesítése
	P32	Agrár-logisztikai központ létesítése

Külterület városrész

Akcióterületi projektek	AT2	Az akcióterületen megvalósítandó fejlesztéseket lásd a 2.4.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása című fejezetben
Pontszerű beavatkozások	-	

Hálózatos, Soft projektek (egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek)

PROJEKT MEGNEVEZÉSE		KÖRÖS-LADÁNY	VÁROSRESZEK			
			Kompakt településközpont	Központi lakóterület	Újladány	Külterület
H1	Kerékpárút fejlesztése					
H2	Fasorok létesítése					
H3	Bel- és külterületi utak javítása					
H4	Bérlakás építés					
S1	Egészség-fejlesztő prevenciós programok biztosítása					
S2	Közösségi zöldfelület fejlesztése					

 Erős kapcsolat Közepesen erős kapcsolat

2.4. AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK

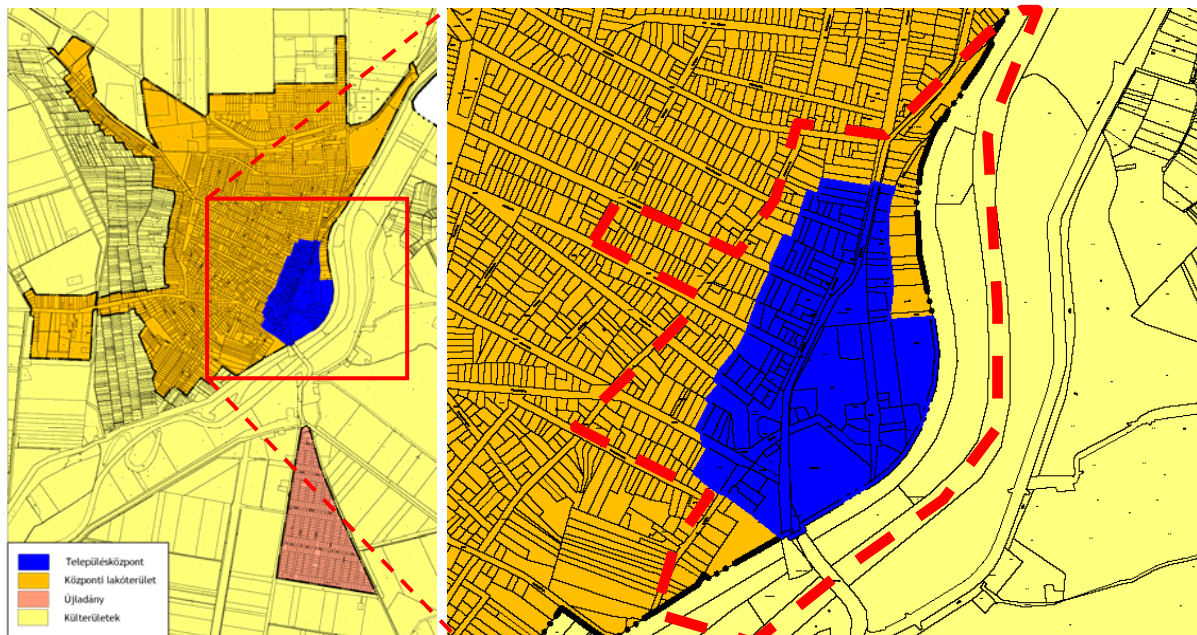
Az akcióterületi fejlesztések során is igaz, hogy az egyes specifikus célok megvalósítása szorosan összefügg, s egymásra való hatásuk erőteljes. Az egyes elemek jelentősége azonos, egyik cél háttérbe kerülése sem engedhető meg, mert az elkerülhetetlen hangsúlyeltolódásokat okozna, s esetleg a rehabilitáció sikerességét is veszélyeztetné.

2.4.1. Központi akcióterület (AT1)

- **Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben**

Központi akcióterületet az alábbi közterületek határolják: Nagy Márton út - Sebes Körös - Árpád utca - Damjanich utca - Batthyány utca - Arany János utca - Vécsey utca - Nadányi út - Batthyány utca - Jókai utca.

Az akcióterületet a Kompakt településközpont városrészt teljes egészében lefedi, illetve az ahhoz kapcsolódó Központi lakóterület városrészt érinti.

- **A terület rövid bemutatása, az akcióterület jelenlegi területfelhasználása**

A városközpont a Sebes-Körös kanyarulata mentén felépített nemesi uradalom körül fejlődött ki. A városközpont szerkezete, a telkek beépítési módja jellemzően a 19. század végén alakult ki. A településrész gerincét a 47. sz. főút településen áthaladó szakasza alkotja, erre fűződik fel a település legtöbb kiskereskedelmi egysége. A főútról nyugat felé leágazó utcák képezik a település utcahálózatának alapját. Az akcióterület másik fontos tengelye a Wenckheim Béla utca, mely az egykori uradalom épületeit fűzi föl. Ezek ma a település oktatási és kulturális intézményeiként szolgálnak. Körösladány központja rendkívül kompakt, funkcionális városközpont, területén koncentrálódik a város szinte minden intézménye és jelentős kereskedelmi egysége. A két út közötti területen nagyméretű közpark terül el. A városközpontban főként földszintes és tetőtér-beépítéses épületek állnak, de elvétve előfordulnak egyemeletes házak is.

A településközpontban kapcsolódó központi lakóterületek településképi szempontból jól illeszkednek a településközpont léptékéhez. A lakóterületen egy-egy kereskedelmi egység vagy intézmény található.

- **Az akcióterület településrendezési eszközei**

Településközpont vegyes területbe a 47. sz. főút és a Wenckheim Béla utca mellett fekvő területek illetve a 47. sz főútra nyugati irányból felfűződő utcák 50-100 méter mély szakasza tartozik összefüggően. A településszerkezeti terven a lakóterületek kertvárosias lakóterületben találhatók. A Körös-híd mellett piac céljára kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület került kijelölésre. Különleges terület besorolást a sporttelep kapott. A 47. sz. főút és a Wenckheim Béla utca közötti terület zöldterületként szabályozott.

• **Az akcióterületen végrehajtandó fejlesztések illeszkedése stratégiai célokhoz**

A városi és városrészi célokkal összhangban az akcióterületi fejlesztés átfogó célja, hogy a terület fizikai megújítása, a településközpont jellegének megerősítése útján ne csak a város, hanem a térség egy fontos célpontjává váljon. E célhoz a legfontosabb specifikus célok: a településközponti funkciók további erősítése, közösségi funkciók erősítése

- Településközponti funkciók további erősítése

A város rendelkezik a főbb központi funkciókat magába foglaló településközponttal, de továbbfejlesztésre szorul. A közterületek fizikai rehabilitációja nagyban hozzájárulhat a városközpont hasznosíthatóságához, illetve a kereskedelmi és szolgáltató funkciók megtelepedéséhez, de emellett fontos hogy használható közösségi területek jönnék létre.

Az akcióterületen a vásárlói és az eladói igényeknek megfelelő kereskedelmi és szolgáltató tér, piac kialakítása szükséges, ami a piacnapokon fontos közösségi térré változik. Új funkcióként meg kell jelennie a területrészen egy többfunkciós sportcsarnoknak, ami a város egészét kiszolgálja.

- Rekreációs funkciók erősítése

Az akcióterületen megvalósuló rekreációs fejlesztések célozzák elsősorban a közösségi funkciók erősítését, hiszen ezek a beavatkozások a településen élők és az ide érkezők kapcsolódását szolgálják. A városi folyószakasz jobb kihasználása érdekében a kikötő fejlesztése szükséges, ami a vízi sportok alapfeltételeinek megteremtését szolgálja. A folyóhoz kapcsolódóan a városi strand fejlesztése is elengedhetetlen.

A településközponti funkciók további erősítése stratégiai célhoz kapcsolódóan szándék az akcióterületen többfunkciós sportlétesítmények (sportcsarnok) fejlesztése, ami nem csak a városi lakosság számára biztosít lehetőséget a rendszeres testmozgásra, de az iskola számára is megteremti a feltételeket a mindennapos testnevelés megtartásához.

Az akcióterületi fejlesztések

- az alábbi célokhoz, intézkedési szinthez illeszkednek:

- o S1.P2.I1. Épített környezet fejlesztése
- o S1.P2.I2. Zöldfelületi hálózat fejlesztése
- o S1.P2.I3. Települési infrastruktúra fejlesztése
- o S2.P2.I2. Zöldfelületek idegenforgalmi jellegű fejlesztése
- o S3.P1.I2. Helyi kulturális élet támogatása
- o S3.P2.I1. Rekreációs célú fejlesztések

- illetve az alábbi, főbb városrészi célokkal biztosított a szinergia:

- o T.1.1. Településközpontban megerősített szolgáltatások
- o T.1.2. Településkép fejlesztése

Tervezett akcióterületi projektelemek

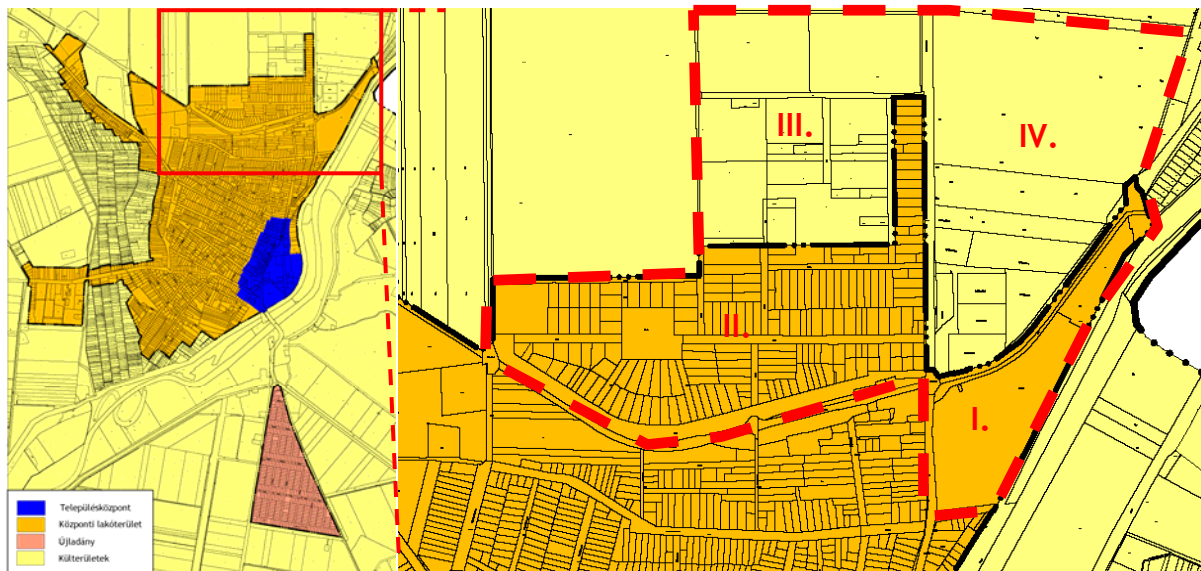
Projekt megnevezése		Projekt rövid leírása
ATP11	Piac kialakítása	Fedett, az árusok és a vásárlók igényeit egyaránt kielégítő árusító helyek, standok kialakítása. Valószínűsíthetően egy új helyszínen valósul meg.
ATP12	Városi strand fejlesztése	A helyi természeti adottságok fejlesztéseként az évtizedekig működő szabad-strand „újjaélesztése”.
ATP13	Kikötő fejlesztése	A Sebes-Körös által nyújtott lehetőségek kihasználása, a vízi sportok, illetve a vízhez kapcsolódó rekreációs tevékenységek alapfeltételeinek megteremtése.
ATP14	Sport és rekreációs tér fejlesztése	Az alapvető sportlétesítmények hiánya miatt az iskolai mindennapos testnevelés feltételeinek a megteremtése, továbbá a helyi lakosság, számára lehetőséget kell teremteni a rendszeres testmozgásra, abban az időszakban is, amikor szabad téren az nem megoldható.
ATP15	Közösségi ház kialakítása	Volt óvoda belső felújítása és új szobák kialakítása, hogy az ingatlan civil szervezetek számára hasznosított közösségi házzá alakuljon.

2.4.2. HENKEL melletti gazdaságfejlesztési akcióterület (AT2)

- **Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben**

HENKEL melletti gazdaságfejlesztési akcióterületet az alábbi területek határolják: belterülethatár - Vásár tér - Simai út - vasút - belterülethatár - 0102/3 hrsz-ú út - 47. sz. főút - 0155 hrsz-ú út - 0183/1 hrsz-ú út - 0177/3 hrsz-ú árok - 1808 hrsz-ú út.

Az akcióterület részben a Központi lakóterület városrészen, részben Külterület városrészen helyezkedik el, ahogyan az alábbi ábrán látható.

- **A terület rövid bemutatása, az akcióterület jelenlegi területfelhasználása**

Az akcióterületet négy részre osztja a vasút, a 47. sz. főút és a belterület határa.

- I. Az akcióterület délkeleti részén található a HENKEL ipari területe, amit keletről a Körös védőtöltése határol.
- II. Az akcióterület délnyugati részén található Oncsa településrész falusias lakóterületei. A vasúttól északra eső terület az 1940-es évektől kezdve az Országos Nép- és Családvédelmi Alap támogatásával, títustervek alapján épülő házakkal épült ki, számos telek beépítetlen maradt.
- III. Az akcióterület északnyugati részén be nem épült mezőgazdasági területek találhatók.
- IV. Az akcióterület északkeleti részén be nem épült mezőgazdasági területek találhatók.

Az akcióterületet délről Körösladány lakóterületei övezik, míg északról mezőgazdasági területek határolják. Az akcióterületen halad keresztül 47. sz. Debrecen - Szeged országos főútvonal illetve a 127. számú Gyoma-Vésztő-Körösnagyharsány-Nagyvárad vasútvonal, mely közlekedési kapcsolatok biztosítják a város térségi és nemzetközi kapcsolatait.

- **Az akcióterület településrendezési eszközei**

A hatályos településrendezési eszközök elhatárolásait a fent meghatározott területegységenként kerül bemutatásra. Az akcióterület az Sz-1 és Sz-2 jelű szabályozási terven található.

- I. területrész nagyobbik része ipari gazdasági területfelhasználásba tartozik, mely lehetőséget biztosít a HENKEL gyártási tevékenységének. A területrész északi részén különleges terület és védelmi erdő ékelődik a vasút és a Körös védőtöltése között. A HENKEL területén található Gip-2 jelű építési övezet nagy beépítési intenzitást tesz lehetővé, hiszen a megengedett legnagyobb beépítettség mértéke 50%, s 5,0-12,0 méter között kerül meghatározásra az építménymagasság.
- II. Oncsa településrészen - a Lengyel Béla utcában kijelölt zöldterület kivételével - falusias lakóterület került kijelölésre. A kijelölt lakóterület nyugati, északnyugati része nem beépült fejlesztési terület. A falusias lakóterületek egységesen kerülnek szabályozásra oldalhatáron

álló beépítéssel, 30%-os beépítettséggel, 4,5-6,0 méteres építménymagassággal, 800 m²-es kialakítható teleknagysággal.

- III. területrészt mezőgazdasági területeket és a mezőgazdasági területekhez kapcsolódó tanyatelkekkel és üzemi területeket (Gip-2 jelű ipari gazdasági területeket) tartalmaz.
- IV. területrészen jelentős ipari gazdasági fejlesztési területet (Gip-2) jelölt a terv mezőgazdasági terület helyén.

• **Az akcióterületen végrehajtandó fejlesztések illeszkedése stratégiai célokhoz**

A városi és városrészi célokkal összhangban az akcióterületi fejlesztés átfogó célja, hogy az akcióterületen - a belterülethez kapcsolódóan - a helyi gazdaságot megerősítő fejlesztések valósuljanak meg, ami egyrészt kapcsolódik a meglévő Henkel iparterülethez, illetve az ott végzett ipari tevékenységhez, másrészt új gazdasági szereplők megtelepedését segíti. A gazdaságfejlesztés során figyelemmel kell lenni a meglévő lakóterületekre, illetve segíteni kell a megújuló energia elterjedését. E célhoz a legfontosabb specifikus célok: a gazdasági területek kialakítása, a lakóterületek környezetének fejlesztése, alternatív energiaforrások térnyerése.

- Gazdasági területek kialakítása és rehabilitációja

A településrendezési eszközök felülvizsgálata során racionális nagyságú gazdasági terület kijelölése a cél, amit követhet a gazdasági területek kialakítása, a megfelelő infrastruktúra (villany, víz, és gáz közmű; nagy teherbírású út) kiépítése. A gazdasági területek közül továbbra is kiemelkedik a HENKEL területe, ahol a további fejlesztések biztosítása érdekében a szomszédos - nem gazdasági rendeltetésű - ingatlanokkal (döglút és erdőterület) kívánjuk a bővítést biztosítani.

- Lakóterületek környezetének fejlesztése

A gazdasági területek és a lakóterületek fizikai elválasztásával, a kapcsolódó zöldterületi fejlesztésekkel kis mértékben csökkenteni lehet a gazdasági terület környezeti hatásait, s optikailag is kedvezőbb képet mutat a lakóterület irányából a gazdasági terület, hiszen a zöldfelületeknek leginkább emóciós hatása van. A lakóterületen belül elsősorban biztosítani kell a közterületeken zöldsávok létrehozását, a lakóterületen kívül kell megoldani a véderdő vagy növényzások kialakítását - lehetőleg az iparterületek előkészítésével egy időben, hogy a fejlesztések megvalósulásával beállt növényállomány legyen a területen. A lakóterület jelenleg kis mértékben leszakad a város többi részétől, így javítani szükséges a közlekedési kapcsolatot a központ irányába: buszmegálló létesítésével, kerékpáros közlekedési kapcsolat fejlesztésével.

- Alternatív energiaforrások térnyerése

Oncsa településrész nyugati részén, a be nem épült lakóterületeken az Önkormányzat támogatja naperőmű létrehozását. Cél a fentiekén túl, hogy az akcióterületeken olyan fejlesztések kerüljenek megvalósításra, melyek támogatják az alternatív energiafelhasználást illetve -termelést üzemi szinten.

Az akcióterületi fejlesztések

- az alábbi célokhoz, intézkedési szinthez illeszkednek:
 - o S1.P2.I2. Zöldfelületi hálózat fejlesztése
 - o S1.P2.I3. Települési infrastruktúra fejlesztése
 - o S2.P1.I1. Gazdaságélénkítés
 - o S2.P2.I1. Megújuló energiaforrások kihasználása
- illetve az alábbi, főbb városrészi célokkal biztosított a szinergia:
 - o T.3.1. Lakókörnyezet minőségi fejlesztése
 - o T.4.1. Gazdasági területek fejlesztése
 - o T.4.2. Fenntartható külterületi területfelhasználás biztosítása

Tervezett akcióterületi projektelemek

Projekt megnevezése		Projekt rövid leírása
ATP21	Ipari park infrastruktúrájának kialakítása	A 47-es főút mellett található ipari park közúti csatlakozásának a kialakítása, a telek közművesítése

2.5. AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK PRIORIZÁLÁSA

Körösladány középtávú fejlesztési céljainak megvalósításához szükséges az egyes beavatkozások megfelelő ütemezése. A település azoknak a nagyobb léptékű (pontoszerű és az egész települést érintő) projekteknek ad prioritást, amelyek lehetővé teszik a jövőképpen meghatározott távlati célok megvalósulását, és ezzel megteremtik a további tevékenységek, projektek megvalósulásának feltételrendszerét. A fejlesztések finanszírozására nincsen elegendő forrása az Önkormányzatnak, így külső forrásokat is kénytelen a fejlesztések során figyelembe venni.

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek - Városközpont akcióterület (AT1)													
A projekt megnevezése		Projekt rövid leírása	Előkészítettség foka	Indikatív keretössze g (nettó, mFt)	Kedvez-ményezett megnevezése	Forrás (TOP, EFOP, GINOP, IKOP, KEHOP, egyéb)	Megvalósítás várható ideje						
							2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ATP11	Piac kialakítása	Fedett, az árusok és a vásárlók igényeit egyaránt kielégítő árusító helyek, standok kialakítása. Valószínűsíthetően egy új helyszínen valósul meg.	Kt. ülésen rendszeresen felvetődik a kérdés.	100	Önkormányzat								
ATP12	Városi strand fejlesztése	A helyi természeti adottságok fejlesztéseként az évtizedekig működő szabad-strand „újjaélesztése”.	Tanulmányterv, jelenleg egyeztetés kezdődött a terület tulajdonosával (Magyar Állam)	50	Önkormányzat								
ATP13	Kikötő fejlesztése	A Sebes-Körös által nyújtott lehetőségek kihasználása, a vízi sportok, illetve a vízhez kapcsolódó rekreációs tevékenységek alapfeltételeinek megteremtése.	Ua. mint a ATP 12	70	Önkormányzat								
ATP14	Sport és rekreációs tér fejlesztése	Az alapvető sportlétesítmények hiánya miatt az iskolai mindennapos testnevelés feltételeinek a megteremtése, továbbá a helyi lakosság, számára lehetőséget kell teremteni a rendszeres testmozgásra, abban az időszakban is, amikor szabad téren az nem megoldható.	Építési engedélyes tervekkel rendelkezünk.	1700-2000	Önkormányzat								

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek - Városközpont akcióterület (AT1)													
A projekt megnevezése		Projekt rövid leírása	Előkészítettség foka	Indikatív keretössze g (nettó, mFt)	Kedvez- ményezett megnevezése	Forrás (TOP, EFOP, GINOP, IKOP, KEHOP, egyéb	Megvalósítás várható ideje						
							2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ATP15	Közösségi ház kialakítása	Volt óvoda belső felújítása és új szobák kialakítása, hogy az ingatlan civil szervezetek számára hasznosított közösségi házzá alakuljon.			Önkormányzat	VP							
Összesen				1920-2220									

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek - Rekreatív területek akcióterület (AT2)													
A projekt megnevezése		Projekt rövid leírása	Előkészítettség foka	Indikatív keretösszeg (nettó, mFt)	Kedvezményezett megnevezése	Forrás (TOP, EFOP, GINOP, IKOP, KEHOP, egyéb)	Megvalósítás várható ideje						
							2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ATP21	Ipari park infrastruktúrájának kialakítása	A 47-es főút mellett található ipari park közötti csatlakozásának a kialakítása, a telek közművesítése	Építési engedélyes terv.	100	Önkormányzat	TOP							
Összesen				100									

2.6. AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIÁHOZ

A beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok és a nem beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok (soft projektek) bemutatására az előző fejezetben megadott struktúra szerint került sor. A szempontrendszer kiegészült a megvalósítás helyszínére vonatkozó információkkal. A fejezetben bemutatásra kerülnek továbbá azok a pontszerű fejlesztések, melyek az akcióterületeken kívül valósulnak meg, azonban kulcsprojektek tudnak lenni egy-egy településrész céljainak elérése érdekében.

2.6.1. Pontszerű beavatkozások az akcióterületeken kívül a településrészekben

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett kulcsprojektek akcióterületen kívül													
A projekt megnevezése		Projekt rövid leírása	Előkészítettség foka	Indikativ keretössze g (nettó, mFt)	Kedvez-ményezett megnevezése	Forrás (TOP, EFOP, GINOP, IKOP, KEHOP, egyéb	Megvalósítás várható ideje						
							2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kompakt településközpont													
P11	„Fecskeházak” építése	A fiatalok helyben tartását, letelepedését elősegítő, bérlakás építési program.	Építési engedélyes tervekkel rendelkezünk	100	Önkormányzat								
Központi lakóterület													
P21	Közpark fejlesztése	Sport eszközök telepítése	beadott pályázat	10	önkormányzat	Belügyminisz-terium							
Újladány lakóterület													
P31	Napelempark létesítése	tervezés											
P32	Agrár-logisztikai központ létesítése	Tároló szárító építés magán személy	terv	150	magánszemély	VP							
Összesen				260									

2.6.2. Beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok

A projekt megnevezése		A végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják	A projekt rövid tartalma	Indikatív keretösszeg (nettó, mFt)	Kedvezményezett megnevezése	Forrás (TOP, EFOP, GINOP, IKOP, KEHOP, egyéb)	Megvalósítás időszaka						
							2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
H1	Kerékpárút fejlesztése	S1.P2.I1. S1.P2.I2. S1.P2.I3. S2.P2.I2.	Kerékpárutak kialakítása a biztonságos közlekedés és a jobb elérhetőség érdekében:	350	Önkormányzat partner Civil szervezet	Önkormányzat TOP forrás							
H2	Fasorok létesítése	S1.P2.I1. S1.P2.I2. S1.P2.I3.	A települési zöldhálózat fejlesztése érdekében fasorok létesítése a település belterületén, illetve külterületen a környezeti hatások (szél okozta defláció) csökkentése érdekében		Önkormányzat Civil szervezetek Ingatlantulajdonosok Lakosok								
H3	Bel- és külterületi utak javítása	S1.P2.I1. S1.P2.I2.	A település útburkolatainak javítása, a nem portalanított utak szilárd burkolattal történő ellátása		Önkormányzat Konzorcium (lakosok és gazdálkodó szervezetek)								
H4	Bérlakás építés	S1.P1.I3. S1.P1.I4. S1.P2.I1.	Önkormányzati bérlakások kialakítása, meglévő bérlakások külső és belső felújítása.		Önkormányzat								
Összesen				350									

2.6.3. Nem beruházási jellegű hálózatos projektcsomagok (soft projektek)

A projekt megnevezése		A végrehajtandó fejlesztések az alábbi stratégiai célok elérését szolgálják	A projekt rövid tartalma	Indikatív keretösszeg (nettó, mFt)	Kedvezményezett megnevezése	Forrás (TOP, EFOP, GINOP, IKOP, KEHOP, egyéb)	Megvalósítás időszaka						
							2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
S1	Egészségfejlesztő prevenciók programok biztosítása	S1. P1.I2. S1.P1.I3. S3.P2.I1.	Egészségfejlesztéssel kapcsolatos programok indítása		Önkormányzat Önkormányzati intézmények Civil szervezetek								
S2	Képzési programok indítása	S3.P1.I1.	A programok - különös figyelemmel a fiatal és fiatal felnőtt korosztályba tartozó - a helyi lakosokat, gazdálkodókat célozzák, hogy tudásukat szélesítsék, helyi kötődésüket erősítsék.		Önkormányzat Önkormányzati intézmények Civil szervezetek								
Összesen													

3. FENNTARTHATÓSÁGI SZEMPONTOK

3.1. A FENNTARTHATÓ KÖRNYEZETI FEJLŐDÉS PROGRAMJA

A fenntartható fejlődés az emberek életminőségének hosszú távú és tartós megőrzését, illetve javítását célozza. A Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia (NFFS) a társadalom fejlődésének egy ennek megfelelő pályára való állítását elősegítő, hosszú távú, keretstratégiai jellegű dokumentum, mely valamennyi társadalmi, gazdasági és környezeti területre egy pozitív, fenntartható, társadalmasisítható jövőképek megfelelő eszköztárszeret és reformkeretet vázol fel.

Az NFFS¹-ben meghatározott alapelvek közül az alábbiak határozták meg az ITS kidolgozását:

1. Folyamatosan nyomon kell követni, s mennyiségi, minőségi mutatókkal mérni, számszerűsíteni kell a nemzeti erőforrások alakulását: fogyását vagy gyarapodását, romlását vagy javulását.
2. Az állandóan fejlődő tudományos ismeretekre figyelemmel az időszakonként felülvizsgált mutatók jelzései alapján értékelni kell az erőforrások helyzetét, felismerve: melyek vannak kritikus állapotban, melyek kritikussá válása várható, illetve, hogy a nemzet jólétéhez mely erőforrások fejlesztése járulhat hozzá hosszú távon a leginkább.
3. Azonosítani kell azokat az okokat (hajtóerőket), amelyek az egyes erőforrások romlásához vagy gyarapításához hozzájárulnak. A romlást okozó hajtóerők visszafogását vagy a gyarapító hajtóerők támogatását kell célként kitűzni.
4. A célkitűzéseket minden kormányzati, regionális vagy helyi döntés során - legyen az hosszabb távú ágazati stratégiák megalkotása, jogszabály-alkotás, a költségvetés tervezése vagy egy településrendezési terv -érvényre kell juttatni.
5. Olyan intézményeket, eljárásokat kell létrehozni és működtetni, melyek biztosítják, hogy a különböző szintű közösségi döntések során a nemzeti erőforrások fenntartható használatával kapcsolatos szempontok, információk a döntéshozók tudomására jutnak, azokat a döntések során figyelembe veszik.

A nemzet fenntarthatósági politikájának átfogó célja a folytonosan változó társadalmi-humán-gazdasági-természeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása. A négy alapvető nemzeti erőforrás területén a célok rendszere a következő.

- **Emberi erőforrások:**

Cél a népességében stabil, egészséges, a kor kihívásainak megfelelő készségekkel és tudással rendelkező emberek alkotta, a kirekesztettséget fokozatosan csökkentő társadalom.

- **Társadalmi erőforrások**

Cél a fenntarthatóságot támogató kultúra kialakítása, a fenntartható társadalom szempontjából pozitív értékek, erkölcsi normák és attitűdök erősítése. Mivel minden társadalom környezete folyamatosan változik, e változáshoz saját önazonosságunk megtartása mellett alkalmazkodnunk kell. Ebből fakadóan karban kell tartanunk azon ismereteinket, amelyek a közösség összetartozását és fennmaradását szolgálják.

- **Természeti erőforrások**

A környezeti eltartóképességet, mint a gazdálkodás korlátját, kell érvényesíteni.

- **Gazdasági (fizikai) erőforrások**

Fontos az önrendelkezés megfelelő szintjének fenntartása a gazdaságpolitikai döntésekben. Cél a fizikai tőke szelektív gyarapítása, a közösségi tőkejavak amortizációjának pótlása. Kiemelt feladat a vállalkozói réteg megerősítése, a hazai tőkebefektetések fokozatos növelése, külföldi kitettségünk csökkentése. Fontos a lokalizáció és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok kihasználása közötti ésszerű arány megteremtése, a helyi gazdasági kapcsolatok (pl. város és vidéke) erősítése.

¹ <http://nfft.hu/nemzeti-fenntarthato-fejlodesi-keretstrategia/>

Az ITS megalkotása során horizontális célként jelenik meg a Fenntarthatóság. (Lásd: 1.2. Horizontális célok című fejezet) A Horizontális célokon túl az ITS-ben a következő fenntarthatósági elvekhez kapcsolódó részcélok jelennek meg.

- S1.P2.I1. Épített környezet fejlesztése
- S1.P2.I2. Zöldfelületi hálózat fejlesztése
- S1.P2.I3. Települési infrastruktúra fejlesztése
- S2.P1.I2. Helyi mezőgazdaság erősítése
- S2.P2.I1. Megújuló energiaforrások kihasználása
- S3.P1.I1. Civil szféra erősítése

Fenntarthatóságot veszélyeztető folyamatok és jelenségek összehasonlítása	
Éghajlatváltozás	G ²
A környezet eltartóképességének csökkenése	G
Rossz egészségi állapot, és problémás egészségügyi rendszer	G
Nem fenntartható (anyag- és energiaigényes) fogyasztói szokások	G
Biológiailag aktív területek csökkenése, felaprózódása	L ³
Növekvő területhasználat (beépített terület)	L
Külső függésben levő és a fosszilis energiahordozókra alapozott energiarendszer	G

3.2. SZEGREGÁCIÓS TERV

3.2.1. Szegregált, vagy szegregációval veszélyeztetett területek helyzetértékelése

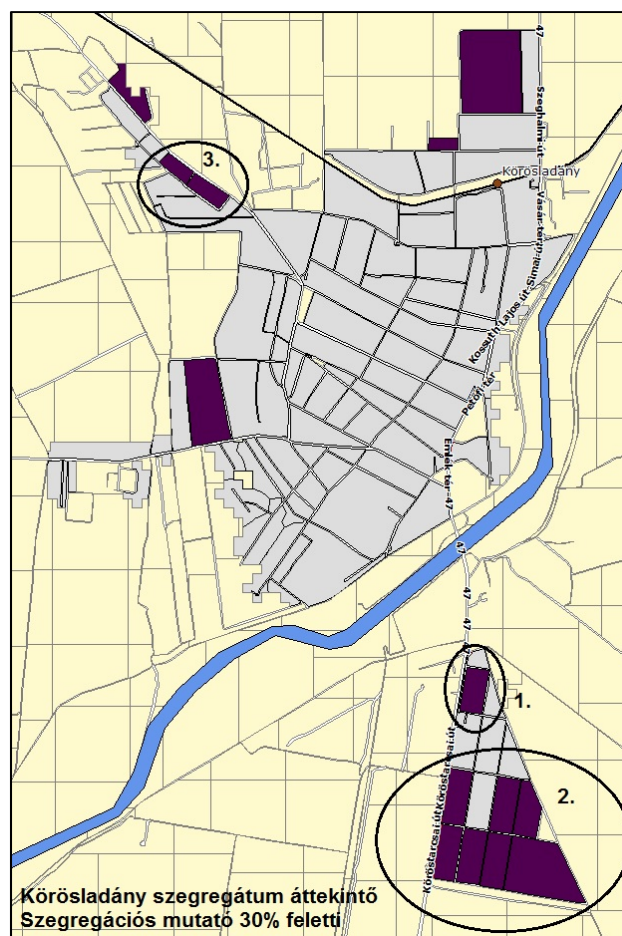
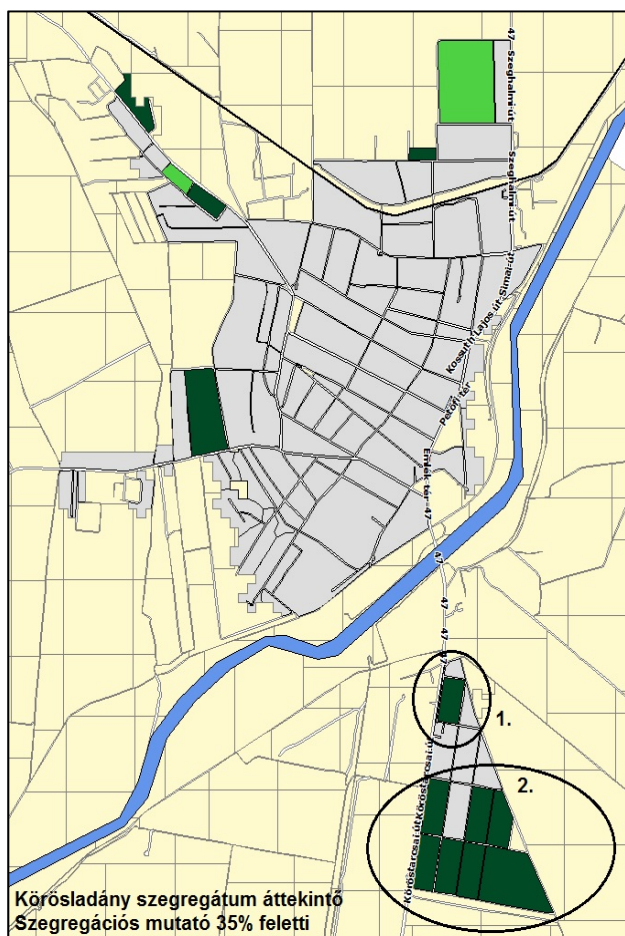
A 2001-es népszámlálási adatokat figyelembe véve Körösladánynak 3 olyan területe van, ami hivatalosan szegregációval veszélyeztetett, vagy szegregált területnek számít. A területek lehatárolása az Eljr. 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történt. A szegregációs mutató a 2011-es népszámlálási adatokból állítható elő. Az Eljr.-ben foglaltak szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket. A KSH által elkészített térképeken, két kategória került feltüntetésre.

- Azon területek, ahol a szegregációs mutató 35%, illetve afeletti értéket vesz fel. Ezek a területek szegregátumnak számítanak.
- Azon területek, ahol a szegregációs mutató 30-34%. ezek a területek szegregáció szempontjából veszélyeztetett területnek számítanak.⁴

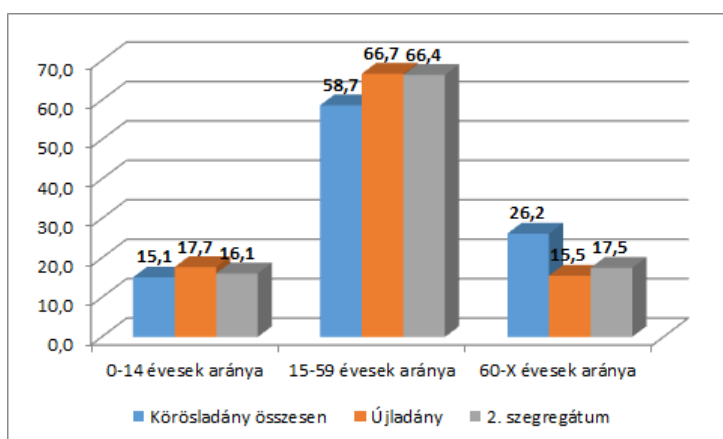
² Globális

³ Lokális

⁴ Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0–29% = szürke, 30–34% = világoszöld, 35–100% = sötétzöld. A térképen be vannak karikázva azon területek, amelyeken a magánháztartásokban élők száma meghaladja az 50 főt.

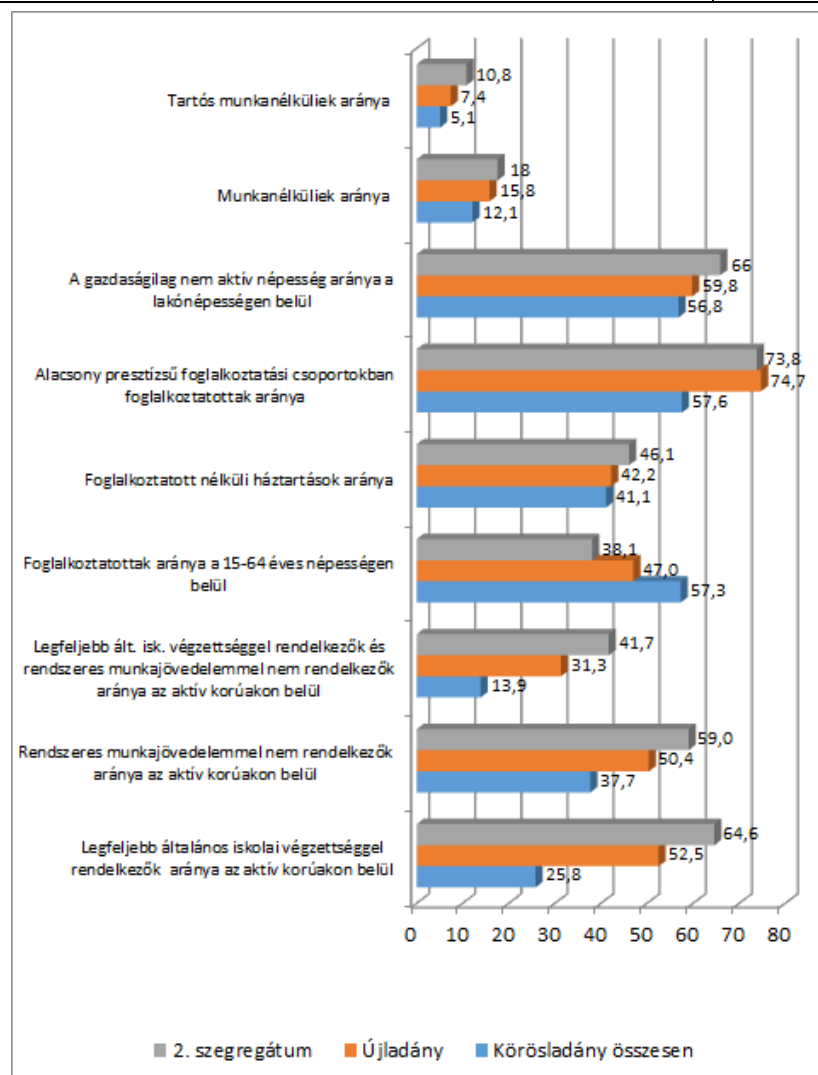
A 35% feletti szegregációs mutatóval rendelkező két terület egyaránt Újladány városrészen található. Ez a városrész a településközponttól délre helyezkedik el, és a Körös folyó határolja el a város többi részétől. A KSH által lehatárolt két, szegregátumnak megjelölt terület nem különül el egymástól, illetve a környező településszövegtől, ezért a továbbiakban Újladány településrészt egy egységként fogjuk tekinteni.

Újladányon 2011-es adatok szerint nagyjából 500-an éltek, de az elmúlt években folyamatos elvándorlás történt erről a településrészről. A népességösszetétel kismértékben eltér a település egészétől. A fiatalok aránya kismértékben magasabb, mint a települési átlag. Megfigyelhető, hogy a település egészéhez viszonyítva az aktív korúak aránya 8 százalékponttal magasabb, de ezzel párhuzamosan alacsonyabb az idős lakosok aránya a városrészen belül.

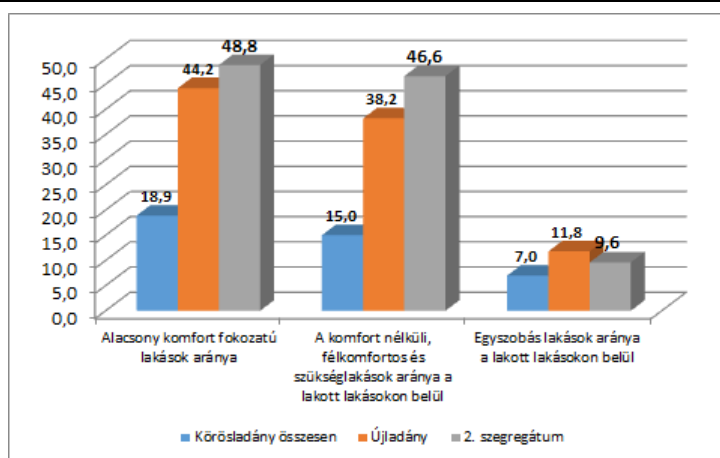
Szegregált területek demográfiai mutatói

	1. szegregátum (Köröstarcsai út - Köztársaság u. - Esze Tamás u. - Klapka György u.)	2. szegregátum (Köröstarcsai út - József Attila u. - Esze Tamás u. - Május 1. u. - Bartók Béla u. - József Attila u. - Vesszőséri út - Május 1. u. - Vesszőséri út - Ady u.)
Lakónépesség száma	50 fő	217 fő
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	24,0%	16,1%
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	52,0%	66,4%
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	24,0%	17,5%

A szegregáció mérésére egy komplex mutató szolgál. Azt szükséges megnézni, hogy a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mekkora az aktív korúakon belül. Ez az érték Körösladány egészére vetítve 14%, Újladány esetében viszont bőven kétszer nagyobb. A többi szociális jellegű mutató esetében is azt tapasztalhatjuk, hogy az Újladányban élő lakosság hátrányban van a város egészéhez képest. A foglalkoztatottak aránya jelentősen elmarad Körösladány egészéhez képest, ami nagyrészt visszavezethető arra, hogy Újladányban felül-reprezentáltak az alacsony végzettséggel rendelkezők.

Szegregált területek szociális mutatói		
	1. szegregátum (Köröstarcsai út - Köztársaság u. - Esze Tamás u. - Klapka György u.)	2. szegregátum (Köröstarcsai út - József Attila u. - Esze Tamás u. - Május 1. u. - Bartók Béla u. - József Attila u. - Vesszőséri út - Május 1. u. - Vesszőséri út - Ady u.)
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	42,3%	41,7%
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	53,8%	64,6%
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belülpresz	53,8%	59,0%
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	44,8%	38,1%
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	65,2%	46,1%
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	53,8%	73,8%
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	68,0%	65,9%
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	18,8%	17,6%
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	35,0%	46,6%
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	53,8%	64,6%

A lakhatási körülmények esetében mutatkozik meg legélesebben Újladány elkülönülése Körösladány egészéhez képest. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 19% Körösladányon, míg a vizsgált településrészen bőven kétszer nagyobb arányban találkozhatunk ilyen lakóépületekkel.

Szegregált területek lakáshelyzete		
	1. szegregátum (Köröstarcsai út - Köztársaság u. - Esze Tamás u. - Klapka György u.)	2. szegregátum (Köröstarcsai út - József Attila u. - Esze Tamás u. - Május 1. u. - Bartók Béla u. - József Attila u. - Vesszőséri út - Május 1. u. - Vesszőséri út - Ady u.)
Lakásállomány (db)	22 db	84 db
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	40,9%	48,8%
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	35,0%	46,6%
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	...	9,6%

3.2.2. Anti-szegregációs Program (ASZP)

Az anti-szegregációs program az célozza, hogy a szegregátumként azonosított területeken élő alacsony státuszú lakosok életlehetőségei növekedjenek. Ennek megfelelően szükséges kialakítani a beavatkozások eszközrendszerét, külön figyelve arra, hogy a jelenlegi kimutatások alapján szegregátumnak tekinthető területek szegregációs indexe csökkenjen, az ott élő lakosok esélyei megegyezzenek a város egyéb területén élőekkel. Ahogy már írtuk jelen dokumentumban leírt intézkedések nem csupán a KSH által jelzett 2 területre vonatkoznak, hanem azt kiterjesztettük Újladány teljes területére, mivel alapvetően homogén jellemzőkkel bír ez a településrész.

Célok meghatározása		
Rövid távú célok (1-2 év)	Középtávú célok (2-6 év)	Hosszú távú célok (7- év)
Lakosság tájékoztatása	Társadalmi részvétel erősítése	A célterületen csak komfortos lakások legyenek
Operatív program kidolgozása	Rossz minőségű lakásállomány korszerűsítése a lakók bevonásával	A terület szegregációs indexe csökken
A jövőben beindítandó programok előkészítése	Javuljon a terület szociális státusza	A lakosok státusza eléri a városi átlagot
Monitoring rendszer kialakítása	Célcsoport bevonása a speciális programokba	

ANTISZEGREGÁCIÓS INTÉZKEDÉSEK

ASZP1. SZOCIÁLIS HELYZETFELMÉRÉS

A társadalmi és területi szegregáció csökkentése érdekében történő beavatkozások megtervezését meg kell előznie egy szociális helyzetfelmérés, szociális térkép elkészítése. Ennek a felmérésnek két fókuszra kell hogy legyen. A lakossági felmérésnek azt kell céloznia, hogy milyen jellemzőkkel bír a célterületen élő lakosság, milyen nehézségeik vannak, milyen erőforrásokkal rendelkeznek. Hasonlóan fontos a szociális ellátórendszer átvilágítása, erőforrásainak megismerése, illetve az ott dolgozó szociális szakemberek tapasztalatainak, igényeinek feltérképezése.

A helyzetfelmérést követően szükséges a tervezett intézkedésekhez tartozó monitoringrendszer kidolgozása. Az Önkormányzat Monitoring Kerekasztal létrehozását tervezi, aminek résztvevői az önkormányzat képviselője, helyi szociális intézmények vezetői, az anti-szegregációs beavatkozások megvalósításban résztvevők, illetve az intézkedések célcsoportjából kikerülő lakosok. A Kerekasztal folyamatosan nyomon követi a projektek megvalósítását, gondoskodik az érintettek véleményének kikéréséről, alternatív javaslatok felvetéséről, a megvalósult intézkedésekkel kapcsolatos elégedettség méréséről. A feladatok teljesítéséről, a fejlesztések állásáról az egyes intézkedések felelősei félévente beszámolnak a képviselő-testületnek. A Kerekasztal monitoring munkája kiterjed az egyes intézkedések relevanciájának vizsgálatára is.

ASZP2. INTÉZMÉNYI SZOLGÁLTATÁSOK ERŐSÍTÉSE

Az Anti-szegregációs Program keretében javítani szükséges a célcsoport hozzáférését a településen elérhető szociális, oktatási, egészségügyi szolgáltatásokhoz. Ennek első lépése a megfelelő tájékoztatása a lakosoknak, hogy milyen szolgáltatásokat tudnak igénybe venni, milyen feltételekkel és a szolgáltatások igénybevételének milyen előfeltételei vannak. A helyi intézményeket is fel kell készíteni, hogy a célcsoport milyen speciális igényekkel rendelkezik, milyen programok megvalósítása képzelhető el. Az intézkedések hatékonysága növelhető azzal, ha nem csupán intézményi megoldások születnek, hanem az érintett intézmények közösen alakítják ki a szociális beavatkozások eszközrendszerét.

ASZP3. CÉLZOTT HÁTRÁNYCSÖKKENTŐ INTÉZKEDÉSEK

ASZP 3.1. Mentorprogram (családoknak)

A mentorprogram komplexen a családokra koncentráló program, melynek keretében valamennyi család kap egy mentort, aki egyénileg kialakított támogatási formákkal segíti a családot. A mentorral való együttműködést és feltételeit szerződés rögzíti a felek között. A szerződésben foglaltak számon kérhetők. A mentorprogramban való részvétel, a mentorral való együttműködés előfeltétele lehet egyes programokba való továbblépésnek. Az együttműködés pozitív előnyt jelent, ugyanakkor annak hiánya nem von maga után olyan szankciókat, mely hátrányosabban érintené a mentorált családot, az ő kiindulási pontjukhoz képest.

ASZP 3.2. Programok az óvodákban

A program megvalósításának egyik központi eleme a dolgozóknak szervezett előadás- és képzéssorozat, melynek célja, hogy megismerjék egyrészt a nehéz szociális helyzetű családok, egyének helyzetét, a marginális helyzet következményeit és ezek hatását a családban élő gyermekekre, valamint hogy az óvópedagógusok valós (szociális, mentális) eszközökkel segítsék mind a gyermekeket, mind pedig a családjaikat az óvodai létük során.

ASZP 3.3. Programok az iskolákban

Kiemelten fontosak az általános iskola első évei, elsősorban a rossz családi és társadalmi környezetből érkező gyermekek sikerélményhez juttatása. Hangsúlyt kell helyezni a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai teljesítményének javítására, integrált oktatáson, tanórán kívüli programokon való részvételi lehetőségeken keresztül. Itt olyan programokra érdemes koncentrálni, melyek elősegítik a gyermekek sikerélmény szerzésének lehetőségét, hosszabb távon is használható ismereteket szereznek, illetve fejlesztik „alapvető” készségeiket, képességeiket.

ASZP 3.4. Tanoda program

Speciális felzárkóztató program, elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Több mint egyszerű korrepetálás. Struktúrájában nem követi a hagyományos iskolarendszert, módszerében az egyénre, annak haladási ütemére koncentrál. Főbb céljai:

- a hátrányos helyzetű gyermekeket megfelelő módon integrálni tudó közoktatási rendszer megteremtése, melynek célja a személyiségközpontú oktatás mellett minden tanuló képességének és adottságának maximális kibontakoztatása;
- a hátrányos helyzetű családokban élő gyerekek megkapják a képességeik minél teljesebb kibontakoztatásához szükséges segítséget, ezáltal elkerülik az iskolai kudarcot, iskolázottsági szintjük növekedjen, és így képzett, lehetőleg érettségizett munkavállalóként jelenhessenek meg a munkaerőpiacon;
- a családokkal végzett munka hosszú távú célja az, hogy a család belső erőforrásai növekedjenek, a szülők és az intézmények közötti kommunikáció javuljon, a támogató hálózat megerősödjön;

ASZP 3.5. Képzési programok

A foglalkoztatás és a képzés szervesen egymásra épülnek. A képzési programok a munkavállalói státusz növelése mellett (tudás megszerzése) szocializációs szereppel is bírnak. A tartósan állástalanok időstruktúrája a munkával töltött évekhez képest éles változásokon megy keresztül. Az idővel való gazdálkodás újbóli elsajátításának egyik első lépése a strukturált képzési programban való részvétel. A képzési programok államilag finanszírozott, piaci szereplő, vagy Körösladány önkormányzata által biztosítottak egyaránt lehetnek. Megvalósításukban a hagyományos képzési pontokon túl civil szervezetek bevonását is fontosnak tartjuk.

ASZP 3.6. Foglalkoztatás erősítése

A beavatkozások kulcselemének a foglalkoztatásnak kell lennie. Meg kell találni annak a módját, hogy a potenciális munkavállalók és a munkaadók egymásra találjanak. Ennek kiindulópontja a szociális ellátórendszer és a munkaadói oldal szorosabb együttműködésében látjuk. A tervekben szerepel foglalkoztatási programok, szociális szövetkezet indításának támogatása a településen.

ASZP4. TÁRSADALMI RÉSZVÉTEL ERŐSÍTÉSE

ASZP4.1. Ifjúsági szabadidős programok

Felnőtteknél és gyerekeknél egyaránt meghatározó jelentőségű, hogy mit csinálnak szabadidejükben. A gyerekek számára gyakorta csak a csoportos „tengés-lengés” marad választási lehetőségként, szemben esetleg a szervezett sport-, vagy kézműves foglalkozásokkal, számítógépes ismeretek elsajátításával, kulturális programokkal. Példák ifjúsági szabadidős programokra:

- Készségfejlesztés, önismeret,
- Pszichodráma, családállítás és családterápia
- Múzeumlátogatás
- Rendszeres sportesemények / edzések
- Számítógépes ismeretek készségek fejlesztése
- Multikulturális események látogatása
- Más kultúrákkal való ismerkedés
- Különleges és érdekes szakmákkal való ismerkedés
- Kulturális események látogatása - színház, mozi, stb.

ASZP4.2. Egészségfejlesztési programok

A program feladata a szegénykultúra, munkanélküliség rögzült, generációkon keresztül hagyományozódó mintáinak korrigálása, az egészségesebb életszemlélet, életmód ösztönzése.

ASZP 4.3. Bűnmegelőzési program

- A gyermek és fiatalkori bűnözés megelőzése, csökkentése - az áldozattá válás megelőzése - figyelemfelhívás, ismeretátadás
- Bűnisméltés megelőzése - ismeretátadás, jogi segítségnyújtás, megküzdési stratégiák erősítése

4. STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

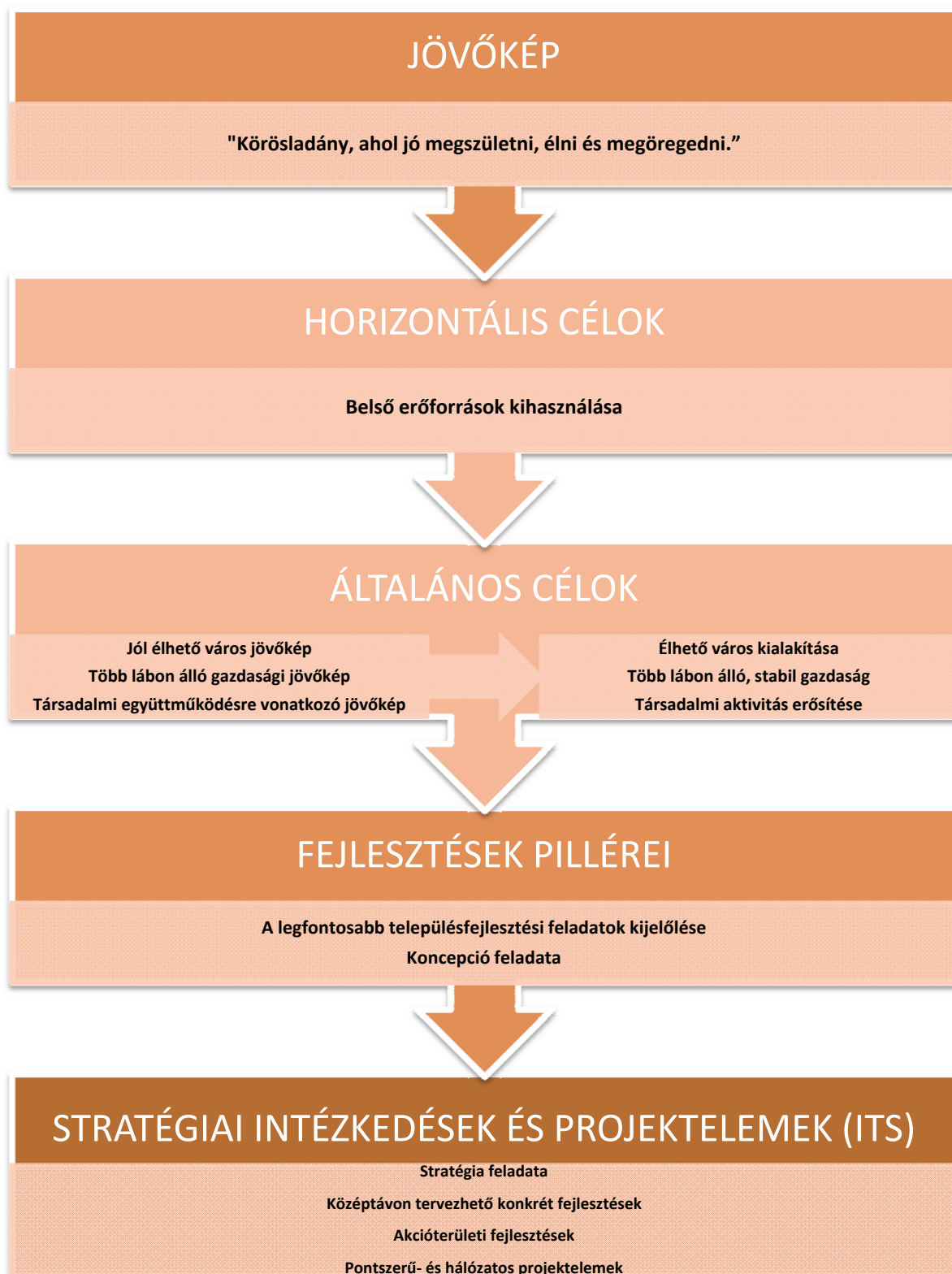
4.1. A STRATÉGIA FŐBB KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1.1. Illeszkedés, összhang a településfejlesztési koncepcióval, településrendezési eszközökkel

Az ITS-ben megfogalmazott stratégiai és településrészi célrendszerek meghatározásánál messzemenőig figyelembe vettük a helyi adottságokat, a fejlesztési lehetőségeket, továbbá a hatályos és a készülő településrendezési eszközök elhatárolásait.

- **Illeszkedés a településfejlesztési koncepcióhoz**

A településfejlesztés tervezési szintjei Körösladány koncepciójában és az ITS-ben:

Természetesen az ITS-sel egyidőben készülő koncepció tökéletes összhangban van a településfejlesztési stratégiával, hiszen a koncepcióra alapozva, annak elhatározásait kibontva készült az ITS.

A koncepcióban kimondott hosszútávú jövőkép középtávon az ITS-ben is megjelenik. Az ITS-ben megfogalmazottak összhangban vannak a településfejlesztési koncepcióban meghatározott alapcélal, a koncepció céljaival összhangban a stratégia fogalmazza meg a célok eléréséhez szükséges eszközrendszer, beavatkozásokat.

A koncepcióban megfogalmazott fejlesztési pillérek az ITS-ben stratégiai intézkedések, részintézkedések szintjéig kerültek kibontásra, a koncepcióval összhangban.

Az intézkedések, részintézkedések egymásra épülve, a szinergikus hatásokra figyelemmel készültek. Az ITS készítése során a koncepcióra vonatkozó visszacsatolások megtörténtek. Az átjárás biztosított. A fentiek alapján biztosított, hogy az ITS a koncepcióval összhangban van.⁵

- **Illeszkedés a településrendezési eszközökhöz**

Körösladány város hatályos szabályozási terve és helyi építési szabályzata meghatározza a fejlesztések megvalósulását. A fejlesztési elképzelések a hatályos szabályozási terv és helyi építési szabályzatban megfogalmazott előírásokkal nincsenek minden területen összhangban. A település a településfejlesztési koncepció és az ITS elkészítésével párhuzamosan tervezi településrendezési eszközeinek felülvizsgálatát, melyben figyelemmel lesz az ITS-ben meghatározott fejlesztési célokra, az előkészített és megvalósítandó projekt javaslatokra. A felülvizsgálat során meg kell vizsgálni a fejlesztések, projektek megvalósíthatósága szempontjából az építési övezeti és övezeti paramétereket (rendeltetés, beépítettség, épületmagasság stb.).

4.1.2. Önkormányzati ágazati vagy tematikus stratégiával való összhang

Az ITS-ben megfogalmazott stratégiai és településrészi célrendszerek meghatározásánál messzemenőig figyelembe kell venni a hatályos ágazati stratégiákban és programokban megfogalmazott elhatározásokat, bár a településfejlesztési dokumentumok készítését követően meg kell kezdeni az ágazati koncepciók hozzáhangolását.

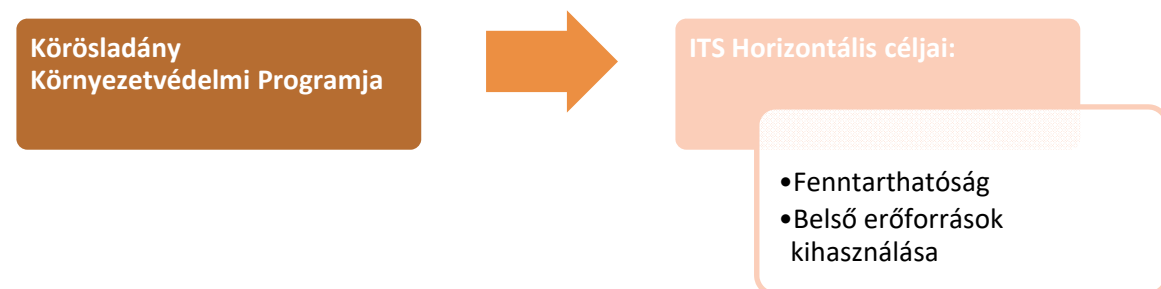
- **Körösladány Város Környezetvédelmi Programja (2010)**

A Program hosszú távú célkitűzése, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához. Szemléleti alapja a környezet rendszerszemléletű megközelítése oly módon, hogy a társadalmi szükségletek anyagi és nem anyagi természetű feltételeinek biztosítása, valamint az ehhez kapcsolódó tevékenységek harmonikus viszonyban álljanak a környezettel.

A program átfogó céljai:

- a települési élet- és környezetminőség javítása, a környezetbiztonság erősítése;
- a természet erőforrásainak és értékeinek megőrzése
- a fenntartható életmód, termelés és fogyasztás elősegítése.

A program átfogó céljai megjelennek már az ITS horizontális céljai között is.

⁵ A településfejlesztési koncepció az ITS elfogadásával egy időben kerül jóváhagyásra, biztosítva az összhangot a településfejlesztési dokumentumok között.

A programban megfogalmazott végrehajtandó feladatokat a fentiekén túl az ITS célrendszere, illetve a meghatározott projektelemek is tartalmazzák. A kohézió az alábbi területeken figyelhető meg az általános fenntarthatósági célok mellett:

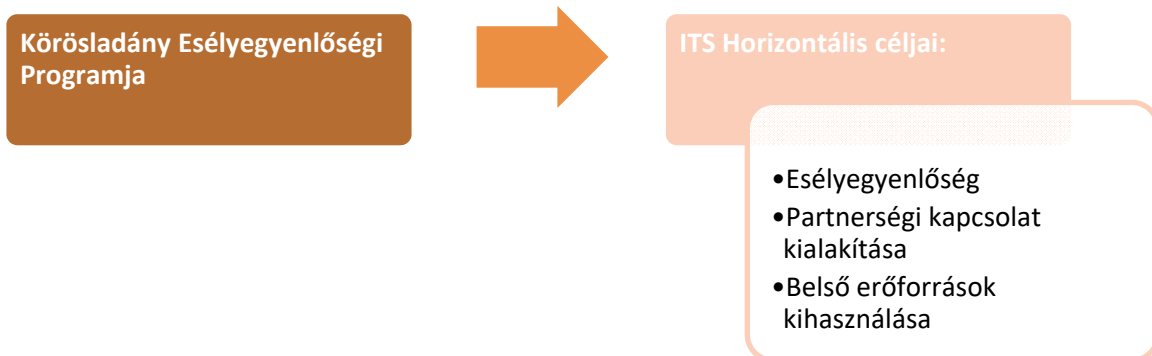
- Helyi, szezonális, bio- és magyar termékek forgalmának/választásának ösztönzése (piacok, értékesítési pontok).
- Középületek, közintézmények energiatakarékos működtetése, energiahatékonyságának javítása (fűtési, hűtési és világítási rendszerek modernizálása, tanúsítása, épületszigetelés).
- Helyi megújuló energiaforrások (biomassza, biogáz, földhő, nap- és szélenergia) lehetőség szerinti, decentralizált felhasználása.
- A település adottságaira és lehetőségeire alapozott fejlesztési irányokról szóló döntések meghozatalakor a fenntarthatósági szempontok figyelembevétele, összhang teremtése a településfejlesztési elképzelések és településrendezési eszközök között.
- Az igénybevételre kerülő biológiailag aktív felületek magas biológiai aktivitású területek létesítésével történő területi pótlása.
- A lakosság folyamatos tájékoztatása.
- A gyalogos és a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása (járda- és kerékpárút-építés, valamint ezek karbantartása, a biztonságos használat feltételeinek javítása: közvilágítás, köztisztaság, közbiztonság).
- Közlekedésszervezési intézkedések végrehajtása (nyomvonal, megállók kijelölése, járatsűrűség).
- Közreműködés a Szennyvíz Program végrehajtásában, a szükséges beruházások megvalósítása.
- A lakások csatornabekötésének ösztönzése.
- Az önkormányzati tulajdonban lévő belvízvédelmi művek fenntartása, rekonstrukciója.
- A helyi és térségi jelentőségű vizek védelmét szolgáló beavatkozások megvalósítása.

• Helyi Esélyegyenlőségi Program (2013)

Körösladány város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- a köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A program átfogó céljai megjelennek már az ITS horizontális céljai között is.

4.1.3. Magasabb rendű tervekkel való összhang

- Illeszkedés az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (2030)

A nemzeti jövőkép elérése érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg. A specifikus célok nemzeti jelentőségű ágazati és területi tématerületeket ölelnek fel. A célrendszer a fordulatot igénylő területekre és a lehetséges kitörési pontokra irányul az alábbiak szerint:

A Konceptió jövőképe:

Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.

Átfogó cél I.:

Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés.

Átfogó cél II.:

Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom.

Átfogó cél III.:

Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme

Átfogó cél IV.:

Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

Körösladány ITS-ében nincsenek olyan tartalmi elemek, amik ellentmondának az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióban leírtaknak.

• Illeszkedés Békés megye területfejlesztési programhoz (2014-2020)

A dokumentum arra a megállapításra jut, hogy a „megye gazdasági kibocsátásnak üteme 1989 után tartósan elmaradt az országos átlagtól, ill. a megye potenciális lehetőségeitől.” A tendencia megállítása és a megye tartós fejlődési pályára állítása érdekében négy területre kíván fókuszálni:

- foglalkoztatás javítása,
- tőkeállomány növelése,
- technikai-, technológiai transzfer feltételeinek javítása,
- vonalas infrastruktúra fejlesztése.

A megyei program a következőképpen építi fel fejlesztési célrendszerét:

Átfogó Célok

Békés megyében élők életkörülményeinek javítása, a megye fenntartható gazdasági és társadalmi viszonyainak megteremtése, a foglalkoztatás javítása.

Prioritás I.

Versenyképességet javító-, értékalapú-, horizontális gazdaságfejlesztés.

Prioritás II.

Térségspecifikus brandek fejlesztése a megye perifériális helyzetű településein.

Prioritás III.

Társadalmi- gazdasági kohézió erősítése a megye mag- és perifériális helyzetű térségei között.

Prioritás IV.

Természeti és épített értékek, a szellemi és kulturális örökség megóvása, alkotó innovatív fenntartható továbbfejlesztése.

Megállapítható, hogy Körösladány és Békés megye fejlesztési céljai között nincsen ellentmondás. Mindkét dokumentumban hangsúlyos a versenyképesség feltételeinek megteremtése, illetve az értékteremtő fejlesztések támogatása. A dokumentumban egy helyen kerül dedikálva megemlékezésre Körösladány:

„Országos Környezeti Kármentesítési Program az érintett Békés megyei településeken a hátrahagyott tartós környezetszennyezések károsító, veszélyeztető hatásának megszüntetése, a földtani közeg, vagy a felszín alatti víz szennyezettségének, veszélyeztetettségének csökkentése vagy megszüntetése érdekében az alábbiakat emeli ki: Körösladány 035/13 és 035/14 hrsz-ú terület”.

- **Illeszkedés a Körös- Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület, Helyi Fejlesztési Stratégiájához (2014-2020)**

A stratégia jövőképe:

A Helyi Fejlesztési Stratégia eredményeként az akcióterület természeti és társadalmi értékeinek és sajátos vidéki jellegének megőrzése mellett, az együttműködésre alapozott fejlesztések generálásával a jelenlegi gazdasági potenciál megőrzése, esetleges növekedésének beindítása, a térség népességmegtartó erejének növekedése.

Átfogó cél I.:

A térség környezeti és természeti erőforrásaira alapozott fenntartható gazdaságfejlesztés, a meglévő kapacitások megőrzésének és megerősödésének, valamint újak létrejöttének elősegítésével.

Átfogó cél II.:

Önmagáért felelősséget vállaló és dinamikus fejlődésre képes, kooperatív, újszerű megoldásokat kereső helyi közösség létrehozása.

Átfogó cél III.:

A térségi hagyományok kiemelt kezelésével a helyi identitástudat erősítése.

Körösladány a Körös- Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület tagja. A vizsgált stratégia három alapvetésre épít. Egyrészt, azt hangsúlyozza a dokumentum, hogy a fejlesztések során alapvetően a helyi erőforrásokra szükséges támaszkodni. Másrészt a fejlesztések során nem elég csak törekedni a fenntarthatóságra, hanem annak elérését kell megcélozni. Harmadrész azokat a fejlesztéseket érdemes előtérbe helyezni, amik nem önmagukért valók, hanem értékteremtéssel párosulnak. Ez a szemléleti keret megjelenik Körösladány ITS-ében is.

• **Illeszkedés a Békés-Arad közös turisztikai marketing stratégiához (2011-2018)**

A dokumentum kialakításában vezető szerepe van a Közép-Békési Centrumtérnek (KBC), akikkel szorosan együttműködik a Körösök Völgye Natúrparc Egyesület. Utóbbinak tagja, más települések mellett Körösladány is. A Közép Békési Centrum, mint regionális fejlesztési alközpont, elsődleges célja a szoros együttműködési mechanizmuson alapuló térségi gazdaságfejlesztés. A dokumentum azt tartalmazza, hogyan valósíthatóak meg egymást kölcsönösen segítő turisztikai fejlesztések. Fő célok:

- Tájékoztatás és figyelemfelkeltés
- A projektben érintett térség ismertségének a növelése
- Egységes arculat kialakítása
- Image építés

Körösladány az ITS turisztikai jellegű fejezeteinek kialakításakor figyelembe vette a KBC által készített stratégiát, és a további megvalósítási szakaszokban ezek tudatában teszi meg következő lépéseket.

4.2. A STRATÉGIA FŐBB BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

A célrendszer szinergia vizsgálata című fejezetben bemutattuk az ITS célrendszerén belüli kapcsolatokat.

A célrendszer településrészekre történő lebontása igazolja, hogy az egyes településrészek fejlesztése összhangban van a város egészének fejlesztésével, annak stratégiai célkitűzéseivel. A településrészek közötti feladatmegosztás során alakultak ki az egyes fejlődési irányok, a meglévő adottságokat figyelembe véve.

Az alábbi mátrixban összesítve mutatjuk be a településfejlesztési koncepció és ITS célrendszere valamint a településre, településrészekre vonatkozó fejlesztések közötti kapcsolatokat.

Hálózatos, Soft projektek (egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek)					
CÉLOK	KÖRÖS-LADÁNY	VÁROSRESZEEK			
		Kompakt település-központ	Központi lakóterület	Újladány	Kül-terület
S1.P1.I1. Oktatáspolitikai intézkedések					
S1. P1. I2. Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése					
S1.P1.I3. Szociális szolgáltatások fejlesztése					
S1.P1.I4. Lakáspolitikai intézkedések					
S1.P2.I1. Épített környezet fejlesztése					
S1.P2.I2. Zöldfelületi hálózat fejlesztése					
S1.P2.I3. Települési infrastruktúra fejlesztése					
S2.P1.I1. Gazdaságélénkítés					
S2.P1.I2. Helyi mezőgazdaság erősítése					
S2.P2.I1. Megújuló energiaforrások kihasználása					
S2.P2.I2. Zöldfelületek idegenforgalmi jellegű fejlesztése					
S3.P1.I1. Civil szféra erősítése					
S3.P1.I2. Helyi kulturális élet támogatása					
S3.P2.I1. Rekreációs célú fejlesztések					
S3.P2.I2. Közösségi bűnmegelőzési program kialakítása					

 Erős kapcsolat Közepesen erős kapcsolat

A településrészek fejlesztési céljai egymástól jól elkülöníthetőek, ezért semleges hatást gyakorolnak a településrészek egymásra. Nem találtunk olyan hatást, mely máshonnan funkciókat vonna el. Mindez következik a településrészek településszerkezeti sajátosságok és eltérő adottságok okozta lehatárolásából is.

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

Ez a fejezet mutatja be az ITS stratégiai céljainak elérését veszélyeztető kockázatokat. A stratégia tervezése és megvalósítása során nem szabad megfeledkezni a kockázati tényezőkről, azok kezelésére és megelőzésére megoldásokat kell kidolgozni. A kockázatok beazonosítása során külön csoportba soroltuk a város „belső” kockázati tényezőit (lakosság, Önkormányzat, környezet, ütemezhetőség) és a várostól függetlenül kialakuló „külső” kockázatokat (jogszabályi környezet, finanszírozás, országos tendenciák a gazdasági és társadalmi környezetben).

A városfejlesztési akciók megvalósításának társadalmi-gazdasági eredményeit a stratégia nyomonkövetése (monitoring) során mutatószámok jelzik. Ebben a folyamatban ki kell térni a kockázatok időszakonkénti értékelésére is, amennyiben szükséges, változtatást kell eszközölni.

Kockázatok beazonosítása és kezelése						
Kockázatok azonosítása		Kockázat hatásának értékelése	Kockázat bekövetkezésének ideje	Bekövetkezés valószínűsége	Hatása az ITS céljaira	Kockázatok kezelése, kockázatok valószínűségének csökkentése
BELSŐ	Nem mobilizálható lakosság	A lakossági támogatottságnak nagy hatása van a fejlesztésekre. Támogatás híján megakadhatnak a fejlesztések. Kihasználatlan kapacitás.	Előkészítés Végrehajtás Fenntartás	kicsi	nagy	Lakosság folyamatos bevonása a fejlesztésekbe: tájékoztatás, közösségi tervezés
	Gazdasági szervezetek nem kapcsolódnak be a fejlesztésekbe	A fejlesztések fenntarthatatlanná válnak	Előkészítés Végrehajtás Fenntartás	közepes	közepes	Önkormányzati ösztönző program létrehozása
	Projektek megvalósítása	Az egyes fejlesztések eltérő előkészítettségi fokon állnak. A fejlesztésekhez kapcsolódó eljárások (engedélyezés, közbeszerzés, jogi viták stb.) felborítják az ütemezést.	Előkészítés Végrehajtás	közepes	közepes	A fejlesztések összehangolása a projektmenedzsment révén
	Nem megfelelő humán erőforrás a stratégia végrehajtásához	Önkormányzati struktúra nem képes megbirkózni a városfejlesztés koordinációs feladataival	Végrehajtás Fenntartás	kicsi	nagy	Felelősök meghatározása feladatkörrel, külső szakértők bevonása.
	Egyes befektetői szándékok nem egyeznek a város fejlesztési elképzeléseivel	A vállalkozók nincsenek tájékoztatva a településfejlesztés során megfogalmazott célokról, az azokhoz való kapcsolódáshoz.	Előkészítés	kicsi	közepes	A nagy volumenű fejlesztések támogatása nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységen keresztül.
	Az Önkormányzat irányítási rendszere nem megfelelő a stratégia végrehajtásához	A hiányos monitoring rendszer és nem optimális szervezeti struktúra késlelteti a megvalósítást és nem biztosítja a fenntarthatósági szempontok érvényesülését	Végrehajtás Fenntartás	közepes	közepes	Az irányítási rendszer fejlesztése, csatlakozás a fenntarthatóságot erősítő szervezetekhez
	Gyors ütemben romló állapotú fejlesztések	Vandalizmus, rongálás, nem megfelelő fenntartás következtében gyorsan romló állapotú fejlesztések	Fenntartás	közepes	közepes	Lakosság bevonása a fejlesztésekbe, SZEM mozgalom Fenntartási költségek tervezése
	Indikátorok teljesítése nem	Nem teljesíthető indikátor mutatók. Pályázati	Fenntartás	közepes	közepes	Minden projekt esetében teljesíthető indikátorok

Kockázatok beazonosítása és kezelése						
	Kockázatok azonosítása	Kockázat hatásának értékelése	Kockázat bekövetkezésének ideje	Bekövetkezés valószínűsége	Hatása az ITS céljaira	Kockázatok kezelése, kockázatok valószínűségének csökkentése
	lehetséges	források visszafizetése.				meghatározása; Rendszeres visszacsatolások a monitoring adatok alapján.
KÜLSŐ	Gazdasági recesszió	A város jó költségvetési politikát folytat, azonban a makrogazdasági változások a város működtetését megnehezítik.	Előkészítés Végrehajtás Fenntartás	közepes	közepes	A külső kockázatok és hatásainak befolyásolására az Önkormányzatnak kevés eszköz áll rendelkezésre, kisebb a ráhatása. Az országos folyamatokhoz, tendenciákhoz illeszteni kell az Önkormányzat programjait, céljait; kistérségi szinten aktív résztvevőként kell befolyásolni a fejlesztési politikát.
	Unió támogatási források elapadnak	A város több esetben is sikeresen pályázott a korábbi időszakokban külső forrásokra, azonban további külső forrást csak korlátozottan tud igénybe venni a város	Előkészítés Végrehajtás	nagy	nagy	
	Az országos politikai irányítás és döntéshozás változása befolyásolja a stratégia megvalósítását	A jogi- és politikai környezet a város működését megnehezíti.	Előkészítés Végrehajtás	kicsi	közepes	

II. RÉSZ - INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI

6. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

A fejezet az önkormányzat által végzett olyan, nem beruházási jellegű tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják a fejlesztési és rehabilitációs célok elérését. Körösladányban vannak már sikeresen alkalmazott tevékenységek:

- Intézményfenntartás és működtetés;
- Energiagazdálkodás;
- Gazdaságfejlesztési tevékenység;
- Kiszámítható és transzparens szabályozási környezet;
- Szabályozási tevékenységek;
- Támogatások (letelepedési, első lakáshoz jutók, civil szervezetek, segélyek, beiskolázási stb.);
- Vagyongazdálkodás;
- Helyi adó- és illetékkezdvezmények;

illetve vannak olyan eszközök, melyekkel a jövőben élni kíván:

- Városmarketing - Hatékony és következetes településmarketing tevékenység, pozitív arculat és identitáserősítés;
- Szabályozási tevékenység megvalósításához kapcsolódó jogintézmények, gazdasági-partneri viszony.

Az ITS végrehajtásánál legcélszerűbb minden egyes beavatkozást megelőzően megvizsgálni, hogy az egyedi szituációban mely módszer alkalmazása a leghatékosabb. Az alábbi alfejezetekben kiemelésre kerülnek azok a tevékenységek, melyek elsődlegesen meghatározóak lehetnek a fejlesztési környezet szempontjából.

6.1. KISZÁMÍTHATÓ ÉS TRANSPARENS SZABÁLYOZÁSI KÖRNYEZET

A településfejlesztési stratégia megvalósításához elengedhetetlen az önkormányzat következetes és kiszámítható jogalkotói és jogalkalmazói magatartása, mely biztosítja és fenntartja a transzparens és támogató adminisztratív és szabályozási környezetet.

A fentieknek köszönhetően csökken a gazdasági bizonytalanság, a befektetési kockázat, s a társadalmi, valamint a gazdasági szereplők számára biztonságos befektetői környezet jön létre. Felismerve a biztonságos környezetben rejlő előnyöket, előtérbe helyeződnek a közszféra és magánszféra együttműködésén alapuló projektmegvalósítási konstrukciók, mely biztosítja a befektetések költséghatékonyságát, az önkormányzat pénzügyi forrásainak szabadabb felhasználhatóságát, a beruházások gyorsabb megvalósulását.

6.2. SZABÁLYOZÁSI TEVÉKENYSÉGEK, TERVALKU

Az önkormányzatokról és az épített környezetről szóló törvények értelmében a területek felhasználásának, illetve a területeken az építés szabályainak meghatározása a települési önkormányzat joga. Körösladány város rendelkezik mindazokkal a településrendezési eszközökkel, amelyek szükségesek a település fejlődéséhez, illetve megkezdte azok felülvizsgálatát. A település a településfejlesztési dokumentumok megalkotását követően, az abban foglalt célok megvalósítása érdekében, megkezdte a településrendezési eszközök módosításának előkészítését.

A rövidtávú fejlesztési célok úgy kerültek meghatározásra, hogy azok a hatályos, helyi építésügyi jogszabályok keretein belül megvalósíthatók legyenek. Át kell tekinteni, hogy mely projektek és programok igénylik a településrendezési eszközök módosítását.

Az Önkormányzat számára az építési törvény több, a településrendezési eszközökben foglaltak megvalósulását biztosító jogintézményt (építésjogi követelmények, - változtatási, telekalakítási és építési - tilalmak, telekalakítás, elővásárlási jog, kisajátítás, helyi közút céljára történő lejegyzés, útépitési és közművesítési hozzájárulás, településrendezési - beépítési, helyrehozatali és beültetési - kötelezések, kártalanítási szabályok, településrendezési szerződés) is biztosít arra, hogy részt vegyen a településkép formálásában. A településrendezési eszközök készítése során a település eddig is tudatosan használta ezeket az eszközöket, s várható, hogy hosszú távon is alkalmazni fogja.

A projekt nagyságától, komplexitásától és sajátosságaitól függően különböző szintjei valósulhatnak meg a tervalkunak. A tervalku lehetővé teszi, hogy nagy beruházások esetén, a beruházó, fejlesztő, gazdasági partneri és az önkormányzat között olyan szerződés köttessen, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír. A tervalkunak az alábbi informális, szerződéses vagy intézményesített formáival élhet az Önkormányzat:

- Informális, szerződéses szabályozás nélküli („kézfogásos”);
- Hosszú távú „stratégiai szövetség”, szerződés helyett szándéknyilatkozat;
- Településfejlesztési megállapodás / településrendezési szerződés;

A településrendezési szerződést az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 30/A. §-a tartalmazza. A szerződés tárgya a települési önkormányzat és a fejlesztő között a telepítési tanulmányterv alapján a településrendezési eszközök kidolgozásának finanszírozása, vagy hogy a fejlesztő egyéb költségeket vagy ráfordításokat vállaljon a cél megvalósításához (pl.: terület előkészítése, telekviszony rendezése, talaj megtisztítása, szükséges kiszolgáló intézményi és infrastruktúra fejlesztések stb.). Indokolt, hogy befektetői és lakossági kezdeményezésre az Önkormányzat csak településrendezési szerződés keretén belül módosítsa településrendezési eszközeit.

- Projektársaság;

Harmonizált, gördülékeny folyamat érdekében projektársaság létrehozása, amennyiben a településrendezési szerződést kötő felek kooperációja szoros együttműködést kíván a fejlesztési cél megvalósításához. Jellemzően a projektársaság infrastruktúra beruházások megvalósítására jönnek létre, s a társaság feladata továbbá a kapcsolódó tájékoztatás és monitoring.

- Közös fejlesztési társaság alapítása;

Az együttműködés intézményesítése, tulajdoni és gazdasági érdekek egyesítésével a fentieknél komplexebb beruházások megvalósításához.

6.3. HELYI ADÓKEDVEZMÉNYEK

A település számos adókedvezményt biztosít a településen élők, illetve a városban gazdasági tevékenységet folytatók számára. Az Önkormányzat nem tervezi a helyi adók mértékének emelését. A magántőke bizonyos esetekben mobilizálható a helyi adókedvezményekkel. Mindez rögzíthető a tervalkuban, vagy településrendezési szerződésben.

A gazdaságélénkítési cél elérését az Önkormányzat leginkább a helyi adópolitika alakításával tudja elérni. Az Önkormányzat stratégiai elképzeléseiben a helyi foglalkoztatási szint megtartása és növelése a legfontosabb cél, hiszen ezáltal biztosítható a település népességmegtartó ereje. Ennek érdekében, az Önkormányzat nem a vállalkozásokra kivetett adókra és a beszedhető pénzek maximalizálására helyezi a hangsúlyt, hanem a vállalkozásbarát helyi adópolitika kialakítására.

6.4. HATÉKONY ÉS KÖVETKEZETES TELEPÜLÉSMARKETING TEVÉKENYSÉG, POZITÍV ARCULAT ÉS IDENTITÁS ERŐSÍTÉS

Körösladánynak a közép- és hosszútávú célok elérése érdekében el kell fogadnia a készülő Településmarketing stratégiáját, melyben megfogalmazott célkitűzések és tevékenységek megvalósulása révén vonzóvá válik a település az ott élők, az oda látogatók számára, valamint a befektetői döntéseket meghozó üzletemberekre. A településmarketing célja tehát, hogy segítse:

- a versenyképesség kialakítását és fenntartását,
- a települési közvéleménycsoportok elégedettségének javítását;
- a hely attraktivitásának növelését;
- a település-imázs megtartását és javítását;
- valamint a környező kistérség esetében az ismertség növelését, az imázs javítását és az együttműködés és kölcsönös támogatás biztosítását.

Körösladány arculatának kialakítása, a célrendszer megállapítása során minden cselekedetével meg kell jeleníteni, hogy a település nagy értékekkel rendelkezik, nyitott, innovatív, befogadó, tudásban gazdag és intelligens, kooperatív. Az ITS-hez kapcsolódóan a marketingakciókat az ágazati és területspecifikus szemléletmód, a rendszerszemlélet és a mérhetőség jellemzi.

6.5. FUNKCIÓVESZTETT, KIÜRESEDETT, HASZNÁLATON KÍVÜLI ÉPÜLETEK HASZNOSÍTÁSA

Az önkormányzat korlátozott mértékben rendelkezik eszközökkel arra, hogy a funkcióvesztett épületek hasznosítását ösztönözze magántulajdonú ingatlanok vonatkozásában. A település tulajdonában álló üres épületek hasznosítására, funkcióváltására az önkormányzat folyamatosan keresi a lehetőségeket.

- Volt központi óvoda átalakítása civil szervezetek háza funkciónak.
- Barnamezős beruházás - volt tejcsarnok területének hasznosítása a HENKEL Kft. vel együttműködve, tanműhely és továbbképzési konferencia terem funkcióval.

A településarculat, a településkultúra egyik fontos eleme lehet, hogy a település kiemelten kezeli, előnyben részesíti a funkcióvesztett, kiüresedett, használaton kívüli épületek hasznosítását - kiemelten kezelve a településközponti, az akcióterületen található ingatlanokat. Ily módon a településképp fejlesztése érdekében megtörténhet a már meglévő épületállomány hasznosítása, rehabilitációja.

7. AZ INTEGRÁLT STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS SZERVEZETI ELVÁRÁSOK

7.1. ÖNKORMÁNYZATI HIVATALON BELÜLI SZERVEZET

Körösladány város Önkormányzat fő tevékenységi köre az általános közigazgatás. Ezen kívül ellát helyi hatósági feladatokat. A Hivatal egységes szakapparátusként működik. Az Önkormányzatnak, mint közigazgatási szervezetnek az ügyfélkörébe tartozik a lakosság, a gazdálkodó- és civil szervezetek.

Az Önkormányzat képviselő-testületének a feladata a településfejlesztés irányvonalainak, valamint a fejlesztési tevékenységek kereteinek a meghatározása. A településfejlesztés irányait az alábbi, képviselő-testület által jóváhagyott dokumentumok tartalmazzák: gazdasági program, TFK, ITS, településrendezési eszközök (településszerkezeti terv és leírás, illetve a helyi építési szabályzat és melléklete, a szabályozási terv), illetve egyéb ágazati stratégiák.

Az Önkormányzat gyakorolja a tulajdonosi jogokat a település vagyona fölött, továbbá a képviselő-testület kompetenciájába tartozik a költségvetés elfogadása is, azaz közvetlen eszközei is vannak az Önkormányzatnak a fejlesztésekre, továbbá az átfogó fejlesztési programokra.

Körösladány Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzata (továbbiakban SZMSZ) határozza meg a szervezeti és működési rendet. A képviselő-testület a legfontosabb döntéshozó testület, amely egyes feladat- és hatásköröket a polgármesterre átruház. Az SZMSZ értelmében több állandó bizottság működik:

- Gazdasági és Pénzügyi Bizottság,
- Szociális-, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottság
- Kulturális, Oktatási és Sport Bizottság

illetve további speciális kérdésekben, egy konkrét feladat ellátására ideiglenes bizottságo(ka)t hozhat létre.

A Hivatal egységes szakapparátusként működik, így a különböző kisebb szervezeti egységek az egységes polgármesteri hivatalt képviselik munkájuk során. A Hivatal az alábbi belső szervezetekre tagozódik:

- Igazgatási Csoport
- Pénzügyi és Adó Csoport
- Jegyző és aljegyző

A Hivatal egységes szakapparátusként működik, így a különböző kisebb szervezeti egységek az egységes polgármesteri hivatalt képviselik munkájuk során. A Polgármesteri Hivatal illetékes ügyintézői (műszak, építésügy, pénzügy stb.) működnek közre a fejlesztési feladatok előkészítésében és megvalósításában.

Körösladány Város Önkormányzata, ahogyan a megalapozó vizsgálat fejezeteiben is bemutattuk, számos pályázat megvalósításában és végrehajtásában vett részt sikeresen.

7.2. ÖNÁLLÓ SZERVEZET KIALAKÍTÁSA

Annak érdekében, hogy a feladatok és jogosultságok tisztán és világosan szétválaszthatóak legyenek, az ITS megvalósításához stratégiai (döntéshozó) és operatív (végrehajtó, adminisztratív) szervezet kialakítása szükséges. A stratégia eredményességét a kiválasztott indikátorok értékei és a várható hatások folyamatos megfigyelése, monitoringja, valamint szükség esetén a megfelelő korrekciók alkalmazása biztosítja.

Jelen fejezet javaslatot tesz a stratégiai és operatív menedzsment kialakítására, amit a konkrét akcióterületi fejlesztések megvalósítását megelőzően felül kell vizsgálni. Az operatív menedzsment nagysága az akcióterületi beruházás nagyságrendjétől, illetve a pályázati forrás nagyságától függően változhat.

7.2.1. Stratégiai menedzsment

A fejlesztési dokumentum kidolgozásában a Polgármesteri Hivatal szakreferensei, valamint a megbízott szakértők vettek részt.

• Menedzsment szervezet felépítése, feladata

Az Önkormányzaton belül a stratégiai menedzsment szint biztosítja a stratégia nyomon követését, az eredmények és célok elérését, szükség szerint a fejlesztési dokumentumok korrigálását - a monitoring adatok alapján.

Ezen a szinten kerülnek meghatározásra a stratégiák, a fő célkitűzések, továbbá kerül elfogadásra az operatív menedzsment éves beszámolója, illetve terve. A stratégiai menedzsment tagjai évente 2-4 alkalommal gyűlnek össze. A stratégiai menedzsment tagjai:

- Polgármester,
- Alpolgármester,
- Jegyző,
- Gazdasági és Pénzügyi Bizottság.

A stratégiai menedzsment fő feladata:

- A fejlesztések megvalósulásának nyomon követése, az ITS megvalósulásának értékelése;
- Az ITS cél- és eszközrendszerének módosítása a településre ható belső és külső körülményeket figyelembe véve;
- A projekthez kapcsolódó tájékoztatási, nyilvánossági feladatok biztosítása, partnerségi egyeztetések (lakók, civilek, vállalkozók, egyéb);
- Kapcsolattartás a megvalósításban részt vevő csoportokkal (lakosság, vállalkozók, civil szervezetek stb.)
- Operatív menedzsment munkájának meghatározása, eredményeinek értékelése.

• **Kapcsolódás a stratégiai menedzsment szervezethez⁶**

Stratégiai döntések előterjesztői a stratégiai menedzsment, vagy azok tagjai tehetnek. Az előterjesztésekről döntést, határozatot a képviselő-testületi ülés keretében hoznak. A képviselő-testület ad tehát felhatalmazást az operatív menedzsmentnek feladatainak elvégzésére.

Az ITS megvalósítását koordináló menedzsment kapcsolódik a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság munkájához, hiszen a Bizottság határozza meg az SZMSZ értelmében a vagyongazdálkodási, vagyonkezelési, üzemeltetési és fejlesztési feladatokat. A Bizottsággal közösen kerül meghatározásra, hogy az ITS elemei közül mely beruházást kell megvalósítani a meglévő források és külső lehetőségek, pályázatok, illetve az ütemezés alapján.

7.2.2. Operatív menedzsment

Az operatív menedzsment a felelős a stratégia által kijelölt akcióterületi alapú fejlesztések hatékony megvalósulásáért, a stratégiai menedzsment által meghatározott feladatok végrehajtásáért, továbbá beszámolási kötelezettséggel tartozik a végrehajtással kapcsolatban.

A település méretéből következően nem érdemes önálló településfejlesztő társaságot létrehozni. Az önkormányzati hivatalon belüli menedzsment kialakításával biztosítható a világos ellenőrzési és felelősségi rendszer működése. Amennyiben a pályázati kiírások külső menedzsment szervezetet követel meg, úgy az Önkormányzat támaszkodhat KBC Békés Megyei Települések Fejlesztéséért Nonprofit Kft.⁷ munkájára.

• **Az operatív menedzsment fő feladatai:**

Az operatív menedzsment a felelős a stratégia által kijelölt akcióterületi alapú fejlesztések hatékony megvalósulásáért, a stratégiai menedzsment által meghatározott feladatok végrehajtásáért, továbbá beszámolási kötelezettséggel tartozik a végrehajtással kapcsolatban.

Az operatív projektmenedzsment szervezet feladatai: a településfejlesztési és az akcióterület stratégiai fejlesztési céljainak, illetve programjainak érvényesítése, különösen a horizontális elemek tekintetében, azaz a fenntarthatóság és a kommunikáció, a nyilvánosság biztosításában. Közreműködik a projektek megvalósulásában. Kapcsolatot tart a hatóságokkal, a lakossággal és a helyi civil és érdekképviselői szervezetekkel, valamint a vállalkozókkal.

Az operatív projekt menedzsment szervezet további feladatai:

- Stratégiai feladatok
 - o Akcióterületi terv készítése és felülvizsgálata, éves üzleti terv, negyedéves terv és jelentések kidolgozása;
 - o Magánberuházások ösztönzése, koordinálása, a befektetőkkel történő tárgyalások lebonyolítása;
 - o A meghatározott indikátorok teljesülésének figyelemmel kísérése, indikátorok mérése;

⁶ A stratégiai döntések - a Képviselő-testület és Szerve Szervezeti és Működési Szabályzat által adott felhatalmazás alapján - átruházhatóak más jogkörbe

⁷ 2015. december 9-én Békés megye 33 települése döntött úgy, hogy szabad akaratából összefogva, együtt képzei el a pályázatokra való felkészülést, illetve azok megvalósítását. A nonprofit szervezet létrehozását indukálta, hogy a 2014-2020 közötti uniós ciklusban a projektmenedzsmenthez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja csak akkor számolható el, ha a feladatokat 100 százalékban állami vagy önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság vagy költségvetési szerv végzi.

- o Folyamatos (negyedéves és éves) beszámoló a stratégia és a projekt megvalósításáról a képviselő-testület és a Polgármester felé.
- Operatív feladatok
 - o Fejlesztési ügynökség és Közreműködő szervezet felé történő kapcsolattartás;
 - o A beruházások megkezdéséhez szükséges terület-előkészítési munkálatok lebonyolítása, terveztetés;
 - o Az önkormányzati beruházások irányítása, a kivitelezők közbeszerzés útján történő kiválasztásának előkészítése, a vállalkozói szerződések megkötése, a megvalósítás nyomon követése, ellenőrzése, stb.;
 - o A projektek megvalósításának előkészítése, a tervezés és engedélyeztetés koordinálása;
 - o Adminisztratív feladatok (dokumentumok tárolása, kapcsolattartás) ellátása;
 - o Az Akcióterületen megvalósuló „soft” projektelemek koordinálása;
 - o A projektek pénzügyi folyamat-menedzsmentje, a folyamatos pozitív cash-flow biztosítása:
 - További pályázati és egyéb (pl. befektetői) források felkutatása,
 - A megvételekre kijelölt ingatlanok megvásárlása (üzleti tárgyalások lebonyolítása, szerződések előkészítése és megkötése),
 - Az akció mindenkorai pénzügyi egyensúlyának biztosítása (a szükséges pénzforrások megszerzése, pályázatok elkészítése, esetleges bankhitelek felvétele).

• **Az operatív menedzsment szervezet felépítése:**

Az Önkormányzat (a megvalósításért felelős szervezet) biztosítja a projektek lebonyolításában résztvevő szakértőket, egyrészt a meglévő önkormányzati szakemberekre támaszkodva, másrészt szerződéses viszony útján szakértőkkel. Az Önkormányzat a már pályázati lebonyolítási tapasztalatot szerzett szakembereit, munkatársait kívánja igénybe venni a megfogalmazott fejlesztések, projektmenedzsment feladatok végrehajtására. A projekt előkészítésében résztvevő önkormányzati tisztségviselők előkészítői és irányítói voltak korábbi beruházásoknak.

Az operatív menedzsmentbe javasolt személyek: projektmenedzser, belső szakemberek (pályázati referens, műszaki referens, pénzügyi referens). Külső szakértőként javasolható jogi- és közbeszerzési szakértő, könyvvizsgáló, műszaki ellenőr, tervellenőr bevonása az adott projekt megkezdésétől a projektzárásig, illetve a fenntartási időszakban.

A projektmenedzsment szervezet felépítésére vonatkozóan azt követően kell javaslatot adni, hogy realizálódna az akcióterületi fejlesztések, s meg kell valósítani a projekteket. A fejlesztési célok és a projektek összetettségétől függően egy-egy szakember több területen is végezhet munkát, ahogyan jelen időszakban a belső pályázattíró munkatárs projektmenedzsment feladatokat is ellát.

A menedzsment elvi felépítésére és ahhoz kapcsolódó kompetenciákra vonatkozóan az alábbi javaslatot teszi az ITS:

- A program fő felelőse az operatív menedzsment szervezetben a projektmenedzser, aki a kapcsolatot tartja a belső és a külső szakértőkkel. A menedzsment belső szakértői a pályázati referens, a műszaki referens, a pénzügyi referens.
- A pályázati referens feladata a program támogatott elemeinek nyomon követése, az előrehaladási és fenntartási jelentések összeállítása, adminisztratív feladatok ellátása lesz.
- A műszaki referens feladata a beruházások megkezdéséhez szükséges terület-előkészítési feladatok lebonyolítása, a beruházási jellegű programelemek megvalósításának előkészítése, a tervezés és engedélyeztetés koordinálása. Szükséges kompetencia: műszaki végzettség, legalább 2 éves műszaki tapasztalat.
- A pénzügyi referens feladata a kifizetés igénylési dokumentáció összeállítása. Szükséges kompetencia: legalább 3 év szakmai tapasztalat, vagy hasonló nagyságrendű projekt menedzselésében szerzett tapasztalat.
- A projektmenedzsment működtetését a projektmenedzser vezeti. A projektmenedzser feladata a menedzsment vezetése, a stratégia céljainak érvényesítése, beszámoló készítése a stratégiai döntéshozók számára, kapcsolattartás. Szükséges kompetencia: legalább 5 éves

vezetői tapasztalat, vagy hasonló nagyságrendű projekt menedzselésében szerzett tapasztalat.

- Menedzsment szervezethez kapcsolódó szakértők

Az Önkormányzati operatív menedzsment tagjai mellett külső szakértő szervezetek is részt vesznek a projektek megvalósításában. Az Önkormányzat a menedzsment jobb működtetése érdekében a belső szakemberek igénybevétele mellett külső szolgáltató alkalmazásával kívánja biztosítani a végrehajtás szakmai szervezeti hátterét.

A külső szolgáltató kiválasztása során fontos, hogy a szakemberek folyamatosan rendelkezésre álljanak, illetve hogy hatékonyan el tudják látni a projekt lebonyolítását, ellenőrzését, és hogy nagyfokú tapasztalatokkal rendelkezzenek EU által támogatott projektek végrehajtásában.

A külső szakértő segíti az operatív menedzsment szervezetet a projekt támogatási szerződés szerinti megvalósításában a projekt megkezdésétől a projekt zárásáig, illetve a fenntartási időszakban. A külső szakértők a referenciák, illetve a fajlagos költségek alapján kerülnek kiválasztásra. A szakértőknél kompetencia az adott irányú szakmai végzettség, s legalább 2 éves tapasztalat, vagy hasonló nagyságrendű projekt menedzselésében szerzett tapasztalat. Igénybe vehető szakértők alkalmi megbízás alapján: jogi szakértő, közbeszerzési szakértő, könyvvizsgáló, műszaki ellenőr, tervellenőr.

8. TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI

A településközi koordináció célja az ITS településközi egyeztetése, melynek jellege a település térségi szerepkörétől függ.

Körösladány város közvetlenül a szomszédos településekkel van szoros kapcsolatban, ezért fontos, hogy minden fejlesztési elképzelést még a tervezés időszakában egyeztessenek egymással. Az ITS készítése során a járási, térségi és szomszédos települések (Bélmegyer, Csárdaszállás, Dévaványa, Gyomaendrőd, Köröstarcsa, Mezőberény, Szeghalom, Vésztő) kerültek megszólításra, hogy előzetes véleményt nyilvánítsanak a város közép- és hosszú távú stratégiai elképzeléseiről.

Ahogy a fentiekből kirajzolódik, a területfejlesztési együttműködések terén jelenleg a legmeghatározóbbak:

- Szeghalmi járás;
- Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás;
- szomszédos települések közötti alkalmi együttműködés.⁸

Fontos, hogy a település tervezett fejlesztései a szomszédos, járási települések egyetértésével és támogatásával valósuljanak meg. Ennek érdekében az előkészítés során már tájékoztatta az Önkormányzat vezetése a környező településeket a településfejlesztési koncepció és ITS készítéséről. Az Önkormányzat az előzetes véleménykérő levélben kérte, hogy Körösladány város területére vonatkozóan ismertesse:

- a hatáskörükbe tartozó kérdésekben a jogszabályon alapuló követelmények érvényre juttatásának feltételeit. (Lehetőség szerint a vonatkozó jogszabályi helyek pontos megjelölésével.);
- fejlesztési elképzeléseket a településre és kistérségére vonatkozóan.

⁸ Kerékpárútépítés

- Szeghalom város Önkormányzat Körösladány V. önk. konzorcium
- Köröstarcsa Nagyközség - Körösladány V. önk. konzorcium

Az egyeztetési idő lejártáig a környező települések jelezték, hogy részt kívánnak-e venni a településfejlesztési koncepció és az ITS egyeztetésében (lásd: Megalapozó vizsgálat című dokumentum melléklete). Az egyeztetés folyamán a város ismerteti a fejlesztési célkitűzéseit. A partnerek, szomszéd önkormányzatok, megyei önkormányzat véleményei beépülnek a dokumentációba.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia készítésekor a város figyelembe veszi a térségi és regionális fejlesztési dokumentumokban megfogalmazott célkitűzéseket. (lásd: 5. Stratégia külső és belső összefüggései) A közös célok eléréséhez hozzájárulnak a település saját fejlesztései, ezáltal a környező településeken élők ellátása is javul, valamint a több települést érintő célok elérése könnyebbé válik a térségi marketing, a kommunikáció javítása, az idegenforgalmi együttműködések megszervezése területén. A környező településeket is érintő települési célok:

- S1.P2.I3. Települési infrastruktúra fejlesztése
- S2.P1.I1. Gazdaságélénkítés
- S2.P1.I2. Helyi mezőgazdaság erősítése
- S2.P2.I2. Zöldfelületek idegenforgalmi jellegű fejlesztése

9. INGATLANGAZDÁLKODÁSI KONCEPCIÓ ELKÉSZÍTÉSE

Körösladány város önkormányzatának általános fejlesztési elképzelései a költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A megfelelő adópolitika mellett Körösladány önkormányzata ésszerű ingatlangazdálkodással képes a város pénzügyi stabilitását fenntartani.

9.1. STRATÉGIAI INGATLANGAZDÁLKODÁS

Az ingatlangazdálkodási terv elkészítésének célja, hogy forgalomképes ingatlanjait a település stratégiai ingatlangazdálkodás keretében hasznosítsa. Fontos, hogy forgalomképtelen ingatlanjai esetében is felmérje a település, hogy azokat hogyan lehet a településfejlesztő célok szolgálatába állítani.

A fejlesztések fenntarthatóságát nagymértékben segítik a fejlesztési célokkal összehangolt ingatlangazdálkodási intézkedések. Amennyiben egy önkormányzat fejlesztései átláthatóak és kiszámíthatóak, a tőke is sokkal szívesebben vesz részt a településmegújítási folyamatokban saját beruházásaival.

A településen az ingatlanok legnagyobb százalékban magántulajdonban vannak. A közösségi fejlesztések azonban kizárólag önkormányzati vagy állami tulajdonú ingatlanokon valósulnak meg. Az állami és az önkormányzati ingatlanok jelentős része forgalomképtelen ingatlan.

9.1.1. Az önkormányzati vagyongazdálkodás jogszabályi keretei és elvei:

Ahogy a megalapozó vizsgálatban bemutatásra került, Körösladány község önkormányzatának teljes ingatlanvagyonára 828 db ingatlan, amelynek nagy része közút, kerékpárút, árok, töltés, csatorna vagy egyéb közterület. Az önkormányzat ingatlanvagyonát képzí továbbá a sportpálya, a csónakázótó, a temető, a polgármesteri hivatal telke, az ÁMK telkei, Szociális Otthon telkei, a Családsegítő szolgálat telke, a gondozási központ, bérlakások, a Művelődési Ház telke, a volt tejcsarnok, szántó- rét, és egyéb mezőgazdasági területek, beépítetlen területek valamint további, a közigazgatási területen elszórtan elhelyezkedő ingatlanok. Az önkormányzati ingatlanvagyon becsült értéke 3 697 542 681 Ft.

Az önkormányzat vagyonáról szóló Körösladány Város Önkormányzatának 7/2013. (X.1.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: vagyonrendelet) szabályozza helyi szinten az önkormányzat tulajdonában álló vagyont és ezzel összefüggésben a vagyongazdálkodási szabályokat.

A vagyonrendelet hatálya kiterjed Körösladány Város Önkormányzatának tulajdonában lévő, illetve tulajdonába kerülő ingatlanokra, ingó dolgokra, vagyoni értékű jogokra, gazdasági társaságban lévő üzletrészekre, értékpapírokra, pénzeszközökre, jogszabályban meghatározott egyéb vagyona.

E rendelet definiálja a vagyonelemek minősítését, azaz - a nemzeti vagyonról szóló törvény értelmében - a helyi önkormányzat vagyona törzsvagyon és üzleti vagyon lehet. Az önkormányzat vagyona elsősorban a működés biztosítását szolgálja.

- A törzsvagyonnak az önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező forgalomképtelen vagyontárgyai⁹:
 - o a helyi közutak és műtárgyaik,
 - o az önkormányzat tulajdonában álló terek, parkok,
 - o az önkormányzat tulajdonában álló - külön törvény rendelkezése alapján részére átadott - vizek, közcélú vízi létesítmények, ide nem értve a vízi közműveket.
- A törzsvagyon további forgalomképtelen vagyontárgyai:
 - o a földutak, útárkok,
 - o a közterületen lévő járdák, és árkok,
 - o temető,
 - o a közterületi játszóterek, és egyéb közterületek,
 - o töltések,
 - o továbbá minden ingó és ingatlan dolog, vagyoni értékű jog amelyet törvény, vagy az önkormányzat rendeletében forgalomképtelennek nyilvánít.
- A törzsvagyon korlátozottan forgalomképes vagyontárgyai:
 - o a közművek és műtárgyaik,
 - o művelődési, közművelődési, oktatási, egészségügyi, szociális, sport-és egyéb intézmények használatában lévő önkormányzati ingatlan vagyon épülete és a használatukban lévő önkormányzati vagyontárgyak,
 - o műemlékileg védett ingatlanok, létesítmények, d) a védett természeti emlékek és védett természeti értékek,
 - o a muzeális gyűjtemények és muzeális emlékek, köztéri és közgyűjteményi művészeti alkotások,
 - o a képviselő- testület és hivatala elhelyezésére szolgáló középületek,
 - o mindazon ingó és ingatlan vagyon, melyet a képviselő-testület annak nyilvánít.
- Az önkormányzat üzleti vagyona forgalomképes telkekből, iparterületi földrészekből, az önkormányzati bérlakásokból és nem lakáscélú ingatlanokból, ingóságokból és mindazon vagyontárgyakból áll, melyek nem tartoznak a törzsvagyon körébe.

A tulajdonost megillető jogokat a Képviselő- testület a polgármesterre, illetve Gazdasági és Pénzügyi Bizottságra ruházhatja át. Az egyes tulajdonosi jogok:

- vagyon elidegenítése (értékesítés és ingyenes átruházás),
- vagyon megterhelése,
- vagyon egyéb - más célú - hasznosítása,
- önkormányzat követeléseiről való lemondás,
- hitelfelvétel és törlesztés, kötvénykibocsátás, beruházás és felújítás, lízing,
- intézmények gazdálkodása a vagyonnal.

9.1.2. Ingatlangazdálkodási (stratégia) főbb céljai

Az Önkormányzatnak nincsen vagyongazdálkodási terve. Vagyongazdálkodási terv hiányában Körösladány Város Önkormányzatának Gazdasági programja 2014-2018 - ad támpontot ingatlangazdálkodási célok megfogalmazására:

- **Törzsvagyon részét képező ingatlanok esetében:**
 - az ingatlanállomány költséghatékony és funkcionális működtetése, üzemeltetése;
 - az ingatlanállomány tudatos és költséghatékony módon történő felhasználása a települési közszolgáltatási funkciók és kötelezettségek ellátásához

⁹ Az önkormányzat forgalomképtelennek minősülő vagyonában nincs olyan vagyonelem, amely nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonként forgalomképtelen törzsvagyon.

- o az épületállomány fenntartása és fejlesztése a jogszabályi előírásoknak megfelelő működés, Ötv. szerinti alapellátás és a mindenkori felhasználói igények kielégítése érdekében (a hasznosítás során az üzemeltetési költségek csökkentése érdekében külső tőkebevonás lehetősége megvizsgálható (például az alapellátást kiegészítő funkciók üzemeltetése);
 - o a közművagyon fenntartása és fejlesztése annak érdekében, hogy az elvart minőségben és a jogszabályi előírásokban foglaltaknak megfelelően legyen képes működni;
 - o kulturális, rekreációs, sport és egyéb célú létesítmények, valamint közterületek fejlesztése, hogy azok funkcióikat az elvárások szerint, javuló minőségben legyenek képesek ellátni (eladásuk nem javasolt, de működtetésükre bevonható külső források);
 - o közterületek (önkormányzati utak, terek, közparkok) fenntartása és fejlesztése (csökkenthető az üzemeltetési és fenntartási költségek rendezvények helybiztosításából származó bérleti díjból, reklámszabályozással stb.)
 - o köztéri műalkotások, védett építmények állagának megőrzése, annak hasznosítása.
- **Üzleti vagyon részét képző ingatlanok esetében:**
 - a forgalomképes ingatlanok értékének megőrzése, növelése;
 - az ingatlanállomány tudatos és költséghatékony felhasználása a települési funkciók ellátásához, bővítéséhez;
 - o ingatlanállomány növelése önkormányzati bérlakások kialakításával: lakások vásárlása, új lakások építése (vállalkozások lehetőségének megteremtése céljából);
 - o lakásgazdálkodás (bérbeadás, vásárlás és csere, értékesítés);
 - o szerkezetváltások, ágazati stratégiák módosulásai miatt módosult használatú, önkormányzati ingatlanok értékesítése (pl. iroda, vagy egyéb célú önkormányzati épületek, épületrészek);
 - o beépítésre szánt területek, telkek;
 - bérbeadás: az önkormányzat bevételeinek fokozása a (köz)szolgáltatások színvonalának emelése érdekében.
 - vásárlás, csere: közfeladatok, középületek megvalósítása érdekében
 - o beépítésre nem szánt területek jellemzően mezőgazdasági művelésre alkalmas területek, valamint kivett területek
 - földművelés a START Közmunkaprogram keretében
 - bérbeadás legfeljebb 20 év időtartamra
 - csere: vállalkozások segítése, indítása, vagy önkormányzati feladatok ellátása érdekében
 - vásárlás: hosszú és rövidtávú elképzelés alapján
 - értékesítés: kivételesen, elsősorban nagyobb beruházások megtelepedése érdekében.

9.2. AKCIÓTERÜLETI INGATLANGAZDÁLKODÁS

Az önkormányzat feladata, hogy az egyes akcióterületen található forgalomképes korlátozottan forgalomképes, illetve forgalomképtelen ingatlanok fejlesztési lehetőségét felmérje.

Az akcióterületi fejlesztés általános célja:

- vállalkozói és gazdasági együttműködések és fejlesztések generálása;
- közösségi terek kialakítása, erős partnerség kialakítása a civil szférával és a lakossággal;
- az építészeti és közösségi terek karakterének megőrzése;
- középületek további fejlesztése;
- a település történelmileg kialakult településszerkezetének alkalmassá tétele a távlati elvárások megvalósítására, továbbá a jelenlegi hiányosságok felszámolása.

A településen a következő akcióterületi ingatlangazdálkodással érintett földrészletek találhatók:

Központi akcióterületen található önkormányzati ingatlanok javasolt hasznosítási módja

Hrsz	Forgalomképeség	Megnevezés	Fejlesztési elképzelés
0572/1			
1	forgalomképtelen helyi döntés alapján	Városháza	
15	forgalomképtelen helyi döntés alapján	Foglalkoztató (volt családsegítő)	
30	forgalomképtelen törvény alapján	Árpád u. közterület	
32	forgalomképtelen helyi döntés alapján	közpark	
33	forgalomképtelen törvény alapján	közpark	
39	forgalomképtelen törvény alapján	mocsár	
184	forgalomképtelen törvény alapján	Damjanich utca	
444	forgalomképtelen törvény alapján	Batthyány u. közterület	
451	korlátozottan forgalomképes a helyi döntése alapján	lakóépület	
462	forgalomképtelen törvény alapján	Garibaldi tér	
Hrsz	Forgalomképeség	Megnevezés	Fejlesztési elképzelés

Hrsz	Forgalomképeség	Megnevezés	Fejlesztési elképzelés
475	forgalomképtelen törvény alapján	Tüköry utca közterület	
610	korlátozottan forgalomképes a helyi döntése alapján	Régi orvosi rendelő	
613	forgalomképtelen helyi döntés alapján	Óvoda	
623	forgalomképtelen törvény alapján	Arany J. u. közterület	
631	forgalomképtelen helyi döntés alapján	lakóház, udvar, gazd.ép.	
634	forgalomképtelen törvény alapján	Garibaldi tér közterület	
645	korlátozottan forgalomképes a helyi döntése alapján	lakóépület	
650	forgalomképtelen törvény alapján	Batthyány u. közterület	
652	forgalomképtelen törvény alapján	Batthyány u. közterület	
667	forgalomképtelen helyi döntés alapján	Széchenyi úti Óvoda	
676	forgalomképtelen törvény alapján	Széchenyi utca közterület	
704	forgalomképtelen törvény alapján	Batthyány u. közterület	
771	forgalomképtelen helyi döntés alapján	Központi Óvoda	Közösségi ház kialakítása
796	forgalomképtelen törvény alapján	Vécsey u. közterület	
930	forgalomképtelen törvény alapján	Jókai utca közterület	
1219	forgalomképtelen törvény alapján	Kossuth utca közterület	
1836	forgalomképtelen törvény alapján	Nagy M. utca közterület	
1837	forgalomképtelen törvény alapján	Deák F. tér	
1839	forgalomképtelen törvény alapján	közút	
1847	forgalomképes	beépítetlen terület	Sport- és rekreációs tér fejlesztése
1849	forgalomképes	beépítetlen terület	
1856	forgalomképtelen helyi döntés alapján	Tüköry L. Általános Iskola	
1859	forgalomképtelen helyi döntés alapján	Helytörténeti Gyűjtemény	
1860	korlátozottan forgalomképes a helyi döntése alapján	üzlet	
1861	forgalomképtelen helyi döntés alapján	lakóház, udvar	
1872	forgalomképtelen törvény alapján	Kossuth utca közterület	
1873	forgalomképtelen törvény alapján	Petőfi tér közterület	
1874	forgalomképtelen helyi döntés alapján	Művelődési ház	
1875	forgalomképtelen törvény alapján	Weinckheim B. utca közterület	
1876	forgalomképtelen	Családsegítő	

Hrsz	Forgalomképesség	Megnevezés	Fejlesztési elképzelés
	helyi döntés alapján		
1879	forgalomképtelen törvény alapján	közpark	
1880	forgalomképtelen törvény alapján	közterület	
1881	forgalomképtelen törvény alapján	közpark	
1882	forgalomképtelen törvény alapján	közpark	
1883	forgalomképtelen helyi döntés alapján	közpark	
1884	forgalomképtelen törvény alapján	közterület	
1885	forgalomképes	csónakázó tó	

HENKEL melletti gazdaságfejlesztési akcióterületen található önkormányzati ingatlanok javasolt hasznosítási módja

Hrsz	Forgalomképesség	Megnevezés	Fejlesztési elképzelés
1626	forgalomképtelen törvény alapján	Vasút utca közterület	
1632	korlátozottan forgalomképes a helyi döntése alapján	lakóház, udvar, gazdasági épület	
1635	forgalomképes	lakótelek	
1636	forgalomképes	lakótelek	
1638	forgalomképes	beépítetlen terület	
1641	forgalomképtelen törvény alapján	közterület	
1644	forgalomképes	beépítetlen terület	
1645	forgalomképes	beépítetlen terület	
1649	forgalomképes	beépítetlen terület	
1650	forgalomképes	beépítetlen terület	
1654	forgalomképes	beépítetlen terület	

Hrsz	Forgalomképesség	Megnevezés	Fejlesztési elképzelés
1655	forgalomképes	beépítetlen terület	
1657	forgalomképtelen törvény alapján	közterület	
1664	forgalomképes	beépítetlen terület	
1665	forgalomképes	beépítetlen terület	
1666	forgalomképes	beépítetlen terület	
1675	forgalomképtelen törvény alapján	Virág utca közterület	
1705	forgalomképtelen törvény alapján	Lengyel B. u. közterület	
1706	forgalomképtelen törvény alapján	Lengyel B. közterület	
1707	forgalomképtelen törvény alapján	Lengyel B. közterület	
1709	forgalomképes	beépítetlen terület	
1710	forgalomképes	beépítetlen terület	
1711	forgalomképes	beépítetlen terület	
1712	forgalomképes	beépítetlen terület	
1713	forgalomképes	beépítetlen terület	
1716	forgalomképtelen törvény alapján	közterület	
1718	forgalomképes	beépítetlen terület	
1719	forgalomképes	beépítetlen terület	
1720	forgalomképes	beépítetlen terület	
1721	forgalomképes	beépítetlen terület	
1723	forgalomképes	beépítetlen terület	
1724	forgalomképes	beépítetlen terület	
1725	forgalomképes	beépítetlen terület	
1726	forgalomképes	beépítetlen terület	
1727	forgalomképes	beépítetlen terület	
1728	forgalomképes	beépítetlen terület	
1729	forgalomképes	beépítetlen terület	
1730	korlátozottan forgalomképes a helyi döntése alapján	lakótelek idegen tul. lakóházzal	
1731	forgalomképes	beépítetlen terület	
1732	forgalomképes	beépítetlen terület	
1741	forgalomképes	beépítetlen terület	
1742	forgalomképes	beépítetlen terület	
1743	forgalomképes	beépítetlen terület	
1744	forgalomképes	beépítetlen terület	
1745	forgalomképes	beépítetlen terület	
1746	forgalomképes	beépítetlen terület	
1747	forgalomképes	beépítetlen terület	
1786	forgalomképtelen törvény alapján	Táncsics utca közterület	
1804	forgalomképes	beépítetlen terület	
1809	forgalomképtelen törvény alapján	Duzzasztói bekötőút közút	
1810	forgalomképes	beépítetlen terület	
1814	forgalomképtelen törvény alapján	Vásártér utca közterület	
2601	forgalomképtelen törvény alapján	Lengyel B. u. közterület	
2602	forgalomképes	beépítetlen terület	
2603	forgalomképtelen törvény alapján	Virág utca közterület	
2604	korlátozottan forgalomképes a helyi döntése alapján	lakóház,udvar	

Hrsz	Forgalomképesség	Megnevezés	Fejlesztési elképzelés
2605	forgalomképes	beépítetlen terület	
2606	forgalomképtelen törvény alapján	közterület	
2611	forgalomképtelen törvény alapján	Orgona utca közterület	

10. PARTNERSÉG

10.1. TÁRSADALMI RÉSZVÉTEL, INTÉZMÉNYESÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS

A településfejlesztési stratégia társadalmasításának rövid távú céljai:

- a közösség érdekeinek azonosítása, figyelembevétele;
- jól működő társadalmi párbeszéd kialakítása és fenntartása;
- a lakosság körében a társadalmi felelősség, a fejlesztések iránti elkötelezettség erősítése;
- társadalmi kohézió növelése a közös érdekek és célok mentén való együttműködés érdekében;
- nyitottabb településfejlesztés kialakítása;
- konfliktuskezelés.

10.1.1. Társadalmi részvétel az ITS készítése során

A városban a településfejlesztési dokumentum készítése során lezajlott egyeztetéseket a következő táblázat mutatja be.

Partnerségi egyeztetések bemutatása		
Fórumok, egyeztetések időpontja	Helye	Tárgya
2016. március 11.	Körösladány, Polgármesteri Hivatal	Munkaindítás
2016. május 11. 12.	Körösladány	Helyszíni bejárás
2016. szeptember 20.	Körösladány, Polgármesteri Hivatal	Egyeztetés
2016. október 20.	Körösladány, Polgármesteri Hivatal	Egyeztetés
2017. február 3.	Körösladány, Polgármesteri Hivatal	Egyeztetés

• Egyeztetési folyamat

A település honlapjára a készülő vitaanyagok felkerülnek, véleménynyilvánításnak lehetőséget biztosítva. A nyilvánosság biztosítása érdekében a településfejlesztési koncepció és integrált településfejlesztési stratégia célkitűzéseiről tájékoztatást adott az Önkormányzat és a munkába bevont tervezők a helyben szokásos módon, melynek módját a város partnerségi határozata rögzíti.

A megvalósítás időszakában nagy hangsúlyt kíván fektetni az Önkormányzat a nyilvánosság biztosítására, s ennek előkészítését már a tervezés során megkezdi.

10.1.2. Társadalmi részvétel a településfejlesztés során

A tervek szerint a civil szervezetek a településfejlesztési stratégia megvalósításának aktív részesei kell, hogy legyenek, hiszen ők tudják, hogyan érhető el a lakosság megfelelő módon, milyen eszközökkel vonható be a közös munkába, s személyes megkeresésük, személyes kapcsolataik révén nagy hatással lehetnek a lakosságra.

A lakosság az előzetes egyeztetéseket követően, illetve a lakossági igényfelmérések alapján a megvalósításban is aktív szerepet kaphat. A lakosság aktív partner, azaz nem csak nézője, de megvalósítójává, aktív szereplőjévé válik, s így nem csak az eseménynek, de az ezzel kapcsolatos fejlesztésnek is részese. Számolunk a lakosság aktivitásával, s természetes érdeklődésével, nem megfélemlítve arról, hogy napjainkban embereket megmozgatni csak igazán izgalmas akciókkal lehet.

A tevékenységekbe való bekapcsolódást több síkon kell szervezni, hogy mindenki megtalálja a maga számára legmegfelelőbb, legtesthezállobb formát. A lakosokat bevonó események szervezése során azzal kell számolni, hogy előállhat az a helyzet, hogy a lakosság bekapcsolódásának forintosítható eredménye elmarad a létrehozott termék értéke mellett. Ennek ellenére a lakosság bekapcsolódásának hosszútávú szempontjai, az identitástudat erősítése, a

megvalósuló projektek elfogadása, tisztelete, ennél nagyságrendekkel nagyobb eredményt hoznak hosszú távon.

A soft elemek, azaz a programok sikerének biztosítója lehet az is, hogy megszervezésükhöz, megvalósításukhoz többségében helyi civilszervezetek kapcsolódjanak. A fentiekben ismertetettek mellett szükséges a hagyományos, már jól bevált kommunikációs eszközökön keresztüli tájékoztatás is:

- lakossági fórumok;
- közvetlen megszólítás;
- civil fórum;
- közmeghallgatás;
- internetes fórumok;
- helyi TV;
- helyi újság.

10.2. PARTNEREK BEAZONOSÍTÁSA, KAPCSOLATÉPÍTÉS

A települési (önkormányzati) intézmények, szervezetek közötti partnerség erősítésével az intézmények működése is hatékonyabbá válhat, és ezáltal a településmenedzsment és érdekérvényesítő képessége is javulna. A következő táblázatban pontosan beazonosításra kerülnek az ITS-ben érintett csoportok, szereplők és feladatok.

Partnerség építése az ITS előkészítése és végrehajtása során			
Célkitűzés	Végrehajtandó feladatok	Résztvevő csoportok	Eszközök
A társadalmi párbeszéd gyakorlatának kialakítása, beépítése a településfejlesztés folyamatába (lakosság-településvezetés-közigazgatás)	Tájékoztatás: a partnerség építés fontosságáról, tartalmáról, módszereiről	Lakosság Vállalkozók Önkormányzati és intézményi dolgozók Civil szervezetek	Fórumok (civil, vállalkozói, lakossági, on-line) Mélyinterjúk Webes megjelenítés Településmarketing stratégia elkészítése
Az erőforrások összehangolása	Együttműködési szándékok feltérképezése	Lakosság Vállalkozók Befektetők Egyház Civil szervezetek	Fórumok Tervek, elképzelések megismerése Programnaptár
Az önkormányzat és a magánszféra között a településfejlesztési célok összehangolása, konszenzusteremtés, együttműködés megteremtése	Vállalkozók bevonása	Vállalkozók Befektetők Civil szervezetek	Fórumok Kapcsolattartás Személyes egyeztetések
A programok finanszírozási hátterének feltérképezése	Piaci igényfelmérés	Vállalkozók Befektetők Gazdasági szereplők vezetői Civil szervezetek	Személyes egyeztetések
Az integrált településfejlesztés eredményességének, hatásának feltérképezése	Elégedettségmérés	Lakosság Vállalkozók Önkormányzati és intézményi dolgozók Civil szervezetek	Fórumok Felmérések
Az integrált településfejlesztés és a kistérség, járás fejlesztéseinek összehangolása	Kistérségi, járási települések tájékoztatása	Környező települések, kistérség képviselői	Személyes egyeztetések Kistérségi ülés, településközi fórumok

A partnerség kialakítása a következő intézkedések keretében képzelhető el:

- Partnerségi hálózatok feltérképezése
- A kommunikációs csatornák feltérképezése, fejlesztése
- A partnerek jellemzése kommunikációs szempontból
- Kommunikációs, információs rendszer fejlesztése és fenntartása

A megújuló kommunikációs és információs rendszer egyik legfőbb eredménye, hogy hatékonyabbá és gyorsabbá válik az információáramlás a partnerek között. Várhatóan javul az önkormányzat és a település belső kommunikációja.

A településfejlesztési stratégia megvalósítása szempontjából fontos értékelni a partnerségben érdekelt csoportokat. Az erőforrás potenciál, az érdekérvényesítő képesség alapján tudja meghatározni és alakítani az Önkormányzat a kommunikációs csatornákat.

Településfejlesztésben részt vevő csoportok értékelése				
A település-fejlesztésben érdekelt csoportok	Erőforrás potenciál	Érdek-érvényesítő képesség	Elvárás	Előkészítésben, végrehajtásban betöltött szerep
Lakosság	Mérsékelt szakismeretek, tapasztalatok, elsődleges települési ismeretek	Gyenge	A település fejlődése, élhetőbb lakókörnyezet, magasabb szintű szolgáltatások	Az elvárásai beazonosítása
KKV	Mérsékelt érdeklődés, alacsony investíciós képesség	Közepes	Tervezhetőség, átlátható szabályozási környezet	Igényeik beazonosítása, lehetséges partnerek
Civil szervezetek	Nagyfokú ismeretek, tapasztalat, összetartás	Közepes	A települési lakosságnak és a szervezet céljainak megfelelő fejlesztések	Az elvárásai beazonosítása, monitoring szereplők
Külső szakértők	Tervezői, stratégiai, pályázatkészítői tapasztalatok	Közepes	Együttműködés minden résztvevő csoporttal	Folyamatszervezés, tanácsadás
Hatóságok és szakhatóságok	Kompetenciák, szaktudás, engedélyezési szerepek	Erős	Jogszabályoknak és szakpolitikai irányvonalaknak megfelelő fejlesztések végrehajtása	Szakmai kontroll és koordináció, jóváhagyó szerep
Környező települések	Közösen végzett kistérségi feladatok	Gyenge	A települések igényeit kiszolgáló intézményrendszer, elérhetőség	Az elvárásai beazonosítása
Önkormányzat dolgozói / projektmenedzsment	Nagyfokú ismeretek, szakmai potenciál	Közepes	Az ITS végrehajtásában és nyomon követésében aktív részvétel	A pályázat előkészítése és végrehajtása

A település kommunikációs eszközei között közvetlen és közvetett eszközök állnak rendelkezésre. A kommunikáció ezen eszközök kombinált felhasználásával tehető hatékonyabbá.

11. AZ ITS EREDMÉNYEINEK NYOMON KÖVETÉSE ÉS AZ ITS RENDSZERES FELÜLVIZSGÁLATA, AKTUALIZÁLÁSA

11.1. MOITORING RENDSZER

A stratégia megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata a település érdeke elsősorban. A monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezet figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre, és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelní kell arra, hogy a célkitűzések elérése érdekében tett lépések a megfelelő időben történjenek, a megfelelő eszközökkel. A monitoring számos komplex feladatot foglal magában az adatgyűjtéstől a stratégia esetleges szükséges módosításáig.

A stratégia és az ahhoz kapcsolódó fejlesztések (akcióterületi terv) megvalósulásához indikátor célértékek kerültek meghatározásra, melyeknek évenként a megvalósítás és fenntartás során teljesülni kell. Indikátorok, konkrét számszerűsített számok kerülnek meghatározásra egyrészt jelen dokumentum 12.2. fejezetében (Települési és településrészi célokhoz rendelt indikátortábla), másrészt konkrét pályázatokhoz kapcsolódóan (összefoglaló indikátor tábla, további szakmai indikátorok, fenntarthatósági és esélyegyenlőségi kötelező indikátorok). Az áttekintés során megállapíthatók a fejlesztés indikátorainak értékei, ezek alapján értékelhető a célok irányába történő előrelépés mértéke. Az akcióterületi fejlesztés éves értékeléséhez kapcsolódva megtörténik az ITS évenkénti áttekintése is.

A legfontosabb monitoring feladatok a következők:

- Évenkénti rendszerességgel meg kell vizsgálni, hogy milyen lépések történtek a stratégiai célkitűzések elérésére. Eltérés esetén be kell avatkozni, a kívánt cél elérése érdekében módosítani kell a stratégiai eszközöket.
- Figyelemmel kell kísérni a projekt végrehajtása során az indikátorok alakulását (stratégia elfogadásakor érvényes bázisérték, a beszámoló időszakában aktuális érték, a stratégiában megfogalmazott célérték, valamint az előző Képviselő-testületi beszámoló alkalmával elfogadott értékhez képest történt elmozdulást).
- Az ITS felülvizsgálata, aktualizálása kétévenként szükséges, az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új információk ismerete, illetve a stratégia megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
- Figyelemmel kell kísérni a külső környezet változásait, amellyel szükség esetén összhangba kell hozni a stratégiai célkitűzéseket, illetve azok megvalósulási eszközeit, valamint a stratégiához közvetlenül nem kapcsolódó projektek stratégia célrendszerére gyakorolt vélelmezett vagy tényleges pozitív és negatív hatásait.
- Ki kell értékelni a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések esetén a pénzügyi és fizikai megvalósulásra (a stratégia megvalósításának kezdete óta, valamint az előző képviselő-testület által elfogadott beszámoló óta megvalósult forrásfelhasználást).
- Az akcióterületi fejlesztések eredményeinek monitoringozása, melynek a feladata a megvalósult és a tervezett eredmények összevetése

Az Integrált Településfejlesztési Stratégiában bemutatott projektek sikeres megvalósulása érdekében a menedzsment követi figyelemmel az indikátorok teljesülését, változását. Az indikátorokat figyelembe véve készíti el a kontrolling menedzsment az éves jelentését a közreműködő szervezet és a képviselő-testület felé. Az indikátorok mérésénél a kontrolling menedzsment munkáját a megvalósításban érintett szervezetek vezetői, illetve felelős tisztségviselők is segítik.

A településfejlesztési feladatok teljesítéséről a menedzser félévente beszámolót tart a Képviselő-testület illetékes Bizottságainak és évente egyszer a Képviselő-testületnek az akcióterületi fejlesztések állásáról. A Bizottságok mellett szükséges a közvélemény folyamatos tájékoztatása a helyi sajtón keresztül, illetve a helyben szokásos módon közmeghallgatások keretében.

11.2. INDIKÁTOR RENDSZER

A stratégia végrehajtásának és eredményeinek nyomon követését az átfogó cél, valamint a tematikus célok és a településrészi célok mellé rendelt indikátorrendszer biztosítja. Az alábbiakban mutatjuk be az átfogó, tematikus és településrészi célokhoz rendelt indikátorokat, megjelölve azok adatainak forrásait, az elérendő célértékeket.

Indikátor mutató összefoglaló táblázata					
Célrendszer eleme	Mutató neve	Minimálisan elvárható célérték	Bázisérték ideje	Célérték elérésének ideje	Mutató forrása
S1. P1. Városi funkciók erősítése intézkedéscsomaghoz tartozó monitoring mutatók					
Közoktatás szakmai támogatása	Oktatási Erőforrás Felmérés	+1db	2016.	2019	önkormányzat
Művészeti képzés támogatása	művészeti képzésben résztvevő fiatalok száma	+10%	2016.	2020	Tüköry Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Szociális ellátórendszer fejlesztése	Helyi Esélyegyenlőségi Stratégia aktualizálása	+1db	2016.	2019	önkormányzat
Szociális tervezés	Szociális térkép	+1db	2016.	2019	önkormányzat
Bérlakáspolitikai intézkedések	bérlakás programkeretében épített „fecske házak	+6db	2016.	2020.	önkormányzat
S1. P2. Városi környezet állapotának fejlesztése intézkedéscsomaghoz tartozó monitoring mutatók					
Városi környezet állapotának fejlesztése	Településképi Arculati kézikönyv elkészítése	+1db	2016.	2018.	önkormányzat
Közutak minőségének javítása	leaszfaltozott járdák hossza	+5%	2016.	2020.	önkormányzat
Kerékpáros infrastruktúra bővítése	Kerékpárutak építése	+20 km	2016.	2022.	önkormányzat
Belterületi zöldfelületek fejlesztése	Felújított és/vagy újonnan épült játszóterek száma	+2db	2016.	2021.	önkormányzat
S2. P1. Helyi gazdaság erősítése intézkedéscsomaghoz tartozó monitoring mutatók					
Vállalkozási területek újragondolása	Helyben megtalálható munkahelyek száma	+5%	2016.	2020.	KSH
Gazdaságélénkítő adópolitika kialakítása	Induló vállalkozások száma	+5db/év	2016.	2019.	KSH
Partnerségi kapcsolatok erősítése	Vállalkozói fórumok	+1db/év	2016.	2019.	önkormányzat
Hatékony mezőgazdasági termelés segítése	Mezőgazdasági koncepció	+1db/év	2016.	2019.	önkormányzat
S2. P2. Helyi adottságokra épülő gazdaságfejlesztés intézkedéscsomaghoz tartozó monitoring mutatók					
Helyi energiastratégia kialakítása	Helyi Energiastratégia	+1db	2016.	2019.	önkormányzat
S3. P1. Helyi identitás erősítése intézkedéscsomaghoz tartozó monitoring mutatók					
Civil együttműködési rendszer kialakítása	Civil Koncepció megalkotása	+1db	2016.	2018.	önkormányzat
Civil szervezetek működésbeli támogatása	újonnan alakuló civil szervezetek	+3 db/év	2016.	2020.	önkormányzat
Közművelődési intézmények támogatása	Dr. Asztalos Miklós Művelődési Ház látogatottsága	+10%	2016.	2020.	önkormányzat

S3. P2. Helyi identitás erősítése intézkedéscsomaghoz tartozó monitoring mutatók					
Sportpálya fejlesztés	Sportközpontot látogatók száma	2500 fő/év	2016.	2020.	Sportközpont látogatottsági adatai
SZEM támogatása	Szomszédsági bűnmegelőzési program kidolgozása	+1db	2016.	2019.	önkormányzat
V1. Kompakt településközpont városrész céljainak eléréséhez rendelt monitoring mutatók					
T1.1. Településközpontban megerősített szolgáltatások	Új funkciók a városrészben	2 db	2016.	2020.	Önkormányzati nyilvántartás
T.1.2. Településkép fejlesztése	Megújuló zöldterületek nagysága	1 ha	2016.	2021.	Önkormányzati nyilvántartás
V2. Központi lakó terület városrész céljainak eléréséhez rendelt monitoring mutatók					
T.2.1. Lakókörnyezet minőségi fejlesztése	Energetikai közvilágítás megújítása	1 db	2016.	2023.	Önkormányzati nyilvántartás
V3. Újladány városrész céljainak eléréséhez rendelt monitoring mutatók					
T.3.1. Lakókörnyezet fejlesztése	Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	Települési átlaggal megegyező	2016.	2024.	KSH
T.3.2. Önkormányzati ingatlanok hasznosítása	Naperőműpark létesítése	1 db	2016.	2023.	Önkormányzati nyilvántartás
T.3.3. Anti-szegregációs program	Lásd: Anti szegregációs program - Indikátor mutató összefoglaló táblázata				
V4. Külterület városrész céljainak eléréséhez rendelt monitoring mutatók					
T.4.1. Gazdasági területek fejlesztése	Ipari park infrastruktúrájának kialakítása - főúti csatlakozás	1db	2016.	2020.	Önkormányzati nyilvántartás
T.4.2. Fenntartható külterületi területfelhasználás biztosítása	Rekreációs és turisztikai fejlesztések megvalósítása	3 db	2016.	2023.	Önkormányzati nyilvántartás

Anti szegregációs program - Indikátor mutató összefoglaló táblázata					
Célrendszer eleme	Mutató neve	Minimálisan elvárható célérték	Bázisérték ideje	Célérték elérésének ideje	Intézkedés felelőse
ASZP1. Szociális helyzet felméréshez rendelt monitoring mutatók					
Szociális térkép készítése	Szociális térkép	+1 db	2016.	2019.	Polgármester
Monitoring rendszer kidolgozása	Monitoring Kerekasztal létrehozása	+1 db	2016.	2019.	Polgármester
ASZP2. Intézményi szolgáltatások erősítéséhez rendelt monitoring mutatók					
Operatív tervek kidolgozása az érintett intézmények bevonásával	ASZP-Operatív terv	+1 db	2016.	2019.	Polgármester
Kommunikációs terv készítése	kommunikációs terv	+1 db	2016.	2019.	Polgármester
Szupervízió folyamatos biztosítása a szociális intézmény segítő munkatársai részére	szupervíziós foglalkozások	+3 db	2016.	évente	Polgármester
ASZP3. Célzott hátránycsökkentő intézkedésekhez rendelt monitoring mutatók					
Mentorprogram indítása	Mentorprogramba bevont személyek száma	20 fő	2016.	2020.	Polgármester
Hátránycsökkentő óvodai programok tartása	a célterületen élő és programokba bevont gyerekek száma	10 fő/év	2016.	2020.	Polgármester
Hátránycsökkentő iskolai programok tartása	a célterületen élő és programokba bevont gyerekek száma	10 fő/év	2016.	2020.	Polgármester
Tanóda program indítása	tanóda programba bevont gyerekek száma	10 fő/év	2016.	2020.	Polgármester
ASZP4. Társadalmi részvétel erősítéséhez rendelt monitoring mutatók					
Célcsoport bevonását célzó ifjúsági szabadidő programok tartása	programokon résztvevők száma	30 fő/év	2016.	2020.	Polgármester
Egészségfejlesztési terv készítése	Egészségfejlesztési terv	+ 1 db	2016.	2020.	Polgármester
Bűnmegelőzési terv készítése	Bűnmegelőzési terv	+ 1 db	2016.	2020.	Polgármester

Az integrált településfejlesztési stratégia összeállításában

Kardos Károly, Körösladány Város polgármestere,
Ilyés Lajos, Körösladány Város jegyzője,
Körösladány Város Képviselő-testülete,

valamint a Kristály Tervező, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (8600 Siófok, Fő utca 15.)
és a Völgyzugoly Műhely Kft. (1024 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 13-15.) munkatársai vettek
részt:

Balázs Géza, Ferik Tünde, Kéthelyi Gergely, Kéthelyi Márton, Oláh Péter Ciprián, Südi Beáta